GRUDZIEŃ 2024

FOT. URZĄD MIEJSKI W CHODZIEŻY

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIEJSKIEJ W CHODZIEŻY NA LATA 2024-2030

Signed by / Podpisano przez:

Jacek Ryszard Gursz

Date / Data: 2024-12-11 07:33

URZĄD MIEJSKI
W CHODZIEŻY
IGNACEGO JANA
PADEREWSKIEGO 2
64-800 CHODZIEŻ

WWW.SAMORZAD.GOV.PL/WEB/MIASTO-CHODZIEZ

OPRACOWANIE POWSTAŁO
WE WSPÓŁPRACY Z FUNDACJĄ
"PARTNERZY DLA SAMORZĄDU"

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 5
2. WYZNACZONY OBSZAR REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ W CHODZIEŻY 7
3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI ORAZ ANALIZA LOKALNYCH POTENCJAŁÓW WYSTĘPUJĄCYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI 9
3.1. Synteza metody wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) 9
3.2. Cele szczegółowej diagnozy i metody jej przeprowadzenia 19
3.2. Wyniki szczegółowej diagnozy 21
3.2.1. Sfera społeczna 22
3.2.2. Sfera gospodarcza 35
3.2.3. Sfera środowiskowa 37
3.2.4. Sfera techniczna 37
3.2.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna 39
3.3. Potencjały obszaru rewitalizacji 40
3.4.Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych 41
3.4.1. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze społecznej (sfera priorytetowa) 41
3.4.2. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze gospodarczej 42
3.4.3. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze środowiskowej 43
3.4.4. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze technicznej 43
3.4.5. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej 44
4. OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ZDOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE GMINNYM I REGIONALNYM 45
4.1. Strategia Rozwoju MiastaChodzieży na lata 2014-2024 45
4.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Chodzieży ... 45
4.3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Chodzieży 46
4.4. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku 47
4.5. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego 49
5. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI 54
6. CELE REWITALIZACJIORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ELIMINACJI LUB OGRANICZENIU NEGATYWNYCH ZJAWISK ZIDENTYFIKOWANYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI 55
7. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH, W SZCZEGÓLNOŚCI O CHARAKTERZE SPOŁECZNYM ORAZ GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYM LUB TECHNICZNYM 58
8. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆREWITALIZACYJNYCH . 84

9.MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ, O KTÓRYCH MOWA W PKT7, ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH 92
9.1. Komplementarność przestrzenna 92
9.2. Komplementarność problemowa 93
9.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna 93
9.4. Komplementarność międzyokresowa 93
9.5. Komplementarność źródeł finansowania 97
10. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI WRAZ Z SZACUNKOWYM WSKAZANIEM ŚRODKÓW FINANSOWYCH ZE ŹRÓDEŁ PUBLICZNYCH I PRYWATNYCH 99
11. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI, WSKAZANIE KOSZTÓW TEGO ZARZĄDZANIA WRAZ Z RAMOWYM HARMONOGRAMEM REALIZACJI PROGRAMU 103
12. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 107
13. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN WUCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO GMINY IZASAD WYNAJMOWANIA LOKALI WTYM ZASOBIE 112
14. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN WUCHWALE WSPRAWIE ZASAD WYZNACZANIA SKŁADU ORAZ ZASAD DZIAŁANIA KOMITETU REWITALIZACJI 112
15. WSKAZANIE, CZY NA OBSZARZE REWITALIZACJI MA ZOSTAĆ USTANOWIONA SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI WRAZ ZE WSKAZANIEM OKRESU JEJ OBOWIĄZYWANIA 112
16. WSKAZANIE SPOSOBU REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMUREWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA IZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 112
16.1. Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy 112
16.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany 113
16.3. W przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu 113
17.STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (SOOŚ) 113
18. USPOŁECZNIENIE PROGRAMU REWITALIZACJI 114
18.1. Diagnozowanie 114
18.2. Programowanie 118
18.3. Wdrażanie oraz monitorowanie programu rewitalizacji 120
19. ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY PRZEDSTAWIAJĄCY PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI SPORZĄDZONY NA MAPIE W SKALI CO NAJMNIEJ 1:5000 OPRACOWANEJ Z WYKORZYSTANIEM TREŚCI MAPY ZASADNICZEJ, A W PRZYPADKU JEJ BRAKU – Z WYKORZYSTANIEM TREŚCI MAPY EWIDENCYJNEJ W ROZUMIENIU USTAWY Z DNIA 17 MAJA 1989 R. – PRAWO GEODEZYJNE I KARTOGRAFICZNE 121

19.1. Załącznik 1. - Podział na arkusze 121
19.2. Załącznik 2. – Arkusz nr 1 121
19.3. Załącznik 3 – Arkusz nr 2 121
Spis tabel 122
Spis rysunków 123

1. WPROWADZENIE

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych to najbardziej kompleksowa odpowiedź na degradację społeczną, gospodarczą, przestrzenną, techniczną i środowiskową polskich gmin. Jest ona zagadnieniem, które przez długie lata nie było uregulowane prawnie, co stanowiło jedną głównych przeszkód prowadzenia działań w zakresie odnowy społeczno-gospodarczej obszarów zdegradowanych. Obecnie kwestie merytoryczne związane z rewitalizacją reguluje ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Rewitalizacja to „polityka osiedlowa", czyli prowadzona na odpowiednio wyznaczonym obszarze gminy - **obszarze rewitalizacji (OR)**, a program rewitalizacji jest zasadniczym dokumentem służącym planowaniu i realizacji procesu rewitalizacji. Ma on charakter strategii rewitalizacji, w którym dokonuje się pogłębionej diagnozy stanu obszaru rewitalizacji oraz planuje i koordynuje działania służące osiągnięciu wizji stanu obszaru po rewitalizacji. Służy również koordynacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych z dokumentami strategicznymi uchwalonymi przez gminę.

Gmina Miejska w Chodzieży opracowała i uchwaliła Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2017-2023. Dokument sporządzony został zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz Zasadach programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+, przyjętych przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Podstawę prawną uchwalenia programu stanowiła ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

W obecnej perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, aby prowadzić proces rewitalizacji na terenie gminy, **wymagane jest sporządzenie** i **uchwalenie gminnego programu rewitalizacji (GPR)** w oparciu o **ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji**. Ponadto gmina, która prowadziła działania rewitalizacyjne na podstawie programu rewitalizacji innego niż GPR, mogła je kontynuować jedynie **do 31 grudnia 2023 roku**. Biorąc powyższe pod uwagę, Gmina Miejska w Chodzieży podjęła uchwałę nr LXVIII/510/2023 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 30 października 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024–2030.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030 kompleksowo i w sposób zaplanowany przedstawia sposób rozwiązywania problemów, występujących na OR wyznaczonym na terenie gminy. Podstawę prawną uchwalenia programu stanowi ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Ponadto program spełnia kryteria zakwalifikowania go do grupy tzw. **Innych Instrumentów Terytorialnych (IIT),** zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności,

Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej oraz ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

2. WYZNACZONY OBSZAR REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ W CHODZIEŻY

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, **w ramach obszaru zdegradowanego (OZ)**, na którym z uwagi na **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację**, biorąc pod uwagę także **szczególną koncentrację negatywnych zjawisk**, wyznacza się **obszar rewitalizacji (OR)**[1]. OR nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkanych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Może on stanowić część lub całość obszaru zdegradowanego. Dla OR sporządza się Gminny Program Rewitalizacji.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy delimitacyjnej[2] oraz kierując się powyższymi zapisami **wyznaczono obszar rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej w Chodzieży**[3], który obejmuje następujące jednostki analityczne (JA): **JA8-ZOM** i **JA9-ZOM.** Wyznaczony obszar, o łącznej powierzchni 0,62 km^2, stanowi **4,87% powierzchni Miasta** i jest zamieszkiwany przez 3181 osób, co stanowi **18,53% ogółu jej mieszkańców**. Szczegółowe dane, dotyczące jednostek analitycznych, wchodzących w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji, przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Szczegółowe dane dotyczące jednostek analitycznych wchodzących w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji

L.P.	SYMBOL	OPIS JEDNOSTKI	FUNKCJA DOMINUJĄCA	LICZBA MIESZKAŃ-CÓW	% MIESZKAŃCÓW GMINY	KM^2	% POWIERZCHNI GMINY
1.	JA8-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA WIELORODZINNA	2 234	13,01%	0,33	2,59%
2.	JA9-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA WIELORODZINNA	947	5,52%	0,29	2,28%
Suma				3.181	**18,53%**	0,62	**4,87%**

Źródło: Opracowanie własne

Charakterystyka jednostek analitycznych stanowiących OR gminy:

JA8-ZOM - jednostka obejmuje swoim zasięgiem ulice: **Warsztatów Jazzowych, Strzelecką, część Władysława Jagiełły, Tadeusza Kościuszki, Stefana Żeromskiego, Juliusza Słowackiego,**

[1] W przypadku przebudowy drogi krajowej DK 11 oraz skrzyżowania DK 11 z drogą wojewódzką DW 183 i DW 191 uwzględnić należy ustalenia wynikające z Zarządzenia nr 21 Ministra Infrastruktury dnia 4 czerwca 2024 r. w sprawie wdrażania wymagań techniczno-obronnych dotyczących dróg publicznych o znaczeniu obronnym

[2] Diagnoza gminy, w tym diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) Gminy Miejskiej w Chodzieży, lipiec 2023 roku

[3] Uchwała nr LXVI/494/2023 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 18 września 2023 r. w sprawie: wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej w Chodzieży

Ignacego Daszyńskiego, Jana Matejki, Jana Kilińskiego, Karola Marcinkowskiego oraz **Jagiellońską**. Dominującą zabudowę mieszkaniową wielorodzinną tworzą kamienice oraz budynki wielorodzinne (bloki). Na tym obszarze zlokalizowane są funkcje użyteczności publicznej. Zachowana została historyczna zabudowa wzdłuż ul. Tadeusza Kościuszki z XVIII/XIX w.

JA9-ZOM - jednostka obejmuje swoim zasięgiem ulice: **Krótką, Kościelną, Rynek, Józefa Raczkowskiego, Henryka Sienkiewicza, Rzeźnicką, Stanisława Staszica, Zenona Goślińskiego, Małą, Plac Mikołaja Kopernika, Piekary, Harcerską, Zamkową, Kozią, Boczna, Garncarską, Gołębią, Zieloną, Ślusarską, Bosą** oraz **Górną.** Teren charakteryzuje się zwartą zabudową. Na rynku oraz na przyległych uliczkach zachowana jest licznie historyczna zabudowa mieszkalna z końca XIX i początku XX w.

3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI ORAZ ANALIZA LOKALNYCH POTENCJAŁÓW WYSTĘPUJĄCYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI

3.1. Synteza metody wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR)[4]

Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) stanowi istotę diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w Mieście. Poniżej zaprezentowano kolejne etapy wyznaczania OZ i OR.

Punktem wyjścia do wyznaczenia jednostek analitycznych (JA) była analiza: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miejskiej w Chodzieży (w tym obrębów geodezyjnych, w ramach, których znajdują się poszczególne jednostki osadnicze), miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, granic okręgów wyborczych oraz map ewidencyjnych miasta. **Po szczegółowej analizie ww. dokumentów**, **na potrzeby diagnozy wyznaczone zostały jednostki analityczne**, które obejmują obszary zamieszkane, wewnętrznie spójne ze względu na funkcję terenu, fizjonomię terenu (układ przestrzenny i charakter zabudowy) oraz intensywność użytkowania. Stanowią one niepodzielne obszary, zamieszkane przez nie mniej niż 1% i nie więcej niż 10% ogółu mieszkańców Miasta. Wyjątek stanowią: jednostka analityczna JA4-ZOM, którą zamieszkuje nieco ponad 10% ogółu mieszkańców oraz jednostka analityczna JA8-ZOM, którą zamieszkuje 13% ogółu mieszkańców (obszar ten stanowi historyczny układ urbanistyczny objęty ochroną konserwatora zabytków, stąd postanowiono, by go nie dzielić). Ostatecznie, na potrzeby diagnozy, Miasto zostało podzielone na **15 jednostek analitycznych (JA)** o wyodrębnionych funkcjach**: zamieszkane obszary miejskie - ZOM** (12 jednostek), **obszary rekreacyjne** (jeziora: Miejskie, Strzeleckie, Karczewnik) – **ZW** (3 jednostki). Szczegółowe dane dotyczące wyznaczonych jednostek analitycznych (JA) przedstawia Tabela 3.

Tabela 2. Szczegółowe dane dotyczące wyznaczonych jednostek analitycznych (JA)

JEDNOSTKI ANALITYCZNE (JA)				LICZBA MIESZKAŃCÓW stan na 30.06.2022 r.		POWIERZCHNIA	
L.P.	**SYMBOL**	**OPIS JEDNOSTKI**	**FUNKCJA DOMINUJĄCA**	**LICZBA**	**% MIESZKAŃCÓW GMINY**	**KM²**	**% POWIERZCHNI GMINY**
1.	JA1-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	1 653	9,63	1,92	15,09
2.	JA2-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	1 635	9,52	0,26	2,04

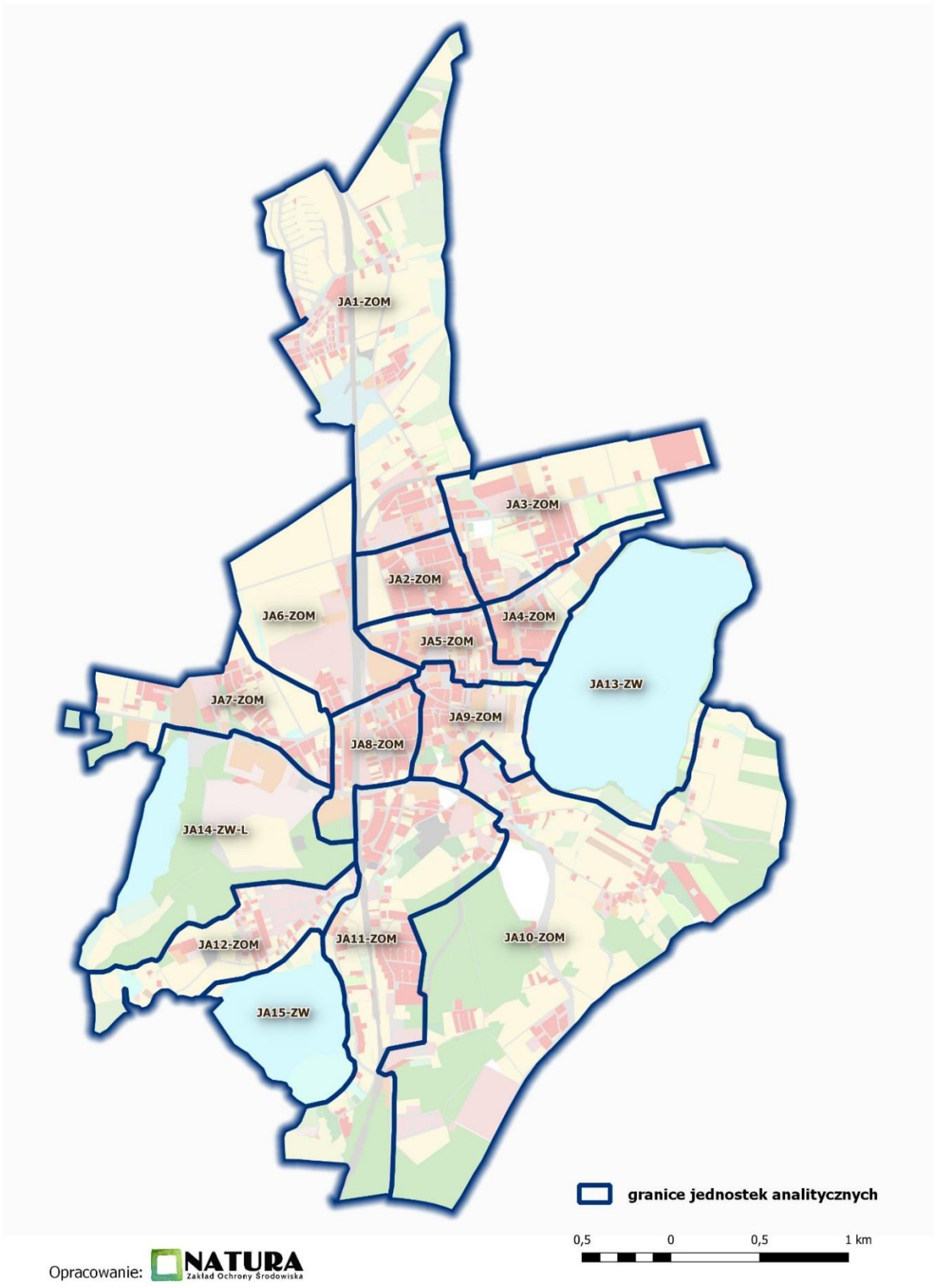
[4] W punkcie 3.1. przedstawiono syntezę metody wyznaczenia OZ i OR. Szczegółowe dane ilościowe i jakościowe, opisy i informacje znajdują się w dokumencie: Diagnoza gminy, w tym diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) Gminy Miejskiej w Chodzieży, lipiec 2023 roku

3.	JA3-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA WIELORODZINNA	1 656	9,65	0,74	5,82
4.	JA4-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA WIELORODZINNA	1 739	10,13	0,28	2,20
5.	JA5-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA WIELORODZINNA	1 565	9,12	0,26	2,04
6.	JA6-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA WIELORODZINNA	1 015	5,91	0,70	5,50
7.	JA7-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	1 089	6,34	0,56	4,40
8.	JA8-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA WIELORODZINNA	2 234	13,01	0,33	2,59
9.	JA9-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA WIELORODZINNA	947	5,52	0,29	2,28
10.	JA10-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA WIELORODZINNA	1 339	7,80	2,78	21,86
11.	JA11-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	1 471	8,57	1,20	9,43
12.	JA12-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA	826	4,81	0,50	3,93
13.	JA13-ZW	JEZIORO MIEJSKIE	REKREACYJNA	0	0	1,32	10,38
14.	JA14-ZW	JEZIORO STRZELECKIE	REKREACYJNA	0	0	1,10	8,65
15.	JA15-ZW	JEZIORO KARCZEWNIK	REKREACYJNA	0	0	0,48	3,77
SUMA				**17 169**	100%	**12,72**	100%

Źródło: Diagnoza gminy, w tym diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) Gminy Miejskiej w Chodzieży, lipiec 2023 roku

Podział gminy na jednostki analityczne przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 1. Podział gminy na jednostki analityczne (JA)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map Gminy Miejskiej w Chodzieży

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych obejmuje analizę wszystkich sfer, tj. sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej dla całego obszaru gminy oraz pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji. Aby określić występowanie oraz intensywność poszczególnych negatywnych zjawisk w wyznaczonych wcześniej jednostkach analitycznych (JA), należy zastosować odpowiedni dobór wskaźników do analizy. Na potrzeby opracowania niniejszej diagnozy skorzystano ze wskaźników, niezbędnych do przeprowadzenia kompleksowej diagnozy gminy, rekomendowanych w wytycznych w minionym okresie programowania UE. Jednocześnie utworzona została lista jednostek i instytucji, do których zwrócono się z prośbą o zebranie i przekazanie danych, z uwzględnieniem podziału na wyznaczone wcześniej jednostki analityczne. Zestaw wskaźników dobrany został przez przedstawicieli Urzędu Miejskiego i podległych jednostek miejskich w sposób najlepiej oddający sytuację w 5 ocenianych sferach oraz uwzględniający dostępność danych w przekroju wyodrębnionych jednostek analitycznych.

Szczegółowe dane dotyczące wybranych wskaźników do analizy oraz źródła pozyskanych danych przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Dane dotyczące wybranych wskaźników do analizy oraz źródła danych

SFERA SPOŁECZNA			
L.p.	Zjawisko	Wskaźnik do analizy	Źródło danych
1.	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Chodzieży
2.	Ubóstwo	Liczba osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży
3.		Liczba osób pobierających zasiłek osłonowy	
4.		Liczba osób, pobierających zasiłek rodzinny	
5.	Przestępczość	Liczba stwierdzonych przestępstw	Komenda Powiatowa Policji w Chodzieży
6.	Przemoc w rodzinie	Liczba „Niebieskich kart”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży
7.	Niska aktywność społeczna	Frekwencja w wyborach samorządowych	Urząd Miejski w Chodzieży
8.		Liczba czytelników bibliotek	Miejska Biblioteka Publiczna
9.	Niski poziom edukacji	Liczba uczniów szkół podstawowych bez promocji do klasy wyższej, w tym nieukończenie szkoły	Urząd Miejski w Chodzieży
10.	Depopulacja	Zmiana (wzrost/spadek) liczby mieszkańców w latach 2017-2021	Urząd Miejski w Chodzieży

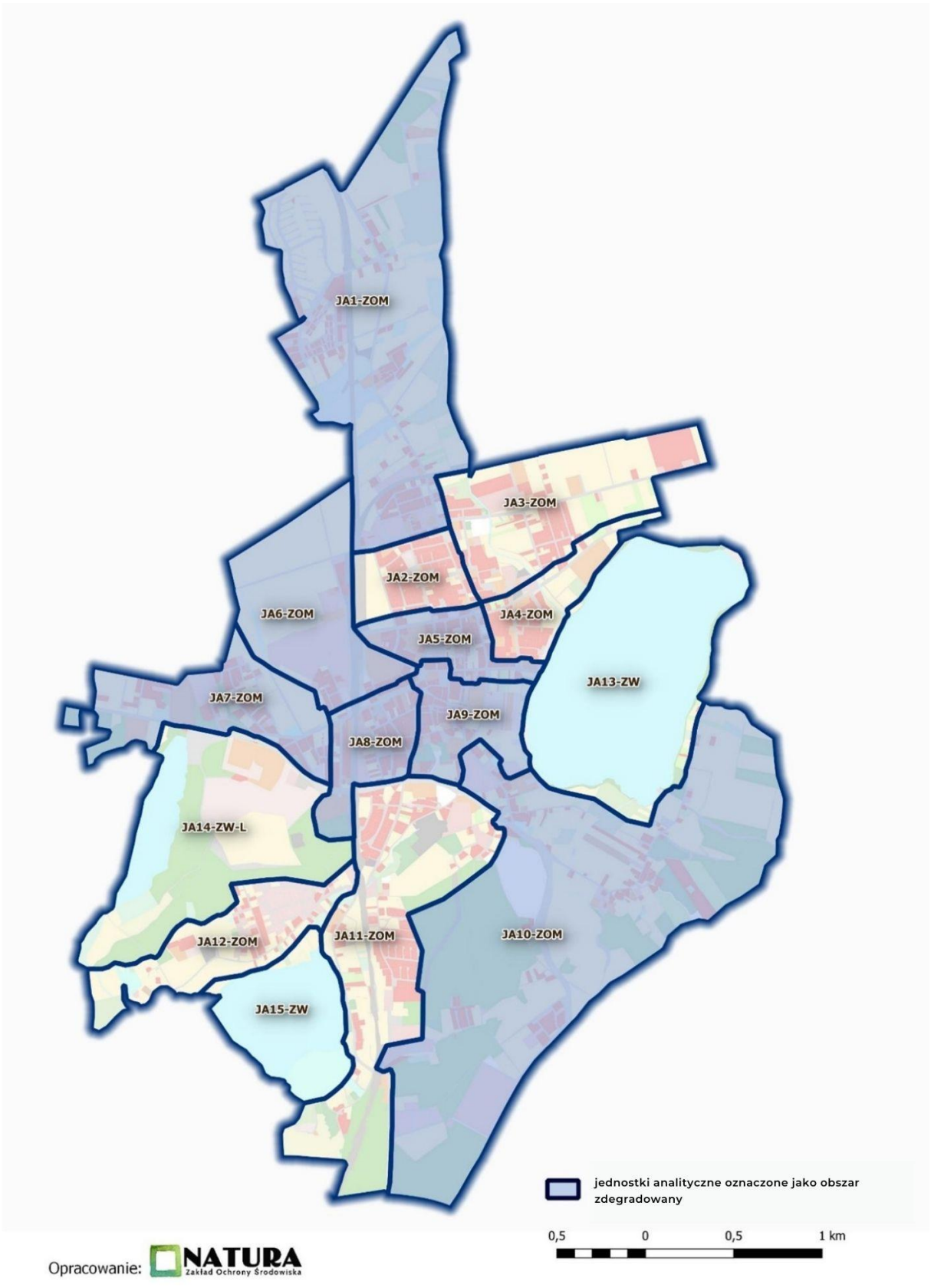
11.	Starzenie się społeczeństwa	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	Urząd Miejski w Chodzieży
SFERA GOSPODARCZA			
12.	Niski poziom przedsiębiorczości	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze CEiDG na 100 mieszkańców	CEiDG
SFERA ŚRODOWISKOWA			
13.	Zagrożenie dla środowiska	Liczba gospodarstw domowych niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej	MWiK sp. z o.o. w Chodzieży
14.		Liczba gospodarstw domowych wykorzystujących jako źródło ciepła tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji	Urząd Miejski w Chodzieży
SFERA PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNA			
15.	Niewystarczająca infrastruktura społeczna	Dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Chodzieży
16.		Dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Chodzieży
17.		Dostępność obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej (dom kultury lub biblioteka lub kino lub świetlice) do 1 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Chodzieży
18.	Niski poziom dostępności komunikacyjnej	Dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 0,5 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Chodzieży
SFERA TECHNICZNA			
19.	Zdegradowane technicznie obiekty budowlane	Liczba obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, w złym stanie technicznym	Urząd Miejski w Chodzieży

Źródło: Diagnoza gminy, w tym diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) Gminy Miejskiej w Chodzieży, lipiec 2023 roku

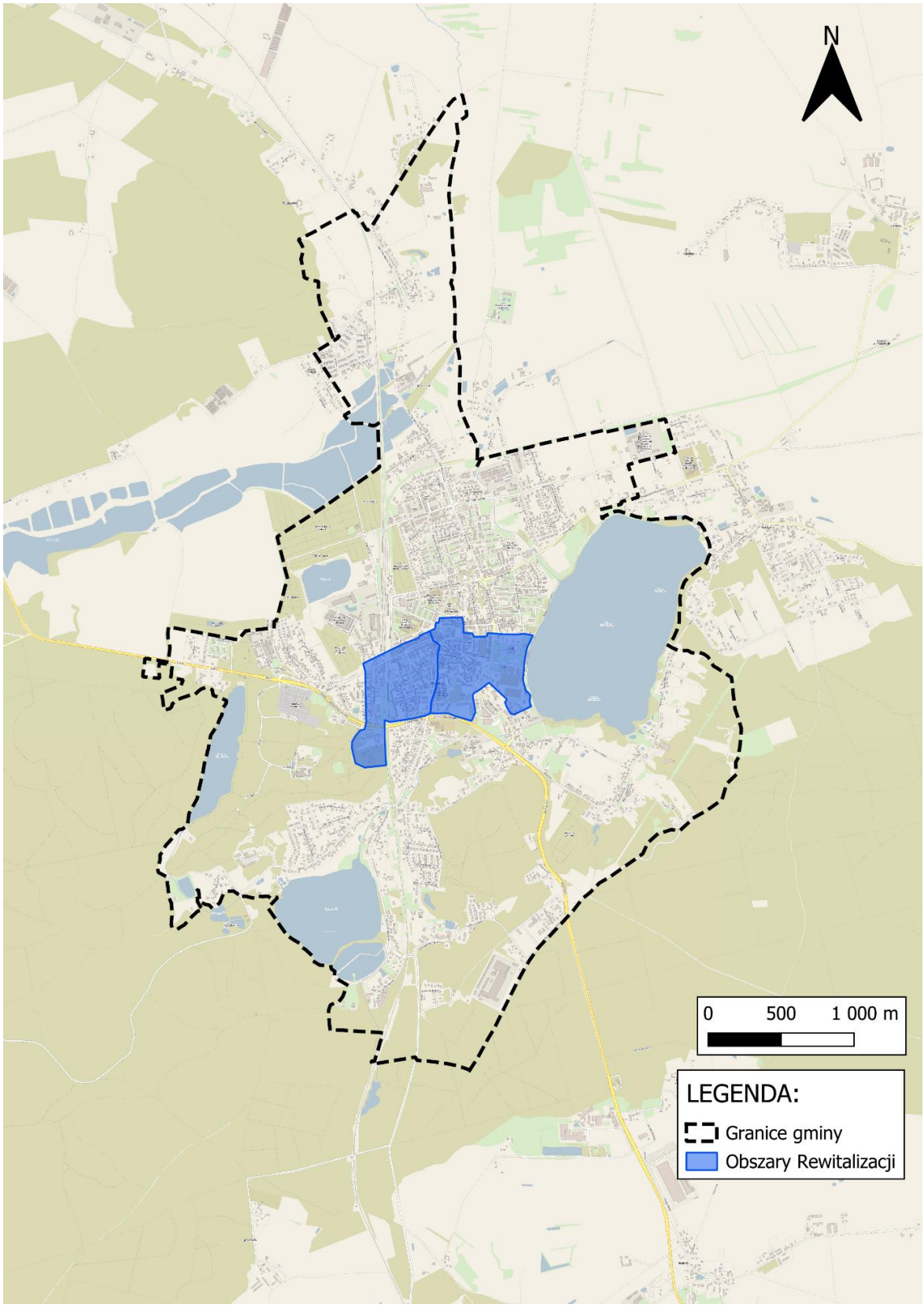
Skalę negatywnych zjawisk określają wartości wybranych do analizy wskaźników, opisujące powyższe sfery, które wskazują **na niski poziom rozwoju** wybranego do analizy obszaru lub oznaczają **silną dynamikę spadku poziomu rozwoju** obszaru, **w odniesieniu do wartości odpowiednich wskaźników dla poziomu całej Miasta (wartości referencyjne)**. W oparciu o powyższą zasadę, dokonana została analiza pozyskanych danych na potrzeby wyznaczenia OZ i OR. Poniżej przedstawiono szczegółowy opis przeprowadzonej analizy w poszczególnych sferach oraz jej wyniki.

Wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przedstawiają poniższe mapy poglądowe.

Rysunek 2. Wyznaczony obszar zdegradowany (OZ)

Rysunek 3. Wyznaczony obszar rewitalizacji (OR)

Źródło: Opracowanie własne

Poniżej przedstawiono opis przeprowadzonej analizy w poszczególnych sferach.

Sfera społeczna

Wartości wskaźników przedstawiających: liczbę osób bezrobotnych, liczbę osób pobierających zasiłki w formie pomocy finansowej i rzeczowej, liczbę osób pobierających zasiłek rodzinny, liczbę osób pobierających zasiłek osłonowy, przemoc w rodzinie w liczbie wydanych „niebieskich kart", liczbę czytelników bibliotek, liczbę uczniów szkół podstawowych bez promocji do klasy wyższej w tym nieukończenie szkoły, dotyczą stanu **na dzień 30 czerwca 2022 roku**. Z kolei liczba stwierdzonych przestępstw oraz liczba osób w wieku poprodukcyjnym dotyczy stanu **na dzień 31 grudnia 2021 roku.** Wskaźnik zmiany liczby mieszkańców dotyczy **lat 2017-2021,** a frekwencja w wyborach samorządowych dotyczy **2018 roku**. Na podstawie pozyskanych danych ilościowych obliczono skalę występowania danego zjawiska kryzysowego w poszczególnych jednostkach analitycznych (wartość wskaźnika dla jednostki) oraz skalę występowania danego zjawiska kryzysowego dla obszaru całej gminy (wartość wskaźnika dla Miasta), stanowiącą wartość referencyjną. Jeżeli skala zjawiska kryzysowego (wartość wskaźnika) w danej jednostce analitycznej przekraczała lub była niższa (tylko w przypadku liczby czytelników bibliotek) od wartości referencyjnej uznawano, że wskaźnik ma „wartość kryzysową". W przypadku zmiany liczby mieszkańców w analizowanym okresie, za wartość kryzysową uznano spadek liczby osób zamieszkujących daną jednostkę analityczną, a w przypadku liczby uczniów szkół podstawowych bez promocji do klasy wyższej, w tym nieukończenie szkoły, wartość kryzysową stanowił brak promocji lub nieukończenie szkoły w analizowanej JA. Ostatecznie, **ze względu na szczególne i wyjątkowe znaczenie kwestii społecznych w procesie rewitalizacji**, **za obszary kryzysowe w sferze społecznej** uznane zostały te jednostki analityczne, które **charakteryzowały się przynajmniej pięcioma wskaźnikami o „wartościach kryzysowych" spośród jedenastu** wybranych do analizy. **Wskazuje to na swoistą i uzasadnioną „wrażliwość", jaką kierowano się podczas diagnozowania zjawisk kryzysowych w tej sferze.**

Sfera gospodarcza

Dla określenia skali negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej wybrano wskaźnik, obrazujący liczbę podmiotów gospodarczych w rejestrze CEiDG, przypadających na 100 mieszkańców. Źródłem pozyskania danych była Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Dane **pochodzą z dnia 30 czerwca 2022 roku**. Na podstawie pozyskanych wartości, w pierwszej kolejności obliczono liczbę podmiotów gospodarczych, przypadających na 100 mieszkańców w gminie, stanowiącą wartość referencyjną, która wynosi **8,07**. W dalszej kolejności określono liczbę podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych. W przypadku, gdy poziom ten w danej jednostce analitycznej był **niższy** od wartości referencyjnej, uznawano ją za **obszar kryzysowy w sferze gospodarczej.**

Sfera środowiskowa

Do określenia zjawisk negatywnych w sferze środowiskowej użyto 2 wskaźników. Pozyskane dane dotyczą stanu **na dzień 30 czerwca 2022 roku**. Pierwszy wskaźnik przedstawia liczbę gospodarstw domowych niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej. Na podstawie pozyskanych danych ilościowych obliczono skalę występowania tego zjawiska kryzysowego w poszczególnych jednostkach analitycznych (wartość wskaźnika dla jednostki) oraz skalę występowania zjawiska kryzysowego dla obszaru całej gminy (wartość wskaźnika dla gminy), stanowiącą wartość referencyjną, która wynosi **0,56%**. Jeżeli skala zjawiska kryzysowego (wartość wskaźnika) w danej jednostce analitycznej **przekraczała** wartość referencyjną uznawano, że wskaźnik ma „wartość kryzysową". Drugi wskaźnik przedstawia liczbę gospodarstw domowych, wykorzystujących jako źródło ciepła tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji. W przypadku tego wskaźnika wartość referencyjna wynosi **34%**. Jeżeli skala zjawiska kryzysowego (wartość wskaźnika) w danej jednostce analitycznej była **wyższa** od wartości referencyjnej, to w tym przypadku uznawano, że wskaźnik ma „wartość kryzysową". Ostatecznie, **za obszary kryzysowe w sferze środowiskowej** uznane zostały te jednostki analityczne, które charakteryzowały się **przynajmniej jednym** wskaźnikiem o „wartości kryzysowej" spośród dwóch wybranych do analizy.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Negatywne zjawiska w sferze przestrzenno-funkcjonalnej dotyczą m.in. niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej. Dla zobrazowania powyższych zjawisk dobrane zostały odpowiednie wskaźniki, które pozwoliły na ocenę skali kryzysu. Należą do nich: dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania, dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania, dostępność obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej (dom kultury, biblioteka, kino lub świetlice) do 1 km od miejsca zamieszkania oraz dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 0,5 km od miejsca zamieszkania. W oparciu o powyższe wskaźniki dokonano oceny dostępności infrastruktury społecznej oraz komunikacyjnej w poszczególnych jednostkach analitycznych. Jeżeli przedszkola, miejsca integracji społecznej, obiekty sportowe lub przystanki komunikacji publicznej nie były dostępne w granicach badanej jednostki, a znajdowały się w sąsiedniej jednostce analitycznej i odległość do nich nie przekraczała odpowiednio 0,5 km i 1 km to uznawano, że dostępność została zachowana. Pozyskane dane dotyczą stanu **na dzień 31 grudnia 2022 roku**. Ostatecznie, ze względu na bardzo dobrą sytuację w poszczególnych JA w tej sferze, za **obszary kryzysowe w sferze przestrzenno-funkcjonalnej** uznane zostały te jednostki analityczne, w których **dostępność nie została zachowana w przynajmniej jednej dziedzinie spośród czterech wybranych do analizy**.

Sfera techniczna

Sfera techniczna dotyczy w szczególności liczby obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym. Pozyskane dane dotyczą stanu **na dzień 30 czerwca 2022 roku**. Na podstawie pozyskanych danych obliczono odsetek obiektów budowlanych w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym w odniesieniu do łącznej liczby obiektów budowlanych w mieście w 2022 r., stanowiący wartość referencyjną, która wynosi **1,24%**. W dalszej kolejności określono skalę występowania tego zjawiska w poszczególnych jednostkach analitycznych. W przypadku, gdy skala zjawiska w danej jednostce analitycznej **przekraczała** wskazaną wartość referencyjną, uznawano ją za obszar **kryzysowy w sferze technicznej.**

Z przeprowadzonej wyżej analizy wynika, że w ramach wszystkich ocenianych sfer – społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej możliwe było wyodrębnienie tych obszarów na terenie Miasta, które cechują się zdecydowanie gorszymi wskaźnikami, obrazującymi występowanie negatywnych zjawisk. Świadczy to o **prawidłowym doborze zestawu obiektywnych** i **weryfikowalnych mierników** oraz **metod badawczych,** dostosowanych do lokalnych uwarunkowań. Do przygotowania diagnozy wykorzystano także **najbardziej aktualne dane**, którymi gmina dysponowała i które pozyskała. Otrzymane wyniki posłużyły do wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ).

Sposób wyznaczania obszaru zdegradowanego (OZ) określa ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zgodnie z Ustawą, delimitacja obszaru zdegradowanego jest ściśle powiązana z pojęciem stanu kryzysowego. Rewitalizacja stanowi bowiem proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w sposób kompleksowy. Obszar będący w stanie kryzysowym charakteryzuje się natomiast koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Identyfikacja stanu kryzysowego pozwala określić obszar zdegradowany (OZ). Na podstawie przeprowadzonej analizy pozyskanych danych, **wyznaczono obszar zdegradowany (OZ) w Gminie Miejskiej w Chodzieży.** Szczegółowe dane dotyczące występowania negatywnych zjawisk w analizowanych sferach przedstawia Tabela 4.

Tabela 4. Szczegółowe dane dotyczące występowania negatywnych zjawisk w analizowanych sferach

	Nazwa jednostki analitycznej (JA) / Wskaźnik	JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZW	JA14-ZW	JA15-ZW
1.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE SPOŁECZNEJ	√				√	√	√	√	√	√			n/d	n/d	n/d
2.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE GOSPODARCZEJ		√	√	√		√	√	√					n/d	n/d	n/d
3.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ	√						√		√	√	√	√	n/d	n/d	n/d
4.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ	√									√	√	√	n/d	n/d	n/d
5.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE TECHNICZNEJ					√		√	√	√	√			n/d	n/d	n/d
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako **obszar zdegradowany (OZ)**		**√**				**√**	**√**	**√**	**√**	**√**	**√**			n/d	n/d	n/d

Źródło: Diagnoza gminy, w tym diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) Gminy Miejskiej w Chodzieży, lipiec 2023 roku

Przyjęte kryteria wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) spełniło 7 jednostek analitycznych. Łącznie mieszka na ich terenie **57,33%** ludności Miasta, a obejmują one **53,76%** jego powierzchni.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, **w ramach obszaru zdegradowanego (OZ)**, na którym z uwagi na **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację**, biorąc pod uwagę także **szczególną koncentrację negatywnych zjawisk**, wyznacza się **obszar rewitalizacji (OR)**. Obszar rewitalizacji (OR) nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkanych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Może on stanowić część lub całość obszaru zdegradowanego. Dla obszaru rewitalizacji (OR) sporządza się Gminny Program Rewitalizacji.

Kierując się powyższymi zapisami oraz w wyniku przeprowadzonej diagnozy **wyznaczono obszar rewitalizacji (OR) w Gminie Miejskiej w Chodzieży[5],** w tym jego zasięg przestrzenny.

3.2. Cele szczegółowej diagnozy i metody jej przeprowadzenia

W wyniku dotychczasowych prac został wyznaczony na terenie Gminy Miejskiej w Chodzieży obszar rewitalizacji, dla którego zostanie sporządzony Gminny program rewitalizacji z zaplanowanymi przedsięwzięciami, których realizacja powinna doprowadzić do poprawy sytuacji (w pierwszej kolejności społecznej) na tym obszarze. Aby sformułować adekwatną

[5] Uchwała nr LXVI/494/2023 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 18 września 2023 r. w sprawie: wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej w Chodzieży

listę przedsięwzięć, **należy** najpierw **zidentyfikować przyczyny sytuacji kryzysowej na obszarze rewitalizacji oraz miejscowe potencjały**, których wykorzystanie powinno pomóc w poprawie tej sytuacji. Kluczową kwestią jest także **analiza wzajemnych powiązań analizowanych sfer, tj. społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej** oraz **technicznej.** Służy temu szczegółowa, pogłębiona diagnoza, której obowiązek przeprowadzenia wynika bezpośrednio z zapisów Ustawy o rewitalizacji[6].

Zgodnie z zaleceniami, przedstawionymi w ministerialnym poradniku pn. „Gminny program rewitalizacji. Praktyczny poradnik dla mieszkańców i władz lokalnych”[7], **celem szczegółowej diagnozy jest pogłębienie wiedzy o obszarze rewitalizacji** poprzez **zbadanie przyczyn negatywnych zjawisk** występujących na tym obszarze, ich lokalizacji i istniejących między nimi powiazań – głównie w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, technicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej).

Ponadto należy **zidentyfikować i przeanalizować lokalne potencjały**, które występują na obszarze rewitalizacji, pod kątem możliwości ich wykorzystania w celu zminimalizowania lub zlikwidowania negatywnych zjawisk, zidentyfikowanych na obszarze.

Dodatkowo zalecane jest **wskazanie skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych**, bowiem dobrze opracowana pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji jest podstawą do opracowania części strategicznej programu – właściwie określonej wizji, a następnie celów, kierunków działań i przedsięwzięć.

Prawidłowe wykonanie pogłębionej analizy nie jest możliwe przy wykorzystaniu jedynie zebranych danych statystycznych i badań ilościowych. Obowiązek **bezpośredniego uczestnictwa przedstawicieli lokalnej społeczności i biznesu** nakłada wprost Ustawa o rewitalizacji (art. 5 ust. 1.) w następującym zapisie: „partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy”.

W przypadku przeprowadzonej pogłębionej diagnozy OR w Gminie Miejskiej w Chodzieży **wykorzystano takie formy partycypacji, jak**:

- Wywiady standaryzowane z interesariuszami – osobno każda grupa - pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chodzieży (kierownictwo i pracownicy socjalni, działający na OR), członkowie Komitetu Rewitalizacji, przedstawiciele Policji (w tym dzielnicowi z OR), reprezentanci placówek oświatowych, przedstawicielka

[6]Art. 15.1. Gminny program rewitalizacji zawiera w szczególności:
1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru.

[7]*Gminny program rewitalizacji. Praktyczny poradnik dla mieszkańców i władz lokalnych*, praca zbiorowa pod redakcją Aleksandry Jadach-Sepioło. Pracowanie zrealizowane przez Krajowy Instytut Polityki Przestrzennej i Mieszkalnictwa na zlecenie Departamentu Polityki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa. Warszawa, marzec 2018 r.

Powiatowego Urzędu Pracy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciele instytucji kultury oraz pracownicy Urzędu Miejskiego i przedstawiciele spółek komunalnych (zajmujący się sprawami gospodarki przestrzennej, ochrony środowiska, gospodarki komunalnej i rozwoju lokalnego)

- Badanie ankietowe lokalnych przedsiębiorców
- Badanie ankietowe organizacji pozarządowych, działających na OR
- Spacer studyjny po wyznaczonym OR (podczas spaceru odwiedzono kilkanaście punktów handlowych, gastronomicznych, usługowych i rzemieślniczych, przeprowadzając rozmowy z ich właścicielami lub pracownikami).

Ponadto na użytek diagnozy uzyskano i przeanalizowano dodatkowe dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy oraz Urzędu Miejskiego.

Wnioski wynikające z pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji przedstawiono w punkcie 3.4. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych oraz lokalne potencjały obszaru rewitalizacji (OR).

3.2. Wyniki szczegółowej diagnozy

Poniżej zostały zaprezentowane wyniki przeprowadzonej, pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji z podziałem na sfery:

- społeczną
- gospodarczą
- środowiskową
- techniczną
- przestrzenno-funkcjonalną.

W przypadku każdej sfery najpierw dokonano jej krótkiej oceny, przeprowadzonej na podstawie uzyskanych danych ilościowych (pierwotnych i wtórnych), zebranych zarówno w trakcie diagnozy delimitacyjnej, jak i specjalnie na użytek niniejszej analizy, a następnie przedstawiono wyniki identyfikacji przyczyn sytuacji kryzysowej z wykorzystaniem metody drzewa problemów[8]. Przeanalizowano także wzajemne powiązania analizowanych sfer, tj. społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej oraz technicznej.

[8]Metoda drzewa problemów jest pomocna przy analizie i rozwiązywaniu problemów, gdy chcemy zidentyfikować ich przyczyny. Można ją nazwać metodą „od ogółu do szczegółu", bowiem mając zidentyfikowany główny problem, szukamy jego bezpośrednich, głównych przyczyn, a następnie dla tych głównych przyczyn szukamy ich przyczyn „niższego rzędu". W ten sposób w kolejnych krokach jesteśmy z stanie zidentyfikować pierwotne przyczyny poszczególnych problemów.

3.2.1. Sfera społeczna

Rezultaty analizy delimitacyjnej wykazały, że spośród wybranych do porównania mierników i ich wskaźników o charakterze społecznym, na obszarze rewitalizacji wartości kryzysowe wykazały następujące:

W JA8-ZOM:

- Wysoki (wyższy od średniej dla gminy) odsetek osób bezrobotnych – wskaźnik poziomu bezrobocia
- Wysoki odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) – wskaźnik ubóstwa
- Wysoki odsetek osób pobierających zasiłek osłonowy – wskaźnik ubóstwa
- Wysoki odsetek osób pobierających zasiłek rodzinny – wskaźnik ubóstwa
- Wysoki odsetek „Niebieskich kart" – wskaźnik przemocy w rodzinie
- Niska frekwencja w wyborach samorządowych – wskaźnik niskiej aktywności społecznej
- Spadek liczby mieszkańców – wskaźnik depopulacji
- Wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym – wskaźnik starzenia się społeczeństwa

W JA9-ZOM:

- Wysoki (wyższy od średniej dla gminy) odsetek osób bezrobotnych – wskaźnik poziomu bezrobocia
- Wysoki odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) - wskaźnik ubóstwa
- Wysoki odsetek osób pobierających zasiłek osłonowy – wskaźnik ubóstwa
- Wysoki odsetek osób pobierających zasiłek rodzinny – wskaźnik ubóstwa
- Wysoki odsetek stwierdzonych przestępstw – wskaźnik przestępczości
- Niska frekwencja w wyborach samorządowych – wskaźnik niskiej aktywności społecznej
- Niska liczba czytelników bibliotek – wskaźnik niskiej aktywności społecznej
- Spadek liczby mieszkańców – wskaźnik depopulacji.

W innym ujęciu można stwierdzić, że:

- Problem bezrobocia występuje na terenie całego obszaru rewitalizacji (jednostki analityczne nr 8 i 9 z analizy delimitacyjnej)
- Problem ubóstwa występuje na terenie całego obszaru rewitalizacji (jednostki analityczne nr 8 i 9)

- Problem przestępczości (wskaźnik gorszy od średniej dla miasta) występuje tylko na terenie jednej jednostki analitycznej (nr 9) obszaru rewitalizacji
- Problem przemocy w rodzinie występuje tylko na terenie jednej jednostki analitycznej (nr 8) obszaru rewitalizacji
- Problem niskiej aktywności społecznej wyrażonej jako frekwencja w wyborach samorządowych występuje na terenie całego obszaru rewitalizacji (jednostki analityczne nr 8 i 9)
- Problem niskiej aktywności społecznej wyrażonej jako odsetek czytelników bibliotek występuje tylko na terenie jednej jednostki analitycznej (nr 9) obszaru rewitalizacji
- Problem depopulacji występuje na terenie całego obszaru rewitalizacji (jednostki analityczne nr 8 i 9)
- Problem starzenia się mieszkańców występuje tylko na terenie jednej jednostki analitycznej (nr 8) obszaru rewitalizacji.

Poniżej bliżej scharakteryzowano i przeanalizowano poszczególne problemy, poczynając od zmian ludnościowych.

a) Depopulacja i starzenie się mieszkańców obszaru rewitalizacji

Zmiana liczby ludności

W poniższej tabeli przedstawiono skalę depopulacji obszaru rewitalizacji w porównaniu do sytuacji w całej Gminie w latach 2017-2021.

Tabela 5.Zmiana liczby ludności na obszarze rewitalizacji w latach 2017-2021

L.P.	SYMBOL JEDNOSTKI Z ANALIZY DELIMITACYJNEJ	LICZBA MIESZKAŃCÓW W 2017 R.	LICZBA MIESZKAŃCÓW W 2021 R.	ZMIANA W LICZBIE LUDNOŚCI	ZMIANA W %
1.	JA8-ZOM	2.476	2.285	-191[9]	-8,35%
2.	JA9-ZOM	1.036	975	-61	-6,25%
Obszar rewitalizacji		3.512	3.260	-252	**-7,73%**
Gmina		18.437	17.407	-1.030	- 5,91%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z diagnozy delimitacyjnej

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli, skala depopulacji na obszarze rewitalizacji jest wyższa (spadek liczby ludności o **7,73%**) w stosunku do sytuacji obserwowanej na terenie całej Gminy (spadek liczby ludności o 5,91%).

Starzenie się mieszkańców

[9] Czerwoną czcionką wskazano wartości gorsze od średniej dla Gminy.

Poniżej przedstawiono informację na temat odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, zamieszkujących obszar rewitalizacji w porównaniu do sytuacji w całej Gminie.

Tabela 6. Odsetek mieszkańców obszaru rewitalizacji w wieku poprodukcyjnym w 2022 r.

L.P.	SYMBOL JEDNOSTKI Z ANALIZY DELIMITACYJNEJ	UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW W WIEKU POPRODUKCYJNYM W ŁĄCZNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW
1.	JA8-ZOM	27,84%
2.	JA9-ZOM	22,70%
Obszar rewitalizacji		**23,31%**
Gmina		**26,96%**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z diagnozy delimitacyjnej

W skali całej gminy udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców sięga już prawie 27% i jest znacznie wyższy od średniej krajowej, wynoszącej około 22%. Z danych w powyższej tabeli wynika, że w jednej jednostce analitycznej obszaru rewitalizacji (jednostka analityczna nr 8 z analizy delimitacyjnej) sytuacja jest gorsza od średniej gminnej, a odsetek osób starszych zbliża się do 28%. W przypadku drugiej jednostki analitycznej obszaru rewitalizacji (jednostka analityczna nr 9 z analizy delimitacyjnej) sytuacja jest lepsza od średniej gminnej, a odsetek ten wynosi niecałe 23%.Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców dla całego obszaru rewitalizacji wynosi **23,31%**.

Przyczyny problemów demograficznych obszaru rewitalizacji zaprezentowano na poniższym diagramie w formie drzewa problemów.

Tabela 7. Drzewo problemów dla problemu „Depopulacja i starzenie się mieszkańców obszaru rewitalizacji"

Skutki/ Przewidywane skutki	Zmniejszenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji	
Skutki/ Przewidywane skutki	Zmniejszenie popytu na produkty i drobne usługi	
Problem główny/ **ZJAWISKO**	**DEPOPULACJA (cały OR)** Spadek liczby mieszkańców w latach 2017-2021 **STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA (JA8-ZOM)** Wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym	
Przyczyny	Występowanie starych i nieatrakcyjnych budynków mieszkalnych	Osiedlanie się mieszkańców (budowa domów) na obrzeżach miasta
Przyczyny	Ścisłe centrum miasta z dominującą starą zabudową mieszkaniową wielorodzinną, którą tworzą kamienice oraz bloki	Dostępność działek budowlanych na obrzeżach miasta Tereny na obrzeżach charakteryzują się ciszą i spokojem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z przeprowadzonych wywiadów standaryzowanych, badań ankietowych oraz wywiadów podczas spaceru studyjnego

Spadek liczby ludności dotyczy całego obszaru rewitalizacji. Głównym tego powodem jest występowanie starszych, nieatrakcyjnych budynków mieszkalnych, głównie kamienic i bloków, które nie zachęcają do pozostawania lub osiedlania się ludzi młodych. To z kolei przekłada się na wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym. Mieszkańcy, w tym młode osoby, osiedlają się poza granicami miasta, gdzie występują wolne i atrakcyjne tereny pod budownictwo mieszkaniowe. Na obszarze rewitalizacji pozostają osoby starsze (emeryci i renciści, osoby samotne).

b) Bezrobocie

W poniższej tabeli przedstawiono skalę bezrobocia na OR w porównaniu do sytuacji w całej Gminie.

Tabela 8. Skala bezrobocia na obszarze rewitalizacji

L.P.	SYMBOL JEDNOSTKI Z ANALIZY DELIMITACYJNEJ	UDZIAŁ OSÓB BEZROBOTNYCH W ŁĄCZNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW (2022 r.)
1.	JA8-ZOM	2,42%
2.	JA9-ZOM	3,17%
Obszar rewitalizacji		**2,64%**
Gmina		**2,10%**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z diagnozy delimitacyjnej

Od kilku lat bezrobocie generalnie nie jest już poważnym problemem społecznym i ekonomicznym. Na koniec 2022 roku liczba bezrobotnych Polaków wynosiła 477 tys. zł, co stanowiło około 1,26% populacji. W Gminie Miejskiej w Chodzieży w tym czasie było 369 bezrobotnych, czyli 2,1% łącznej liczby mieszkańców. Z danych zaprezentowanych w powyższej tabeli wynika, że w obszarze rewitalizacji sytuacja była gorsza niż średnia dla gminy. Udział osób bezrobotnych w łącznej liczbie mieszkańców dla całego obszaru rewitalizacji wynosi **2,64%**.

Przyczyny zjawiska bezrobocia na obszarze rewitalizacji przedstawiono na poniższym diagramie w formie drzewa problemów.

Tabela 9. Drzewo problemów dla problemu „Bezrobocie”

Skutki/ Przewidywane skutki	Zmniejszenie popytu na produkty i usługi Wzrost uzależnień i przestępczości					
Skutki/ Przewidywane skutki	Zmniejszenie dochodów mieszkańców Problemy osobiste i rodzinne osób bez pracy					
Problem główny/ **ZJAWISKO**	**BEZROBOCIE** Wysoki odsetek liczby bezrobotnych na OR					
Przyczyny	Samotne macierzyństwo, ograniczające możliwość podjęcia pracy zarobkowej	Brak pracy w pobliżu miejsca zamieszkania i problem z dojazdem do pracy		Brak chęci do pracy w wyuczonym zawodzie (wynikający z braku predyspozycji lub umiejętności - błędnie wybrany zawód)	Przeciw-wskazania zdrowotne	Brak kwalifikacji lub niewystarczają-ce kwalifikacje Kwalifikacje nie korelują z zapotrzebowa-niem na rynku pracy	Zanik aktywnych postaw poszukiwania pracy
Przyczyny		Brak zakładów pracy w mieście, większe zakłady są w innych lokalizacj ach (teren gminy Chodzież)	Lokalna komunik acja publiczna niedostę pna w wieczorn ych i nocnych godzinac h			Brak chęci poświęcenia czasu i przyuczenia do zawodu Preferowane dodatkowe umiejętności, wiedza – języki obce, prawo jazdy, znajomość obsługi specjalistycznyc h programów komputerowych	Duża część osób pozostających bez pracy to osoby długotrwale bezrobotne
Przyczyny						Oferowane są niskie wynagrodzenia	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z przeprowadzonych wywiadów standaryzowanych, badań ankietowych oraz wywiadów podczas spaceru studyjnego

Na podstawie danych z PUP w Chodzieży, z dnia 30 listopada 2023 roku, miesiąca poprzedzającego miesiąc przeprowadzonych wywiadów standaryzowanych, na obszarze rewitalizacji zamieszkiwało 101 osób zarejestrowanych jako bezrobotne, co stanowi ok. 3% łącznej liczby mieszkańców OR. Nie jest to zatem bardzo duży problem społeczny. Należy zdawać sobie jednak sprawę z tego, że skala problemu może być wyższa, ponieważ oficjalne statystyki ujmują tylko osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy. W rzeczywistości część osób z różnych powodów nie rejestruje się. Do głównych przyczyn bezrobocia należą: niechęć do stałej pracy, brak odpowiednich kwalifikacji lub niewystarczające kwalifikacje osób

poszukujących pracy, przeciwskazania zdrowotne, zajęcia komornicze, czy problemy z dojazdem do pracy, w szczególności, gdy jest to praca 3-zmianowa.

W samej Chodzieży nie ma wielu zakładów pracy, więcej jest ich poza miastem. Niektórym osobom praca się nie opłaca (korzystają z pomocy społecznej), dla innych barierę stanowi dojazd do pracy poza miastem.

c) Ubóstwo

W poniższej tabeli przedstawiono skalę ubóstwa mieszkańców obszaru rewitalizacji, mierzoną skalą korzystania z zasiłków w porównaniu do sytuacji w całej Gminie.

Tabela 10. Skala ubóstwa na obszarze rewitalizacji

LP.	SYMBOL JEDNOSTKI Z ANALIZY DELIMITACYJNEJ	ODSETEK MIESZKAŃCÓW GMINY POBIERAJĄCYCH ZASIŁKI (POMOC FINANSOWA I RZECZOWA) W 2022R.	ODSETEK MIESZKAŃCÓW GMINY POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK OSŁONOWY W 2022R.	ODSETEK MIESZKAŃCÓW GMINY POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK RODZINNY W 2022R.
1.	JA8-ZOM	1,48%	17,86%	2,69%
2.	JA9-ZOM	1,90%	18,06%	3,38%
Obszar rewitalizacji		**1,60%**	**17,92%**	**2,89%**
Gmina		**1,00%**	**12,80%**	**1,88%**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z diagnozy delimitacyjnej

Poszczególne wartości wskaźników charakteryzujące skalę ubóstwa dla całego obszaru rewitalizacji wynoszą odpowiednio: **1,60%, 17,92%** i **2,89%**i są one wyższe w stosunku do sytuacji obserwowanej w całej Gminie, w której poszczególne wskaźniki prezentują następujące wartości: **1,00%, 12,80%** oraz **1,88%.**

Przyczyny problemu ubóstwa na obszarze rewitalizacji przedstawiono na poniższym diagramie w formie drzewa problemów.

Tabela 11. Drzewo problemów dla problemu „Ubóstwo”

Skutki/ Przewidywane skutki	Konieczność zwiększenia wydatków pomocy społecznej					
Skutki/ Przewidywane skutki	Ograniczone perspektywy życiowe					
Problem główny/ **ZJAWISKO**	**UBÓSTWO** Wysoki odsetek osób i rodzin korzystających z różnych form wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej					
Przyczyny	Niski poziom dochodów osób starszych zamieszkujących OR	Samotność osób zamieszkujących OR	Zły stan techniczny mieszkań komunalnych i socjalnych generujący duże koszty ich utrzymania	Niepełnosprawność lub długotrwała choroba uniemożliwiająca podjęcie pracy	Bezrobocie (przyczyny i skutki opisane szczegółowo w podpunkcie b)	Uzależnienia (gł alkohol)
Przyczyny	Niskie emerytury i renty pobierane przez osoby starsze	Dzieci się wyprowadziły, pracują i nie mają czasu opiekować się rodzicami	Zbyt małe nakłady na remonty i modernizację mieszkań	Zaawansowany wiek		Potrzeba odreagowania, bezradność życiowa lub powielanie zachowań wyniesionych z domu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z przeprowadzonych wywiadów standaryzowanych, badań ankietowych oraz wywiadów podczas spaceru studyjnego

Oficjalne statystyki nie oddają problemu ubóstwa mieszkańców, ponieważ wiele osób nie może lub nie chce korzystać ze wsparcia systemu opieki społecznej. Przede wszystkim wysokość kryterium dochodowego jest bardzo niska i nie zmienia się od lat - aktualnie od 1 stycznia 2022 r. wynosi 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600 zł dla osoby w rodzinie. Osoby takie korzystają z pomocy rzeczowej (np. matki z dziećmi).

Lokalizacyjnie najgorzej sytuacja kształtuje się na ulicach Strzeleckiej oraz Kościuszki.

Grup osób najbardziej potrzebujących jest kilka i nie wszystkie one potrzebują wsparcia z powodu niskich dochodów. Na przykład coraz więcej jest osób starszych nieposiadających bliskich, którzy mogliby się nimi zaopiekować. Większość jest jednak samotna, ma niskie dochody, niepełnosprawności. Osoby trochę młodsze, będące jeszcze w wieku produkcyjnym, często mają problem z pracą z prostej przyczyny: nie chcą pracować. W opinii reprezentantów organizacji pozarządowych, działających na OR, brak pracy, bezrobocie stanowi główny powód

ubóstwa (60% wskazań respondentów badania ankietowego), następnie wspomniany wyżej brak chęci do podejmowania pracy (50% wskazań).W opinii badanych do przyczyn bezrobocia należy zaliczyć przede wszystkim finansowe programy socjalne (500+, obecnie 800+; tak wskazało 60% respondentów), działające na niektórych niepracujących rozleniwiająco oraz brak ofert pracy odpowiadających kwalifikacjom osób poszukujących pracy (50% wskazań).

Czynnik dodatkowo obciążający osoby zagrożone ubóstwem to samotność i skala tego problemu wzrasta. Wiele samotnie mieszkających osób ma problemy z utrzymaniem mieszkań komunalnych, które często pozostają w złym stanie technicznym. Niekiedy jedynym źródłem ich ogrzewania są promienniki ciepła, generujące bardzo wysokie koszty – te osoby korzystają z pomocy społecznej.

Kolejną grupą są rodziny z dziećmi. Tutaj przyczyn ubóstwa i korzystania z pomocy społecznej jest wiele – długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawności, niskie dochody (pracują dorywczo, nie szukają stałej pracy), alkoholizm, problemy opiekuńczo-wychowawcze, opuszczenie zakładu karnego, bezradność. Sporo jest rodzin wielodzietnych; czasami dzieci są zabrane do pieczy zastępczej.

Częstymi licznym problemem społecznym jest alkoholizm, wynikający z potrzeby odreagowania, bezradności życiowej lub powielania zachowań wyniesionych z domu, a także samotności. Osoby uzależnione środki na alkohol przeznaczają z pieniędzy, otrzymanych z pomocy społecznej lub z wykonywania prac dorywczych. Narkomania nie stanowi sporego problemu (spotykane są pojedyncze przypadki, szczególnie wśród młodzieży), jednak w opinii działających na tym obszarze przedstawicieli III sektora, postrzegana jest jako druga w kolejności – po spożywaniu alkoholu – przyczyna przestępczości (60% wskazań na alkohol, 40% wskazań na środki odurzające, dalej brak pieniędzy i wpływ grup rówieśniczych).

W ostatnich latach największym problemem stała się właśnie nieporadność i problemy psychiczne coraz większej liczby mieszkańców, szczególnie wśród uczniów. Rola wsparcia finansowego maleje, na rzecz innych form pomocy – specjalistów z dziedziny psychologii i psychiatrii, psychologa, w formie spotkań i terapii dla różnych grup wiekowych.

Poważnym zgłaszanym przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej problemem jest deficyt na płaszczyźnie mieszkalnictwa socjalnego. Przede wszystkim brak jest w mieście mieszkań treningowych lub wspomaganych (miasto stara się o środki od wojewody na remont 2 mieszkań).

Po zakończeniu pandemii wznowione zostały postępowania egzekucyjne komornicze w postaci eksmisji z mieszkań komunalnych, co może skutkować bezdomnością. Osoby bezdomne trafiają na krótki czas do lokalu tymczasowego, ale optymalne rozwiązanie stanowiłyby mieszkania treningowe (udostępniane na jakiś ograniczony czas). W mieście nie ma ogrzewalni ani noclegowni. Obecnie w mieście jest 20 zdiagnozowanych osób bezdomnych, ale praktycznie wszyscy są objęci opieką, tj. przewożeni do Stowarzyszenia

Pogotowie Społeczne w Poznaniu lub do schronisk. Większość z nich to osoby uzależnione, z zaburzeniami, z niepełnosprawnościami.

d) Przestępczość

W poniższej tabeli przedstawiono skalę przestępczości na obszarze rewitalizacji w porównaniu do sytuacji w całej Gminie

Tabela 12. Skala przestępczości na obszarze rewitalizacji

L.P.	SYMBOL JEDNOSTKI Z ANALIZY DELIMITACYJNEJ	ODSETEK LICZBY PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH W ODNIESIENIU DO LICZBY MIESZKAŃCÓW W 2022R.
1.	JA8-ZOM	1,70%
2.	JA9-ZOM	3,06%
Obszar rewitalizacji		**2,11%**
Gmina		**1,76%**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z diagnozy delimitacyjnej

Pod względem liczby przestępstw teren jednej jednostki z analizy delimitacyjnej (jednostka analityczna nr 9) cechuje się sytuacją znacznie gorszą (**3,06%**) niż średnia dla całej Gminy, która wynosi **1,76%.** Odsetek liczby przestępstw stwierdzonych w odniesieniu do liczby mieszkańców dla całego obszaru rewitalizacji wynosi **2,11%** i jest **wyższy niż średnia** dla Gminy.

Przyczyny problemu przestępczości na obszarze rewitalizacji przedstawiono na poniższym diagramie w formie drzewa problemów.

Tabela 13. Drzewo problemów dla problemu „Przestępczość"

Skutki/ Przewidywane skutki	Negatywne postrzeganie obszaru rewitalizacji w kontekście bezpieczeństwa		
Skutki/ Przewidywane skutki	Negatywny wpływ na zdrowie i życie oraz relacje społeczne (rodzina, przyjaciele, współpracownicy, sąsiedzi) Zwiększenie prawdopodobieństwa popełniania wykroczeń i przestępstw	Problemy rodzinne, w tym rozpad rodziny Przenoszenie przemocy z pokolenia na pokolenie	Postrzeganie niektórych miejsc na OR jako niebezpieczne
Problem główny/ ZJAWISKO	**PRZESTĘPCZOŚĆ** Wysoka liczba stwierdzonych przestępstw		
Przyczyny	Zażywanie narkotyków i środków odurzających alkohol	Przemoc w rodzinie	Niekontrolowane miejsca spotkań
Przyczyny	Słabnąca rola rodziny w procesie wychowawczym Wpływ otoczenia rówieśniczego – wzorce towarzyskie i presja grupy Brak wystarczającej świadomości zagrożeń związanych z używkami	Niski poziom wykształcenia Alkoholizm Ubóstwo i niewystarczające środki do życia Problemy wychowawcze (osoby nieletnie0	Głównie brak monitoringu wizyjnego
Przyczyny	Spadek autorytetu rodzicielskiego rzutujący na proces wychowawczy Brak wyrazistych kampanii edukacyjnych/prewencyjnych	Wpływ otoczenia Wykluczenie edukacyjne – ograniczenia w dostępie do wiedzy Deficyty na płaszczyźnie kompetencji rodzicielskich Dziedziczenie biedy	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z przeprowadzonych wywiadów standaryzowanych, badań ankietowych oraz wywiadów podczas spaceru studyjnego

Z przeprowadzonego wywiadu standaryzowanego z funkcjonariuszami Policji (głównie dzielnicowi z rewirów pokrywających się z obszarem rewitalizacji) a także z analizy przyczyn i skutków przestępczości na obszarze rewitalizacji, wynikają następujące negatywne skutki tego zjawiska:

- problemy rodzinne, w tym rozpad rodziny
- postrzeganie niektórych miejsc na OR jako niebezpieczne
- negatywny wpływ na zdrowie i życie oraz relacje społeczne (rodzina, przyjaciele, współpracownicy, sąsiedzi)

Ponadto podczas wywiadu zidentyfikowano następujące rodzaje przestępstw i wykroczeń na obszarze rewitalizacji:

- posiadanie i zażywanie narkotyków

- przemoc w rodzinie
- wybryki chuligańskie
- wykroczenia drogowe
- konflikty sąsiedzkie

Skala zjawiska przestępczości i ich rodzaj na obszarze rewitalizacji nie jest bardzo znacząca. Większość przestępstw popełniają mężczyźni.

Przyczyny przestępstw i wykroczeń w statystykach Policji pokrywają się ze wspomnianymi wyżej opiniami reprezentantów organizacji pozarządowych nt. kluczowych problemów społecznych i przyczyn przestępczości – powiązanych z alkoholem, używkami czy wpływem tzw. „towarzystwa".

Jeżeli chodzi o miejsca niebezpieczne na terenie rewitalizacji, to zaliczają się do nich w szczególności:

- Skwerek przy ul. Kościuszki (osoby bezdomni, żebrzące, zaczepiające ludzi)
- Rynek (spożywanie alkoholu)
- Teren przy Chodzieskim Domu Kultury

Kluczowym problemem są narkotyki, w tym łatwa ich dostępność – zdarzają się przypadki ich dalszego rozprowadzania i popełniania przestępstw pod ich wpływem.

e) Przemoc w rodzinie

W poniższej tabeli przedstawiono skalę przemocy w rodzinie na podstawie liczby wystawionych „Niebieskich Kart" na obszarze rewitalizacji w porównaniu do sytuacji w całej Gminie.

Tabela 14. Skala przemocy w rodzinie na obszarze rewitalizacji

L.P.	SYMBOL JEDNOSTKI Z ANALIZY DELIMITACYJNEJ	ODSETEK „NIEBIESKICH KART" W ODNIESIENIU DO LICZBY MIESZKAŃCÓW W 2022R.
1.	JA8-ZOM	0,31%
2.	JA9-ZOM	0,11%
Obszar rewitalizacji		**0,25%**
Gmina		**0,22%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z diagnozy delimitacyjnej

Na koniec 2022 roku w Gminie Miejskiej w Chodzieży wystawionych było 38 „Niebieskich Kart", co w stosunku do łącznej liczby mieszkańców dawało odsetek równy **0,22%**. Od tej średniej gorsza jest sytuacja w jednostce analitycznej nr 8, gdzie odsetek „Niebieskich Kart" wyniósł **0,31%**. Zdecydowanie lepiej jest w jednostce analitycznej nr 9, w której odsetek

wyniósł tylko **0,11%**. Odsetek „Niebeskich Kart" w odniesieniu do liczby mieszkańców dla całego obszaru rewitalizacji wynosi **0,25%**i jest **wyższy niż średnia** dla Gminy.

Przyczyny problemu przemocy w rodzinie na obszarze rewitalizacji przedstawiono na poniższym diagramie w formie drzewa problemów.

Tabela 15. Drzewo problemów dla problemu „Przemoc w rodzinie"

Skutki/ Przewidywane skutki	Konieczność zwiększenia liczby usług pomocy społecznej		
Skutki/ Przewidywane skutki	Rozpad związków, problemy psychiczne		
Problem główny/ **ZJAWISKO**	**PRZEMOC W RODZINIE** Wysoki odsetek „Niebieskich Kart"		
Przyczyny	Uzależnienia (głównie alkohol)	Zaburzenia psychiczne	Problemy w relacjach z dziećmi, w tym małe zainteresowanie dziećmi
Przyczyny	Niski poziom dochodów, nieporadność Wzorce zachowań/skłonność do uzależnień wyniesione „z domu"		Brak zrozumienia różnic międzypokoleniowych Przebodźcowanie (nadmierna cyfryzacja życia) rodziców i dzieci wpływające na zachowania agresywne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z przeprowadzonych wywiadów standaryzowanych, badań ankietowych oraz wywiadów podczas spaceru studyjnego

Zakładanie „Niebieskich Kart" w największej liczbie przypadków ma miejsce w rodzinach z dziećmi i jest spowodowane przemocą osób dorosłych wobec dzieci oraz dorosłych wobec siebie. Mężczyźni są częstszymi sprawcami przemocy niż kobiety. Zdarza się także przemoc wobec osób starszych.

Głównym powodem problemów są uzależnienia, przede wszystkim od alkoholu.

Częstym problemem są także trudne sytuacje z dziećmi, które pod wpływem mediów internetowych i towarzystwa sprawiają coraz więcej problemów wychowawczych, podczas gdy rodzice zbyt mało się interesują ich sytuacją i problemami. Z drugiej strony dzieci coraz odważniej potrafią zgłaszać swoje problemy odpowiednim instytucjom.

f) Niska aktywność społeczna

Aktywność społeczna jest miernikiem bardzo trudnym do zdefiniowania i kwantyfikacji, bowiem teoretycznie najprostszy wskaźnik, jak skala uczestnictwa w imprezach masowych, najczęściej nie jest mierzony. Użyte w przypadku Gminy Miejskiej w Chodzieży wskaźniki przedstawiono w poniższej tabeli – są to dane na temat aktywności społecznej, mierzonej udziałem w wyborach samorządowych oraz skalą czytelnictwa na OR w porównaniu do sytuacji w mieście.

Tabela 16. Skala aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji

L.P.	SYMBOL JEDNOSTKI Z ANALIZY DELIMITACYJNEJ	FREKWENCJA W WYBORACH SAMORZĄDOWYCH (2018)	ODSETEK CZYTELNIKÓW BIBLIOTEK W ODNIESIENIU DO LICZBY MIESZKAŃCÓW W 2022 ROKU
1.	JA8-ZOM	52,74%	9,94%
2.	JA9-ZOM	51,20%	8,55%
Obszar rewitalizacji		**51,97%**	**9,52%**
Gmina		**54,38%**	**9,07%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z diagnozy delimitacyjnej

W przypadku Gminy Miejskiej w Chodzieży frekwencja w wyborach samorządowych(2018 rok) była znacznie niższa niż średnia dla kraju, która wyniosła 64,5%. W obszarze rewitalizacji frekwencja w wyborach kształtowała się na poziomie **51,97%** i była gorsza od średniej dla miasta, która wyniosła **54,38%**. W przypadku drugiego wskaźnika, w jednostce analitycznej nr 9 odsetek czytelników bibliotek kształtuje się na poziomie **8,55%** i jest niższy niż odsetek w jednostce analitycznej nr 8 (**9,94%)** prezentując tym samym wartość kryzysową. Poszczególne wartości wskaźników charakteryzujące aktywność społeczną dla całego obszaru rewitalizacji wynoszą odpowiednio: **51,97%** i **9,52%**.

Przyczyny problemu niskiej aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji przedstawiono na poniższym diagramie w formie drzewa problemów.

Tabela 17. Drzewo problemów dla problemu „Niska aktywność społeczna"

Skutki/ Przewidywane skutki	Niski poziom integracji mieszkańców		
Problem główny/ **ZJAWISKO**	**NISKA AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA** Niska frekwencja w wyborach Niski odsetek czytelników bibliotek		
Przyczyny	Niewystarczające warunki lokalowe Domu Kultury i Biblioteki	Brak pozytywnych wzorców aktywności w rodzinie i otoczeniu	Brak poczucia sprawstwa i wpływu na rzeczywistość
Przyczyny	Zbyt niskie nakłady finansowe ponoszone w latach ubiegłych	Czas wolny wypełniony wirtualnym, pozornym budowaniem relacji	Wpływ poziomu sytuacji społecznej i ekonomicznej na poczucie podmiotowości obywatelskiej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z przeprowadzonych wywiadów standaryzowanych, badań ankietowych oraz wywiadów podczas spaceru studyjnego

Analiza badania ankietowego skierowanego do przedstawicieli organizacji pozarządowych wskazuje, że brak integracji mieszkańców to drugi – po alkoholizmie - najważniejszy „ogólny" problem obszaru rewitalizacji. Problematyczne podium zamyka wandalizm. Jednocześnie

w opinii tej samej grupy respondentów aktywność społeczna stanowi jeden z trzech najważniejszych potencjałów lokalnych (pomiędzy atrakcyjną lokalizacją obszaru a walorami środowiska naturalnego).

g) Problemy dzieci i młodzieży

Osobnego omówienia wymaga kwestia problemów dzieci i młodzieży.

Obecnie około połowa uczniów szkół gminnych ma problemy emocjonalne wewnętrzne oraz te związane z relacjami w środowisku uczniowskim. Tylko około 20% uczniów korzysta ze wsparcia, a ograniczenia te wynikają z deficytu specjalistów w szkołach i poradni psychologiczno-pedagogicznej.

W głównej mierze winni problemów są rodzice, niemający czasu dla swoich dzieci i siebie nawzajem, wprzęgnięci w gonitwę za zaspokojeniem potrzeb bytowych – zarówno tych podstawowych, jak i tzw. emblematów sukcesu czy luksusu. Deficyt czasu, brak skupienia na trosce o więzy rodzinne, rodzicielskie, partnerskie odbijają się właśnie na kondycji emocjonalnej i zdrowiu psychicznym dzieci i dorosłych.

Dodatkowy czynnik obciążający dzieci to funkcjonujący model systemu edukacji, niepozbawiony mielizn takich, jak chociażby przeładowanie treści podstawy programowej czy nadmierna erudycyjność wiedzy kosztem praktycznych umiejętności dotyczących współpracy, współżycia społecznego, umiejętności rozwiązywania problemów oraz radzenia sobie na rynku pracy[10]. Nie bez znaczenia na zdrowie i kondycję psychiczną dzieci ma ich podatność na zalew informacji i wzorce płynące z Internetu.

Młodzieży zamieszkującej obszar rewitalizacji brakuje miejsc na spotkania. Przez to młodzież grupuje się tam, gdzie nie jest kontrolowana.

3.2.2. Sfera gospodarcza

Kolejną, po społecznej, analizowaną sferą jest gospodarka. Miernikiem, wybranym do oceny tego aspektu, jest poziom przedsiębiorczości, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych w rejestrze Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) na 100 mieszkańców w danej jednostce analitycznej.

W skali całej Gminy Miejskiej w Chodzieży wskaźnik ten na koniec 2022 roku wyniósł 8,07. Niższą wartość na obszarze rewitalizacji zanotowano w jednostce analitycznej nr 8, gdzie wyniosła ona **7,30**, natomiast w jednostce analitycznej nr 9 wskaźnik ten był dwukrotnie wyższy i wyniósł **15,63**.

[10] Stanowisko Zarządu Związku Miast Polskich w sprawie potrzeby zasadniczych zmian w polskiej oświacie; w: https://www.portalsamorzadowy.pl/edukacja/uczniowie-sa-przeciazeni-zajeciami-i-zbednymi-obowiaz-kami-samorzadowcy-pisza-do-mein,469931.html

Przyczyny niskiej aktywności gospodarczej w tej jednostce przedstawiono na poniższym diagramie w formie drzewa problemów.

Tabela 18. Drzewo problemów dla problemu „Niski poziom przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji"

Skutki/ Przewidywane skutki	Mniejsza oferta dóbr i usług na rynku lokalnym Niższy poziom dochodów budżetowych Gminy			
Problem główny/ **ZJAWISKO**	**NISKI POZIOM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI** Niska liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze CEIDG na 100 mieszkańców			
Przyczyny	Ekspansja marketów	Wysokie czynsze dla przedsiębiorców	Wysokie opłaty i podatki (w tym lokalne)	Ograniczona liczba miejsc parkingowych
Przyczyny	Brak możliwości konkurowania z dużymi, sieciowymi podmiotami gospodarczymi			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z przeprowadzonych wywiadów standaryzowanych, badań ankietowych oraz wywiadów podczas spaceru studyjnego

Lokalny rynek pracy cechuje się niską stopą bezrobocia. Nie oznacza to jednak, że sytuacja jest bardzo dobra. Problemem są niskie wynagrodzenia. Osoby, które nie są w stanie znaleźć odpowiedniej do swoich kwalifikacji i aspiracji pracy, wyjeżdżają do większych ośrodków, przede wszystkim do Poznania.

Do najważniejszych problemów gospodarczych na obszarze rewitalizacji sami przedsiębiorcy zaliczają obciążenia finansowe tj. wysokie koszty zatrudnienia pracownika (podatki i opłaty ZUS). Na drugim miejscu stawiają problemy związane z ekspansją marketów i centrów handlowych, z którymi drobny handel lokalny – w zabieganiu o klienta – nie jest w stanie konkurować.

Do utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej zalicza się przede wszystkim niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę, jeśli chodzi o dostosowanie do przedsiębiorczości (m.in. brak miejsc do parkowania dla klientów czy dostawców towaru) oraz inne utrudnienia. Ocena wsparcia lokalnych przedsiębiorców przez Miasto nie wypada korzystnie – według 61,54% respondentów (właścicieli małych firm) samorząd za mało wspiera rozwój lokalnej przedsiębiorczości. 53,85% ankietowanych stwierdziło, że Miasto nie pomaga w ich promocji. Przedsiębiorcy oczekują aktywnych działań wspierających np. z uwzględnieniem nośników tradycyjnych, mediów cyfrowych, czerpania z dobrych praktyk innych samorządów lokalnych. Oceniają dość surowo patriotyzm lokalny klientów na płaszczyźnie robienia zakupów. 46,15% ankietowanych przedsiębiorców uważa, że skłonność mieszkańców do korzystania z oferty lokowanej poza Miastem lub kupowania przez Internet, jest wysoka. Generalnie zainteresowanie mieszkańców zakładaniem własnej działalności

gospodarczej nie jest postrzegane jako duże - w opinii 53,85% respondentów jest ono przeciętne, a 26,92% uważa, że wręcz niskie.

Główne potencjały lokalne to: drogi i ciągi pieszo-rowerowe, atrakcyjna lokalizacja obszaru oraz obecność atrakcji środowiska naturalnego.

3.2.3. Sfera środowiskowa

Do określenia zjawisk negatywnych w sferze środowiskowej użyto dwóch wskaźników.

Pierwszy z nich obrazuje skalę zagrożenia dla środowiska w **postaci nierozwiązanego docelowo problemu odprowadzania ścieków bytowych** (brak podłączenia do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej lub braku przydomowej oczyszczalni ścieków lub braku ekologicznego bezodpływowego zbiornika ścieków). Przeprowadzona analiza wykazała, że w 2022 roku **w żadnej z jednostek analitycznych, na obszarze rewitalizacji, wskaźnik odsetka gospodarstw domowych z nierozwiązanym docelowo problemem odprowadzania ścieków bytowych nie był gorszy od średniej dla całej Gminy Miejskiej w Chodzieży.**

Drugi wskaźnik odnosi się do odsetka gospodarstw domowych **wykorzystujących jako źródło ciepła tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji.** W przypadku tego wskaźnika wartość referencyjna (średnia dla gminy) w 2022 roku wyniosła 34%. **Wyższą wartość**, równą 54%, **odnotowano tylko w jednostce analitycznej nr 9 obszaru rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży.**

W opinii przedstawicieli organizacji pozarządowych na OR sytuacja w sferze środowiskowej jest dobra/dostateczna. Główne problemy stwarza wskazana wyżej „niska emisja", szczególnie w sezonie palenia w piecach węglowych. Pozostałe czynniki problemowe związane są z kondycją jezior (wypłycanie i obecne zanieczyszczenia) i innych terenów rekreacyjnych oraz z nienależytą dbałością o porządek (śmiecenie w miejscach publicznych, niesprzątanie po psach etc.).

3.2.4. Sfera techniczna

W przypadku sfery technicznej posłużono się wskaźnikiem **liczby obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym.** Odsetek obiektów budowlanych w złym stanie technicznym dla Gminy Miejskiej w Chodzieży (2022 rok) wynosił **1,24%.** Sytuacja w obszarze rewitalizacji prezentowała się znacznie gorzej i w przypadku jednostki analitycznej nr 8 wynosiła **4,14%** a w przypadku jednostki analitycznej nr 9 aż **6,56%.**

Przyczyny powyższego problemu w tej jednostce przedstawiono na poniższym diagramie w formie drzewa problemów.

Tabela 19. Drzewo problemów dla problemu „Zdegradowane technicznie budowle"

Skutki/ Przewidywane skutki	Obniżenie atrakcyjności turystycznej Obniżenie atrakcyjności lokacyjnej dla potencjalnych inwestorów		
Skutki/ Przewidywane skutki	Obniżenie bezpieczeństwa poruszania się w przestrzeni publicznej Obniżenie walorów estetycznych miasta		
Problem główny/ **ZJAWISKO**	**ZDEGRADOWANE TECHNICZNIE BUDOWLE** Liczba obiektów budowlanych (w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym) w złym stanie technicznym		
Przyczyny	Stare obiekty budowalne, w tym kamienice	Wieloletnie niedoinwestowanie budynków z mieszkaniami komunalnymi	Ochrona konserwatorska narzuca wysokonakładowe rozwiązania związane z remontem i modernizacją budynków
Przyczyny	Brak środków: • Własnych (niskie dochody, emerytura etc.) na prace remontowe/renowacyjne/modernizacje • Dotacji zewnętrznych		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z przeprowadzonych wywiadów standaryzowanych, badań ankietowych oraz wywiadów podczas spaceru studyjnego

Na obszarze rewitalizacji znajdują się starsze budynki, w tym kamienice. Ich właściciele nie są w stanie utrzymywać tych obiektów w dobrym stanie technicznym. Zamieszkują je z reguły osoby starsze, na emeryturze, z niskimi dochodami. Pomimo faktu, że po sprzedaży mieszkań komunalnych ich nowi właściciele zaczynają o nie dbać i planować remonty, często nie ma zgody konserwatora zabytków na niektóre rozwiązania, np. ocieplanie ścian styropianem, czy stosowanie blachodachówki, co często uniemożliwia modernizację lub generuje wysokie koszty. Występują także mieszkania socjalne oraz komunalne, w których nie ma możliwości podłączenia gazu, a są promienniki ciepła, co także generuje wysokie koszty utrzymania.

Jeżeli chodzi o konkretne **obiekty i tereny**, to niezadowalający stan techniczny dotyczy:

- Rynku – wymaga rewitalizacji, do zagospodarowania pusta kamienica pod nr 13
- Obszaru pomiędzy ChDK a amfiteatrem (3 ha) – do zagospodarowania
- Obiektów Chodzieskiego Domu Kultury i Biblioteki – ograniczone możliwości lokalowe
- Kamienic będących własnością miasta
- Tzw. domów tkaczy (podlegają ochronie konserwatorskiej).

Osobnym zagadnieniem są deficyty dotyczące stanu dróg publicznych oraz infrastruktury okołodrogowej, wynikające oczywiście z niedostatku środków. Tutaj problemy dotyczą:

- Ulicy Kościuszki (jest zaniedbana ze złym stanem nawierzchni i chodnika) wraz ze skwerem

- Zbyt małych parkingów przy Bibliotece.

3.2.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Negatywne zjawiska w sferze przestrzenno-funkcjonalnej dotyczą m.in. **niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej**. Dla zobrazowania powyższych zjawisk dobrane zostały odpowiednie wskaźniki, które pozwoliły na ocenę skali kryzysu. Należały do nich:

- dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania
- dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk, itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania
- dostępność obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej (dom kultury, biblioteka, kino lub świetlica, itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania
- dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 1 km od miejsca zamieszkania.

W oparciu o powyższe wskaźniki dokonano oceny dostępności infrastruktury technicznej, społecznej oraz komunikacyjnej w poszczególnych jednostkach analitycznych. Okazało się, że **w przypadku żadnej z jednostek analitycznych z obszaru rewitalizacji nie ma problemów z dostępnością wyżej wymienionych elementów infrastruktury**. Nie oznacza to oczywiście, że na obszarze rewitalizacji nie występują żadne problemy w omawianej sferze. Problemy te zostały zidentyfikowane w wyniku przeprowadzonych badan ankietowych (wstępnych na etapie diagnozy oraz organizacji pozarządowych i przedsiębiorców na etapie szczegółowej diagnozy), wywiadów podczas spaceru studyjnego, a przede wszystkim wielu wywiadów pogłębionych z interesariuszami obszaru rewitalizacji. Uzyskane wyniki zaprezentowano poniżej.

Niewystarczająca infrastruktura społeczna

- Brak mieszkań treningowych i wspomaganych
- Brak noclegowni i ogrzewalni
- Zbyt mały budynek dziennego domu seniora na dworcu

Niewystarczająca infrastruktura rekreacyjno-sportowa i wypoczynkowa

- Promenada – „żyje” tylko w sezonie
- Brak większego parku ze strefami spacerowymi i miejscami odpoczynku

Niewystarczająca infrastruktura kultury, integracji (domy kultury, biblioteki, kluby, świetlice):

- Zamierające centrum miasta
- Brak ogólnodostępnych miejsc spotkań, integracji (młodzież, dorośli, seniorzy)

Bariery przestrzenne

- Budynek Biblioteki – z barierami architektonicznymi
- Zbyt mała liczba ławek z oparciem- bezpiecznych dla osób starszych

Problemy komunikacyjne

- Niebezpieczne przejście do Chodzieskiego Domu Kultury

Problemy z estetyką przestrzeni

- Zbyt mała liczba koszy na śmieci
- Zaniedbane elewacje
- Psie nieczystości na chodnikach
- Brak zieleni i elementów małej architektury.

3.3. Potencjały obszaru rewitalizacji

Jak przedstawiono we wstępie do niniejszego rozdziału, jednym z wymogów szczegółowej analizy jest **zidentyfikowanie i przeanalizowanie lokalnych potencjałów**, które występują na obszarze rewitalizacji, pod kątem możliwości ich wykorzystania w celu zminimalizowania lub zlikwidowania negatywnych zjawisk, zidentyfikowanych na tym obszarze.

Poniżej przedstawiono zestawienie potencjałów obszaru rewitalizacji z podziałem na poszczególne sfery:

Potencjały w sferze społecznej

- Lokalizacja - centrum miasta z dostępem do wielu obiektów i usług społecznych
- Wiele aktywnych organizacji pozarządowych
- Niska skala korzystania w pomocy społecznej (w wielkościach bezwzględnych)
- Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego

Potencjały w sferze gospodarczej

- Niski poziom bezrobocia (w wielkościach bezwzględnych)
- Atrakcyjna lokalizacja obszaru
- Potencjał turystyczny (jeziora, lasy)
- Baza noclegowa

Potencjały w sferze środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej

- Dobra dostępność komunikacyjna (droga krajowa, kolej)

- Pełne wyposażenie w infrastrukturę komunalną
- Atrakcyjne tereny rekreacyjne – jeziora, lasy
- Duża dostępność placówek oświaty (przedszkola, szkoły)
- Bogata baza i oferta kulturalna
- Bogata baza i oferta infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
- Skupienie sklepów wielkopowierzchniowych w jednym miejscu

3.4.Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Oprócz przeprowadzenia szczegółowej diagnozy problemów na obszarze rewitalizacji, a następnie identyfikacji potencjałów tego obszaru, dodatkowo zalecane jest **wskazanie skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych**. Dobrze opracowana diagnoza obszaru rewitalizacji pozwala właściwie zaprojektować zadania służące wyprowadzeniu tego terenu ze stanu kryzysowego. Jest ona podstawą do opracowania części strategicznej programu – właściwie określonej wizji, celów, kierunków działań i przedsięwzięć realizacyjnych.

Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych określone zostały na podstawie sporządzonej diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w Gminie Miejskiej w Chodzieży, służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji. Poniżej zaprezentowano charakter potrzeb rewitalizacyjnych w poszczególnych sferach na obszarze rewitalizacji.

3.4.1. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze społecznej (sfera priorytetowa)

- Zmniejszenie poziomu bezrobocia
  - Przyczyny problemu[11]: niska skłonność do podejmowania pracy, alkohol, ograniczony rynek pracy na miejscu i nieopłacalność lub niechęć dojazdów do pracy w innych gminach, brak przygotowania zawodowego, samotne wychowywanie dzieci, niepełnosprawności, niskie wynagrodzenia, praca „na czarno", program 800+
  - Skutek: wyższy od średniej gminnej odsetek osób pozostających bez pracy
- Ograniczenie ubóstwa
  - Przyczyny problemu: niski poziom dochodów, brak pracy, długotrwała choroba, niepełnosprawności, alkoholizm, nieporadność życiowa, problemy psychiczne, niskie ustawowe kryterium dochodowe korzystania z pomocy społecznej, wysokie koszty utrzymania mieszkania
  - Skutki: wysoki odsetek osób pobierających zasiłki

[11] Źródłem zestawienia przyczyn i skutków poszczególnych problemów, przedstawionego w poniższym podrozdziale, są informacje, zamieszczone w diagramach drzewa problemów oraz komentarzach do tych diagramów.

- Zmniejszenie liczby drobnych przestępstw oraz aktów wandalizmu
  - Przyczyny problemu: niski poziom wykształcenia, spożywanie alkoholu, zażywanie środków odurzających, ubóstwo, problemy wychowawcze u osób nieletnich
  - Skutki: wysoki odsetek przestępstw stwierdzonych, akty wandalizmu
- Zmniejszenie skali przemocy w rodzinie
  - Przyczyny problemu: uzależnienia, problemy finansowe, zaburzenia psychiczne, problemy w relacjach z dziećmi, brak woli i umiejętności porozumienia
  - Skutek: wysoki odsetek „Niebieskich kart”
- Zwiększenie skali aktywności i integracji społecznej
  - Przyczyny problemu: brak czasu, mała integracja lokalnej społeczności, brak pozytywnych wzorców aktywności w rodzinie i otoczeniu, brak poczucia sprawstwa
  - Skutki: niska frekwencja w wyborach, niski odsetek czytelników bibliotek
- Zwiększenie wsparcia dzieci i młodzieży i oferty zagospodarowania ich czasu wolnego
  - Przyczyny problemu: brak miejsc spotkań i integracji młodzieży, uzależnienie od Internetu i mediów społecznościowych, zbyt mała troska ze strony rodziców
  - Skutek: problemy psychiczne, problemy wychowawcze, uzależnienia, rozboje
- Zmniejszenie skali uzależnień (alkoholizm, narkotyki)
  - Przyczyny problemu: problemy finansowe, nieporadność, negatywne wzorce w domu i otoczeniu
  - Skutki: ubóstwo, bezrobocie, przemoc w rodzinie, przestępczość

3.4.2. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze gospodarczej

- Zwiększenie skłonności mieszkańców do zakładania własnej działalności gospodarczej
  - Przyczyny problemów: ekspansja marketów, wysokie czynsze dla przedsiębiorców, wysokie opłaty i podatki (w tym lokalne), zbyt małe wsparcie ze strony samorządu
  - Skutek: niski poziom przedsiębiorczości, zbyt mała liczba nowotworzonych podmiotów gospodarczych
- Poprawa atrakcyjności turystycznej poprzez rozwój infrastruktury turystycznej
  - Przyczyna problemów: niewystarczająca lub nie dość nowoczesna infrastruktura turystyczna
  - Skutek: niezadowalająca liczba turystów, niezadowalająca liczna miejsc pracy w branży turystycznej

3.4.3. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze środowiskowej

- Poprawa jakości powietrza
  - Przyczyny problemu: zanieczyszczenie powietrza na skutek niskiej emisji, spowodowanej głównie słabą jakością pieców i spalanego węgla, niska świadomość społeczna
  - Skutek: zanieczyszczenie powietrza
- Poprawa czystości na OR
  - Przyczyny problemu: zaśmiecanie strefy publicznej, niewywiązywanie się opiekunów psów z obowiązku sprzątania nieczystości, zanieczyszczenie jezior
  - Przyczyny problemu: niska świadomość ekologiczna, nieprzywiązywanie wagi do czystości
  - Skutek: zanieczyszczenie terenu, degradacja estetyki strefy publicznej na OR, degradacja walorów przyrodniczych

3.4.4. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze technicznej

- Poprawa stanu infrastruktury drogowej i okołodrogowej na OR
  - Przyczyny problemu: stare obiekty budowlane, zbyt małe środki do dyspozycji samorządu, wieloletnie niedoinwestowanie, ograniczenia wynikające z ochrony konserwatorskiej
  - Skutek: znaczna liczba obiektów i terenów o niezadowalającym stanie technicznym

Z przeprowadzonej na użytek pogłębionej diagnozy analizy stanu dróg wynika, że **największe potrzeby remontowe dotyczą następujących dróg**:

- ul. Kościuszki.

W przypadku **infrastruktury okołodrogowej** potrzeby dotyczą:

- Zwiększenia liczby miejsc parkingowych przy Bibliotece

- Poprawa stanu obiektów (budynków i budowli) na OR
  - Przyczyny problemu: zbyt małe środki do dyspozycji samorządu i mieszkańców
  - Skutek: niepełne wykorzystanie możliwości obiektów, ich niszczenie, ograniczenie oferty dla mieszkańców i gości

Potrzeby poprawy stanu technicznego dotyczą:

- Rynku – do zagospodarowania pusta kamienica pod nr 13
- Kamienic będących własnością miasta

- Tzw. domów tkaczy (podlegają ochronie konserwatorskiej)

3.4.5. Charakter potrzeb rewitalizacyjnych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

- Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej i wypoczynkowej
  - Przyczyny problemu: ograniczone środki w dyspozycji samorządu
  - Skutek: niedostatek lub niezadowalający stan tego rodzaju infrastruktury

  Potrzeby w omawianym zakresie dotyczą:
  - Ożywienia promenady – „żyje" tylko w sezonie

- Rozwój infrastruktury kultury i integracji mieszkańców
  - Przyczyny problemu: ograniczone środki w dyspozycji samorządu
  - Skutek: niedostatek lub niezadowalający stan tego rodzaju infrastruktury

  Potrzeby w omawianym zakresie dotyczą:
  - Obiektów Chodzieskiego Domu Kultury i Biblioteki – ograniczone możliwości lokalowe
  - Niebezpieczne przejście do Chodzieskiego Domu Kultury
  - Budynek Biblioteki – z barierami architektonicznymi

- Zagospodarowanie zdegradowanych terenów
  - Przyczyny problemu: ograniczone środki w dyspozycji samorządu, problemy własnościowe
  - Skutek: niska estetyka, zaśmiecenie terenów, niebezpieczne miejsca

  Potrzeby w omawianym zakresie dotyczą:
  - Rynku – wymaga rewitalizacji
  - Obszaru pomiędzy ChDK a amfiteatrem (3 ha) – do zagospodarowania
  - Skweru przy ul. Kościuszki.

4. OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ZDOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE GMINNYM I REGIONALNYM

4.1. Strategia Rozwoju Miasta Chodzieży na lata 2014-2024

Dokumentem strategicznym określającym kierunki rozwoju Gminy jest Strategia Rozwoju Miasta Chodzieży na lata 2014-2024, przyjęta Uchwałą nr VI/39/2015 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 30 marca 2015 r. Stanowi ona kompletny plan określający główne, długofalowe cele oraz wskazujący działania, które powinny być podjęte, aby te cele osiągnąć. Przyjęta strategia formułuje 3 cele strategiczne:

Cel strategiczny 1. Satysfakcjonująca praca w mieście lub w jego okolicach
Cel strategiczny 2. Atrakcyjne warunki zamieszkania w Chodzieży
Cel strategiczny 3. Dogodne warunki rozwoju i relaksu w mieście,

Których korelację z kierunkami działań Programu ilustruje poniższa tabela.

Tabela 20. Zgodność kierunków działań rewitalizacyjnych z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta Chodzieży na lata 2014-2024

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ
2. ATRAKCYJNE WARUNKI ZAMIESZKANIA W CHODZIEŻY	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1. Wsparcie osób wykluczonych społecznie KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców KIERUNEK DZIAŁAŃ 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej KIERUNEK DZIAŁAŃ 3.2. Remonty dróg oraz modernizacja infrastruktury okołodrogowej
3. DOGODNE WARUNKI ROZWOJU I RELAKSU W MIEŚCIE	KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.2. Rozwój infrastruktury oraz oferty kulturalnej

Źródło: Opracowanie własne

4.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Chodzieży

Miasto Chodzież posiada aktualne Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Chodzieży, przyjęte Uchwałą nr XXIV/180/2016 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 11 lipca 2016 r. Studium jest jednym z podstawowych, obligatoryjnych dla jednostki, dokumentów planowania strategicznego, określającym politykę przestrzenną gminy, a także jest podstawą do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nie mogą naruszać jego ustaleń. W dokumencie nie wskazano obszarów dysfunkcyjnych, w szczególności zdegradowanych oraz wymagających rewitalizacji.

Lokalizacja i charakter wszystkich przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zaplanowanych do realizacji w niniejszym gminnym programie rewitalizacji, w pełni odpowiada uwarunkowaniom i kierunkom zagospodarowania, wskazanym w studium, w związku z tym nie zachodzi konieczność dokonywania zmian w studium.

4.3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Chodzieży

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Chodzieży na lata 2021-2030, przyjęta została Uchwałą nr XLIV/322/2021Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 30 grudnia 2021 roku. Strategia jest dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki działań mających na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie miasta. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe zadania służące przeciwdziałaniu tym problemom, a także zakładane rezultaty. Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Jej wdrażanie odbywa się poprzez szereg działań związanych z realizacją planów strategicznych.

Niniejszy dokument Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży jest zbieżny ze strategią zarówno w odniesieniu do wizji, jak i do wyodrębnionych celów strategicznych i poszczególnych kierunków działań.

Przyjęta strategia formułuje 7celów strategicznych:

Cel strategiczny 1. Wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do wypełniania funkcji rodziny

Cel strategiczny 2. Wyrównywanie szans życiowych osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, poprzez zapewnienie im odpowiedniego systemu wsparcia i umożliwienie samodzielnego funkcjonowania w życiu społecznym

Cel strategiczny 3. Ograniczenie negatywnych konsekwencji spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, poprzez programy profilaktyczne oraz podnoszenie poziomu usług dla osób uzależnionych oraz ich rodzin

Cel strategiczny 4. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie

Cel strategiczny 5. Rozwój systemu wspierającego aktywność zawodową mieszkańców miasta oraz ograniczenie zjawiska bezrobocia na jego terenie

Cel strategiczny 6. Ograniczanie zjawiska ubóstwa, w tym zjawiska jego dziedziczenia oraz tworzenie warunków do włączania społecznego grup zagrożonych marginalizacją

Cel strategiczny 7. Podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dbanie o dobrostan psychiczny mieszkańców, których korelację z kierunkami działań Programu ilustruje poniższa tabela.

Tabela 21. Zgodność kierunków działań rewitalizacyjnych z celami strategicznymi Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Chodzieży

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ
2. WYRÓWNYWANIE SZANS ŻYCIOWYCH OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, W TYM OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI, POPRZEZ ZAPEWNIENIE IM ODPOWIEDNIEGO SYSTEMU WSPARCIA I UMOŻLIWIENIE SAMODZIELNEGO FUNKCJONOWANIA W ŻYCIU SPOŁECZNYM	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1. Wsparcie osób wykluczonych społecznie KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców
5. ROZWÓJ SYSTEMU WSPIERAJĄCEGO AKTYWNOŚĆ ZAWODOWĄ MIESZKAŃCÓW MIASTA ORAZ OGRANICZENIE ZJAWISKA BEZROBOCIA NA JEGO TERENIE	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1. Wsparcie osób wykluczonych społecznie KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców
6. OGRANICZANIE ZJAWISKA UBÓSTWA, W TYM ZJAWISKA JEGO DZIEDZICZENIA ORAZ TWORZENIE WARUNKÓW DO WŁĄCZANIA SPOŁECZNEGO GRUP ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1. Wsparcie osób wykluczonych społecznie

Źródło: Opracowanie własne

4.4. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

W roku 2020 została przyjęta Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku (27 stycznia 2020 r., mocą uchwały nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego). W strategii wskazuje się nowy model rozwoju regionalnego, zwany modelem funkcjonalnym, mający przyczynić się do zrównoważonego rozwoju województwa i odpowiadać na zidentyfikowane wyzwania, które stoją przed Wielkopolską w najbliższym czasie. Został on tak zaprojektowany, aby zapewnić rozwój województwa jako społecznie, gospodarczo i terytorialnie zrównoważony oraz dzięki któremu efektywnie będą rozwijane oraz wykorzystywane miejscowe zasoby i potencjały wszystkich obszarów województwa. Wizja strategii brzmi „Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa”. W strategii wyróżniono cztery cele strategiczne:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem,

których zbieżność z kierunkami działań programu rewitalizacji przedstawia się następująco:

Tabela 22. Zgodność kierunków działań rewitalizacyjnych z celami strategicznymi Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ
2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1. Wsparcie osób wykluczonych społecznie KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.2. Rozwój infrastruktury oraz oferty kulturalnej
3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	KIERUNEK DZIAŁAŃ 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej KIERUNEK DZIAŁAŃ 3.2. Remonty dróg oraz modernizacja infrastruktury okołodrogowej

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto, w celu strategicznym 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem zaprojektowano interwencję wprost odnoszącą się do procesów rewitalizacyjnych. Dodatkowo w ramach przedmiotowego celu, wypracowany został pakiet działań pn. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży, jako dokument umożliwiający prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym OR, wpisuje się zatem w przedmiotowy cel strategiczny. Poza tym, cele rewitalizacji programu, ściśle powiązane z wnioskami wynikającymi z części diagnostycznej oraz będące efektem wizji stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji, zbieżne są z pakietem działań pn. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych zaproponowanych w SRWW 2030.

4.5. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr V/70/19 z 25 marca 2019 roku w sprawie: uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. Dla realizacji modelu rozwoju przestrzennego województwa wielkopolskiego określono osiem celów polityki przestrzennej. Należą do nich:

1. Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej
2. Ochrona walorów przyrodniczych
3. Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego
4. Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji
5. Zrównoważony rozwój rolnictwa
6. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa
7. Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej
8. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.

których zbieżność z kierunkami działań programu rewitalizacji przedstawia się następująco:

Tabela 23. Zgodność kierunków działań rewitalizacyjnych z celami polityki przestrzennej województwa wielkopolskiego

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ
1. KSZTAŁTOWANIE SPÓJNEJ PRZESTRZENI OSADNICZEJ	KIERUNEK DZIAŁAŃ 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej KIERUNEK DZIAŁAŃ 3.2. Remonty dróg oraz modernizacja infrastruktury okołodrogowej
2. OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej
3. KSZTAŁTOWANIE I RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej
4. OCHRONA POTENCJAŁU KULTUROWEGO I KRAJOBRAZU ORAZ ROZWÓJ KONKURENCYJNYCH FORM TURYSTYKI I REKREACJI	KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.2. Rozwój infrastruktury oraz oferty kulturalnej

6.POPRAWA DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ WOJEWÓDZTWA	KIERUNEK DZIAŁAŃ 3.2. Remonty dróg oraz modernizacja infrastruktury okołodrogowej
8. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1. Wsparcie osób wykluczonych społecznie KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców KIERUNEK DZIAŁAŃ 3.2. Remonty dróg oraz modernizacja infrastruktury okołodrogowej

Źródło: Opracowanie własne

Miasto Chodzież, w zakresie obszarów interwencji wyznaczonych w ramach terytorializacji polityki rozwoju, zaliczone została do:

- **Północno-zachodniego Obszaru Funkcjonalnego**. Głównymi jednostkami osadniczymi Północno-zachodniego Obszaru Funkcjonalnego (PnZOF) są Piła – miasto o charakterze ośrodka subregionalnego, Chodzież, Międzychód, Trzcianka i Złotów. Obszar wyróżnia wysoki udział terenów cennych przyrodniczo na tle województwa. W granicach obszaru PnZOF wyodrębnia się rejony o dużych zwartych kompleksach leśnych (Puszcza Notecka, Puszcza nad Drawą, Puszcza nad Gwdą, Pojezierze Międzychodzko-Pniewskie, Dolina Noteci) oraz rejony dobrych gleb w północno-wschodniej części tego obszaru. Zasoby i walory środowiska PnZOF odgrywają istotną rolę w kształtowaniu równowagi ekosystemu przyrodniczego nie tylko Wielkopolski, ale i całego kraju. Ze względu na duże walory przyrodnicze i środowiskowe zaleca się, aby rolnictwo na terenie PnZOF miało charakter ekologiczny.

- **Wiejskiego obszaru funkcjonalnego**. Obszar ten obejmuje wszystkie jednostki gminne oraz ośrodki powiatowe, które znalazły się poza granicami miejskich obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym, regionalnym i subregionalnym. Obszary te znajdują się poza bezpośrednim wpływem oddziaływania potencjału rozwojowego biegunów wzrostu, a tym samym wymagają wsparcia procesów rozwojowych w oparciu o ich potencjał endogeniczny, wzmacniany o czynniki aktywizujące.
  W obrębie wiejskiego obszaru funkcjonalnego znalazły się ośrodki powiatowe, które w hierarchii jednostek osadniczych pełnią rolę uzupełniającą w stosunku do ośrodków subregionalnych. Oferują usługi publiczne podstawowe i ponadlokalne, w szczególności w zakresie edukacji, kultury, transportu publicznego, usług teleinformatycznych oraz administracyjnych. Ośrodki te mają szczególne znaczenie dla obszarów wiejskich, przede wszystkim jako miejsca koncentracji i tworzenia funkcji pozarolniczych. Jednocześnie miasta powiatowe wymagają szeregu działań aktywizujących rozwój społeczno-gospodarczy, a także wymagają poprawy jakości przestrzeni miejskiej, czy też rozbudowy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Wiejski obszar funkcjonalny jest niezwykle istotny z punktu widzenia działań na rzecz zwiększenia spójności regionu. Ograniczony dostęp do głównych ośrodków miejskich, a tym samym mniejsze możliwości rozwojowe, powodują emigrację mieszkańców na tereny bardziej atrakcyjne pod względem społeczno-gospodarczym, powodując depopulację terenów wiejskich. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 za istotną barierę rozwoju tych obszarów wskazuje: niską dostępność do usług publicznych, zdekapitalizowanie tkanki osadniczej i zagrożenie walorów przyrodniczych oraz słabą jakość infrastruktury technicznej.

W granicach wiejskiego obszaru funkcjonalnego znalazło się 137 gmin: 7 gmin miejskich, w tym miasto Chodzież, 59 gmin miejsko-wiejskich oraz 71 gmin wiejskich.

- **Obszarów cennych przyrodniczo.** Obszary o najwyższych poznanych walorach przyrodniczych wraz z łącznikami ekologicznymi tworzą spójny system przyrodniczy województwa, którego kształtowanie, z poziomu regionalnego, ma priorytetowe znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej. System ma charakter hierarchiczny. Dla poziomu województwa wyróżniono obszary węzłowe i korytarze ekologiczne o randze: międzynarodowej i krajowej, regionalnej oraz ponadlokalnej. Ponadto, na niższych szczeblach planowania, powinny zostać wyznaczone obszary węzłowe oraz korytarze dolin rzecznych o randze lokalnej, zgodnie z metodologią wyznaczania i opisem systemu przyrodniczego przedstawionymi w poprzednich rozdziałach. Ze względu na fakt, że poza systemem przyrodniczym występują również inne cenne przyrodniczo obszary pełniące funkcje ekologiczno-ochronne czy wspomagające i uzupełniające stabilność sieci ekologicznej, do obszarów cennych przyrodniczo zostały zakwalifikowane wszystkie gminy województwa. Tak kompleksowe wskazanie obszaru całego województwa może zapewnić prawidłowe funkcjonowanie obszarów pełniących funkcje środowiskotwórcze, ważne dla zachowania i ochrony ekosystemów oraz gatunków.

- **Obszarów ochrony krajobrazów kulturowych.** Dziedzictwo kulturowe stanowi ważny element struktury przestrzennej krajobrazu Wielkopolski. Jest świadectwem historii, wpływającym na jakość życia lokalnych społeczności. Zintegrowana ochrona środowiska kulturowego oraz kompleksowe gospodarowanie całym krajobrazem umożliwia harmonijny i zrównoważonym rozwój, wpływa na wzrost rozpoznawalności i atrakcyjności miast, miasteczek i obszarów wiejskich. Zasoby kulturowe województwa wielkopolskiego wpływają na kształtowanie tożsamości narodowej i regionalnej. Wykorzystanie historii, zabytków i tradycji podkreśla odrębność kulturową

i istnienie regionalnej różnorodności. Ochrona wartości dziedzictwa kulturowego oraz oparte na niej działania na rzecz pielęgnowania i kształtowania tożsamości wymaga wskazania obszarów ochrony krajobrazu kulturowego.

W granicach obszaru znalazły się gminy, na terenie których znajdują obiekty i obszary cenne kulturowo. Ze względu na specyfikę przedmiotów ochrony wyznaczony obszar dzieli się na cztery podtypy, w granicach których znalazły się m. in.: gminy, w granicach których znajdują się historyczne układy przestrzenne miast i wsi, w tym: układy przestrzenne objęte ochroną jako Pomnik Historii oraz proponowane do objęcia tą formą ochrony, układy przestrzenne ujęte w rejestrze zabytków, obszary cenne kulturowo związane z kształtowaniem się przestrzeni miast, które proponuje się do objęcia ochroną w formie parków kulturowych, w tym w Mieście Chodzieży.

- **Obszarów ochrony i kształtowania zasobów wodnych.** Wielkopolska dysponuje niewielkimi zasobami wodnymi, co jest spowodowane uwarunkowaniami klimatycznymi oraz ograniczonymi hydrogeologicznymi możliwościami retencyjnymi. Potencjał wodny całego regionu Warty należy do najniższych ze wszystkich dużych rzek w Polsce i charakteryzuje się dużą zmiennością obszarową i czasową. Niskie wartości opadów w dorzeczu środkowej Warty wynikają z położenia obszaru w tzw. cieniu opadowym Pojezierza Zachodniopomorskiego i Pojezierza Lubuskiego, co powoduje, że średnie opady z wielolecia rzadko przekraczają 500 mm. Zgodnie z raportami Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej w Polsce (SMSR), Wielkopolska należy do regionów zagrożonych występowaniem suszy, co wpływa na gospodarkę, szczególnie rejonów intensywnej produkcji rolniczej zlokalizowanych na obszarze województwa.

  Pomimo bogato rozwiniętej sieci rzecznej oraz wysokiej jeziorności, Wielkopolska dysponuje także niedużymi zasobami wód powierzchniowych, co jest spowodowane niewielką ilością opadów atmosferycznych (opady roczne od 480 mm do 600 mm) oraz niedostatecznymi inwestycjami z zakresu retencji antropogenicznej. Niedobory wodne szacowane są w województwie na około 350 mln m3. Deficyt wód jest szczególnie widoczny w północno-wschodniej i środkowej części regionu. Wyjątkowo ubogie zasoby wodne występują w zlewniach Wełny, Prosny, Górnej Noteci, gdzie opady atmosferyczne wynoszą około 2 l/s/km2. Są to wartości skrajnie niskie w odniesieniu do średniej wartości odpływu jednostkowego dla Polski. Niekorzystna sytuacja spowodowała, że województwo wielkopolskie zostało zakwalifikowane do pierwszej grupy województw o niedoborach wód powierzchniowych i związanych z tym potrzeb zwiększenia zasobów wód. W granicach obszaru znalazły się wszystkie gminy położone na terenie województwa wielkopolskiego.

- **Obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich**. Do najczęściej stosowanych wskaźników komunikacyjnych, przy określaniu zasięgu

powiązań miast wojewódzkich z otaczającym je obszarem, zalicza się kryteria dostępności czasowej wybranych jednostek osadniczych oraz wskaźniki, świadczące pośrednio o sile powiązań pomiędzy ośrodkami, w postaci liczby połączeń komunikacyjnych w ciągu doby. Sprawność i szybkość pokonywania przestrzeni, mierzona czasem dojazdu różnymi środkami transportu, jest obecnie jednym z najistotniejszych czynników rozwoju i warunkiem osiągnięcia efektywności układu komunikacyjnego. Obszary o bardzo słabej dostępności czasowej (90 minut) i słabej dostępności (60 minut) w relacjach komunikacyjnych ze stolicą regionu są bardziej ograniczone w zakresie dostępu do usług podstawowych, usług wyższego rzędu, które koncentrują się w większych ośrodkach osadniczych, w tym przede wszystkim w miastach. Transport indywidualny w skali województwa jest najbardziej konkurencyjnym czasowo rodzajem transportu. Atrakcyjność transportu kolejowego jest porównywalna lub nieco gorsza – w zależności do stanu technicznego linii. Transport autobusowy nie jest konkurencyjny czasowo w stosunku do samochodu osobowego i kolei na długich dystansach. Układ granic województwa wielkopolskiego oraz rozciągłość obszaru w kierunku północnym, południowym i wschodnim, skazują położone tam tereny na pogorszenie dostępności do miasta wojewódzkiego z uwagi na czas dojazdu. W granicach obszaru znalazły się następujące m. in. gminy w zasięgu 60 min. od ośrodka wojewódzkiego, w tym Miasto Chodzież.

5. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Wizję stanu obszaru rewitalizacji (OR) po przeprowadzeniu rewitalizacji można zdefiniować jako stan docelowy, do jakiego dąży się w wyniku realizacji programu rewitalizacji w gminie. Innymi słowy jest to swoista „fotografia" (obraz) obszaru po zakończeniu procesu rewitalizacji w przyjętym horyzoncie czasowym. W przypadku niniejszego dokumentu jest to **rok 2030**. Wizja określona została w szczególności w oparciu o wyniki przeprowadzonej pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji w gminie.

Wizja stanu obszaru rewitalizacji (OR) brzmi:

Zakończony proces rewitalizacji pozytywnie wpłynie na cały rewitalizowany obszar. Nowa jakość przestrzeni przyczyni się w świadomości mieszkańców do podniesienia atrakcyjności rewitalizowanego obszaru. Zakładane jest, by zrewitalizowany obszar odbierany był przez użytkowników jako miejsce przyjazne rodzinie oraz aktywności sportowej i kulturalnej.

Wizja ta w pełni wpisuje się w wizję rozwoju miasta, wyznaczoną w dokumencie strategii rozwoju miasta, co opisane zostało szczegółowo w punkcie 4.1.

6. CELE REWITALIZACJIORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ELIMINACJI LUB OGRANICZENIU NEGATYWNYCH ZJAWISK ZIDENTYFIKOWANYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI

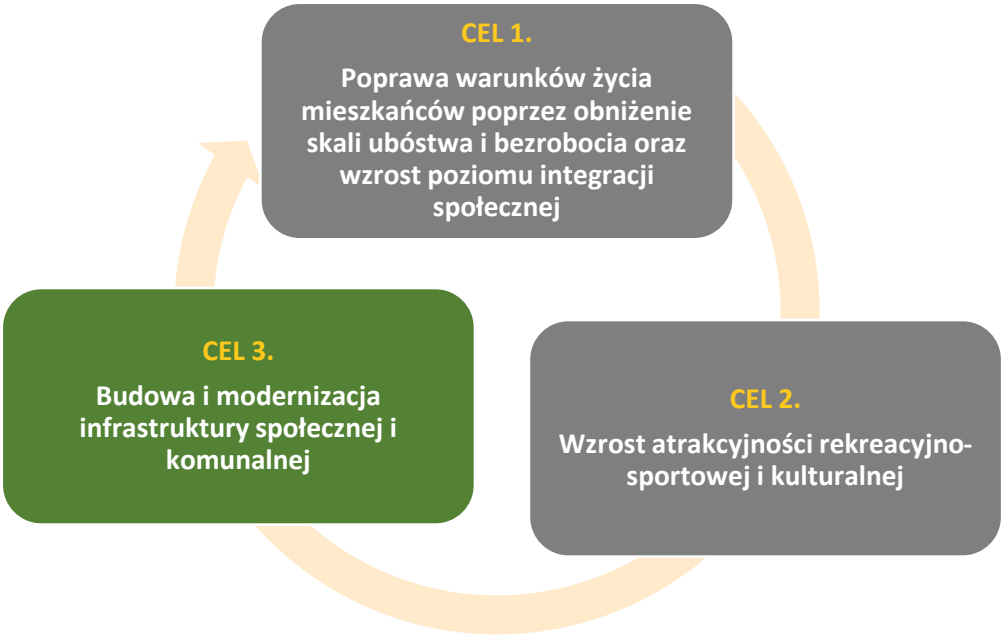
Cele rewitalizacji, przedstawione w niniejszym dokumencie, są ściśle powiązane z wnioskami wynikającymi z części diagnostycznej oraz **wynikają z wizji stanu obszaru rewitalizacji (OR)** po przeprowadzeniu rewitalizacji, **stanowiącej rdzeń opracowania**.

Cele rewitalizacji służą hierarchizacji działań w odniesieniu do wskazanych potrzeb rewitalizacyjnych. Do poszczególnych celów przypisano **kierunki działań**, odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym. Uprzednio przeprowadzona pogłębiona diagnoza uwidoczniła także złożoność problemów występujących w poszczególnych sferach na obszarze rewitalizacji. W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030 sformułowano następujące cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań:

CEL 1. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez obniżenie skali ubóstwa i bezrobocia oraz wzrost poziomu integracji społecznej	• **KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.1. Wsparcie osób wykluczonych społecznie** • **KIERUNEK DZIAŁAŃ 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców**
CEL 2. Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-sportowej i kulturalnej	• **KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej** • **KIERUNEK DZIAŁAŃ 2.2. Rozwój infrastruktury oraz oferty kulturalnej**
CEL 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej	• **KIERUNEK DZIAŁAŃ 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej** • **KIERUNEK DZIAŁAŃ 3.2. Remonty dróg oraz modernizacja infrastruktury okołodrogowej**

Ponadto, w procesie tworzenia gminnego programu rewitalizacji przyjęto podejście zintegrowane, które przejawia się w:

- Konstrukcji celów rewitalizacji, których wzajemne powiązanie wpływa bezpośrednio na efekty i rezultaty procesu rewitalizacji w ramach wszystkich analizowanych sfer

- Identyfikacji zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zgodnie z przyjętym podejściem są jednoznacznie nastawione na realizację celów rewitalizacji, obejmują więcej niż jedną analizowaną sferę, są realizowane w ramach wiązki powiązanych ze sobą zadań i zostały wspólnie przygotowane z udziałem interesariuszy rewitalizacji, co szczegółowo opisano w Rozdziale 18. Uspołecznienie programu rewitalizacji.
- Komplementarności nie tylko na poziomie pojedynczych zadań, ale także na poziomie wiązek zadań, stanowiących zintegrowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne, co szczegółowo opisano w Punkcie 9.2. Komplementarność problemowa

Tabela 24. Tabela integracji celów rewitalizacji

CELE REWITALIZACJI:	CEL KORESPONDUJE ZE SFERĄ:				
	Społeczną	Gospodarczą	Funkcjonalno - przestrzenną	Środowiskową	Techniczną
CEL 1. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez obniżenie skali ubóstwa i bezrobocia oraz wzrost poziomu integracji społecznej	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE
CEL 2. Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-sportowej i kulturalnej	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
CEL 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK

Źródło: Opracowanie własne

Oczekiwane **wskaźniki rezultatu i produktu** powiązane z realizacją celów programu rewitalizacji szczegółowo opisano w Rozdziale 12. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji.

7. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH, W SZCZEGÓLNOŚCI O CHARAKTERZE SPOŁECZNYM ORAZ GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYM LUB TECHNICZNYM

Program rewitalizacji powinien zawierać **listę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**[12, 13, 14], tj. takich, bez których realizacja założonych celów rewitalizacji oraz przypisanych im kierunków działań nie będzie możliwa. Ponadto, jeżeli zidentyfikowane potrzeby rewitalizacyjne wymagają komplementarnych i skoordynowanych działań, w programie rewitalizacji ująć należy **przedsięwzięcia zintegrowane**. Poniżej, przedstawiono **listę** oraz **opis** (w formie tabelarycznej) **podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Mają one charakter zintegrowany,** tj. obejmują więcej niż jedną analizowaną sferę, są realizowane w ramach wiązki powiązanych ze sobą zadań i zostały wspólnie przygotowane

[12] Wszelkie projekty realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024 - 2030 w zakresie prowadzenia prac przy zabytkach indywidualnie wpisanych do rejestru oraz na obszarze historycznego układu urbanistycznego miasta Chodzież wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A-98 decyzją z dnia 17.03.1956 r. wymagają uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. Na prace przy obiektach ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz mających opracowaną kartę adresowa gminnej ewidencji zabytków należy wystąpić do wojewódzkiego konserwatora zabytków o zalecenia konserwatorskie. Ponadto, na etapie sporządzania dokumentacji projektowej należy uwzględnić fakt, że prace przewidziane przy obiektach zabytkowych nie mogą umniejszać ich wartości zabytkowych, historycznych, architektonicznych i estetycznych oraz należy dążyć do maksymalnego zachowania oryginalnej substancji oraz wyglądu zabytkowego obiektu i jego cech charakterystycznych. Wszelkie projekty realizowane w ramach przedmiotowego programu w zakresie robót budowlano-ziemnych należy uzgodnić z wojewódzkim konserwatorem zabytków na etapie sporządzania projektów budowlanych w kontekście ochrony terenu z uwagi na obszar historycznego układu urbanistycznego miasta Chodzież wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A-98 decyzją z dnia 17.03.1956 r. oraz zewidencjonowane stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków.

[13] Zakres planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, szczegółowo opisany w tabelach przedsięwzięć rewitalizacyjnych, spójny jest z następującymi kluczowymi kierunkami działań dla Pilskiego Obszaru Funkcjonalnego, tj.: rewitalizacja obszarów zdegradowanych (w tym powojskowych, cennych układów ruralistycznych), aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, rozwój usług senioralnych i innych przeciwdziałających negatywnym skutkom procesów demograficznych (m.in. rozwój usług opiekuńczych, w tym opieki nad dziećmi, na rzecz osób starszych), wspieranie organizacji społecznych realizujących działania integrujące społeczność POF, rozwój funkcji turystycznych POF, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki wodnej na rzekach Noteć i Gwda oraz wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej POF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych.

[14] Zakres planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, szczegółowo opisany w tabelach przedsięwzięć rewitalizacyjnych, spójny jest z następującymi kluczowymi kierunkami działań dla miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze, tj.: nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym, prowadzenie polityki służącej sukcesywnej rewitalizacji obszarów zmarginalizowanych, przeciwdziałanie niekorzystnej strukturze demograficznej oraz ujemnemu saldu migracji, m.in. przez poprawę jakości oraz dostępu do podstawowych usług publicznych, zdrowotnych i opieki senioralnej, przeciwdziałanie deprywacji infrastruktury publicznej oraz jej uzupełnianie oraz zwiększenie atrakcyjności osiedleńcze, a także wsparcie rozwoju potencjału turystycznego.

z udziałem interesariuszy rewitalizacji, co szczegółowo opisano w Punkcie 18. Uspołecznienie programu rewitalizacji.

Do podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych należą:

1. Ożywienie społeczno-gospodarcze centrum miasta
2. Organizacja miejsc rekreacji i integracji mieszkańców
3. Chodzieski Dom Kultury - zwiększenie potencjału organizatora imprez i życia społeczno-kulturalnego w mieście
4. Miejska Biblioteka Publiczna jako trzecie miejsce aktywności
5. Organizacja ogólnodostępnej przestrzeni społecznej o charakterze Centrum Integracji Społecznej w budynku przy ul. Rynek 13
6. Ul. Kościuszki – wizytówka gospodarczej historii i tradycji miasta.

Tabela 25.Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 1.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 1	
Tytuł przedsięwzięcia	**Ożywienie społeczno-gospodarcze centrum miasta**
Sfera oddziaływania	Społeczna, Techniczna, Środowiskowa, Gospodarcza, Przestrzenno-funkcjonalna
Komplementarność problemowa	Przedsięwzięcie podstawowe nr 2. Organizacja miejsc rekreacji i integracji mieszkańców, Przedsięwzięcie podstawowe nr 3. Chodzieski Dom Kultury - zwiększenie potencjału organizatora imprez i życia społeczno-kulturalnego w mieście, Przedsięwzięcie podstawowe nr 4.Miejska Biblioteka Publiczna jako trzecie miejsce aktywności, Przedsięwzięcie podstawowe nr 6. Ul. Kościuszki – wizytówka gospodarczej historii i tradycji miasta
Cel rewitalizacji	Cel. 1. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez obniżenie skali ubóstwa i bezrobocia oraz wzrost poziomu integracji społecznej Cel 2. Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-sportowej i kulturalnej Cel 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	Kierunek działań 1.1. Wsparcie osób wykluczonych społecznie Kierunek działań 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców Kierunek działań 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej Kierunek działań 2.2. Rozwój infrastruktury oraz oferty kulturalnej Kierunek działań 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej Kierunek działań 3.2. Remonty dróg oraz modernizacja infrastruktury okołodrogowej
Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Gmina Miejska w Chodzieży
Podmioty współpracujące/partnerzy	Lokalne organizacje pozarządowe Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. Chodzieski Dom Kultury Powiatowy Urząd Pracy w Chodzieży Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży
Lokalizacja przedsięwzięcia	Ulice: Rynek, Krótka, Kościelna, Raczkowskiego, Sienkiewicza, Rzeźnicka, Plac Kopernika, Piekary, Harcerska, Mała, Zamkowa, Kozia, Boczna, Garncarska, Gołębia, Zielona, Ślusarska, Bosa, Górna
Uzasadnienie przedsięwzięcia - opis potrzeb rewitalizacyjnych zidentyfikowanych na	Potrzeba rewitalizacji Rynku i jego okolic wynika z: • Zbyt małej atrakcyjności dla mieszkańców i gości – obecnie stan funkcjonalno-przestrzenny, jak i estetyczny nie zachęca do dłuższego przebywania na Rynku. Obserwowane jest stałe zamykanie się miejsc usługowych i handlowych, które

obszarze rewitalizacji	pozostawiają po sobie pustostany. Potencjalny użytkownik ma zbyt małą liczbę miejsc, z których może skorzystać. Przez niewystarczającą liczbę lokali gastronomicznych nie ma bodźca do dłuższego zatrzymania się na Rynku. Stan i ilość małej architektury oraz ograniczona ilość zieleni, miejsc odpoczynku, atrakcyjnych form rekreacji nie zachęca do spędzania czasu na Rynku. Centrum życia miejskiego przeniosło się na wyremontowaną w 2011 r. Promenadę Chodzieską nad Jeziorem Miejskim i do powstałego w 2018 r. Vendo Parku. To spowodowało stopniowe zmniejszenie się liczby osób korzystających z Rynku. • Niezadowalającej estetyki – niektóre z kamienic wymagają remontu. Większość jednak należy do właścicieli prywatnych, w związku z tym miasto ma ograniczone możliwości wpływu na wygląd nieruchomości. Odświeżenia wymaga nawierzchnia Rynku, mała architektura powinna być dostosowana do historycznego charakteru centrum miasta, aby stworzyć typowy klimat głównego placu. • Braku informacji turystycznej o miejscach historycznych – potencjalny turysta nie dowie się niczego, przebywając na Rynku i nie korzystając z zewnętrznych źródeł informacji o mieście. • Niskiej atrakcyjności Rynku i jego przyległych ulic oraz niewystarczającej ilości infrastruktury – to nie zachęca do organizowania wydarzeń miejskich. Na obszarze rewitalizacji występują braki w oświetleniu ciągów drogowych oraz miejsca, w których brakuje kamer monitoringu wizyjnego. Powoduje to różnego rodzaju niebezpieczeństwa dla społeczności lokalnej – od zagrożeń komunikacyjnych po ryzyko występowania przestępczości. Podejmowane wcześniej próby upiększania przestrzeni Rynku okazały się być niewystarczające, gdyż miejsce to wymaga kompleksowego zagospodarowania, nie wystarczą wprowadzane dotychczas pojedyncze, niewielkie zmiany.
Opis oraz zakres rzeczowy realizowanych zadań w ramach przedsięwzięcia	<u>Zadanie 1 – Prace „techniczne”:</u> • Przygotowanie koncepcji architektonicznej Rynku oraz ul. Sienkiewicza, Rzeźnickiej, Kościelnej, Raczkowskiego z możliwością rozszerzenia obszaru o ulice: Mała, Zamkowa, Kozia, Boczna, Garncarska, Gołębia, Zielona, Ślusarska, Bosa, Górna • Wyremontowanie siedziby Fundacji Centrala Młodych i dostosowanie do korzystania z jej pomieszczeń przez osoby z niepełnosprawnościami <u>Zadanie 2 – Poprawa warunków komunikacyjnych:</u> • Organizacja ruchu kołowego na obszarze rewitalizacji • Remont nawierzchni - ul. Rzeźnicka, Raczkowskiego,

	Kościelna, Sienkiewicza • Poprawa stanu ciągów pieszych, utworzenie deptaków • Reorganizacja miejsc parkingowych, np. parkingu przy ul. Kościelnej/Wyszyńskiego • Likwidacja barier architektonicznych • Rozszerzenie systemu rowerów miejskich <u>Zadanie 3 – Poprawa stanu sieci wod-kan:</u> 1) Wymiana sieci wodociągowej: a) W ulicach Krótka, Sienkiewicza, Rzeźnicka, Mała, Boczna, Gołębia, Zielona, Ślusarska, Bosa, Górna, Rynek, Raczkowskiego - znajduje się tu sieć wodociągowa wykonana z żeliwa o łącznej długości około 1,7 km b) W ul. Rynek, Raczkowskiego, Garncarska - znajduje się tu sieć wodociągowa wykonana z azbestocementu o łącznej długości około 400 m. Ze względu na wieloletni okres użytkowania i zużycie techniczne w/w infrastruktura wodociągowa wymaga wymiany. Dokładny zakres wymiany infrastruktury wodociągowej będzie uzależniony od zakresu przebudowy nawierzchni drogowych i ciągów komunikacyjnych w ulicach objętych rewitalizacją oraz możliwości finansowych spółki. 2) Sieć kanalizacji sanitarnej: a) W ulicach objętych rewitalizacją nie planuje się kompleksowej przebudowy sieci kanalizacji sanitarnej. Prace remontowe będą miała charakter miejscowy, np. w obrębie studni kanalizacyjnych oraz w większości bezwykopowy. b) w zlewni ul. Rynek istnieje problem związany z odprowadzaniem wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji sanitarnej. Podczas intensywnych opadów deszczu wody opadowe przeciążają główne kolektory sanitarne, co w konsekwencji powoduje podtopienia ulic oraz posesji położonych w dolnych częściach miasta (ul. Grudzińskich) 3) Retencja wód opadowych i roztopowych: a) W miejscach parkingowych oraz ciągach pieszo-rowerowych będą stosowane powierzchnie, charakteryzujące się znaczną przepuszczalnością. b) Zwiększenie liczby terenów zielonych, nieutwardzonych, zadrzewionych, budowa ogrodów deszczowych i powierzchniowe skierowanie wód opadowych w ich stronę, np. płyta Rynku. c) Rozsączanie wody deszczowej za pomocą skrzynek lub tuneli rozsączających w obszarze płyty rynku i parkingu pomiędzy ul. Kościelną i Wyszyńskiego,

d) Lokalizacja zbiorników retencyjnych dla wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych i wykorzystanie ich do podlewania obszarów zielonych, np. płyta Rynku.

e) Wykorzystanie/utworzenie naturalnych lub sztucznych zbiorników wodnych i skierowanie tam wód opadowych i roztopowych.

<u>Zadanie 4 – Poprawa stanu bezpieczeństwa:</u>

- Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego - Rynek, ul. Kościelna, rejon ulic Harcerska, Staszica, Goślińskiego, teren przy Bibliotece Publicznej i ronda przy ul. Kościuszki, rejon skrzyżowania ulic Staszica i Zamkowej
- Oświetlenie uliczne – modernizacja istniejącego i montaż nowych punktów oświetlenia drogowego

<u>Zadanie 5 – Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości:</u>

- Stworzenie korzystnych warunków na wynajem lokali i powierzchni na ogródki letnie
- Instalacja sezonowych stoisk wystawienniczych
- Organizacja otwartych szkoleń o szerokiej tematyce w celu podnoszenia wiedzy i kwalifikacji
- Stworzenie aplikacji/strony internetowej o lokalach gastronomicznych, warsztatach, fachowcach z obszaru rewitalizacji
- Stworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej, np. poprzez wyremontowanie istniejących pustostanów i wynajmowanie ich za niższą opłatę miesięczną przez pierwszy okres działalności
- Zakup usług/towarów od lokalnych małych przedsiębiorców – specjalna oferta artystów

<u>Zadanie 6 - Ożywienie społeczno-kulturalne:</u>

- Wprowadzenie elementów małej architektury upiększającej przestrzeń miejską (np. mobilne rzeźby, figury, żagle, drewniane ścianki/bryły tworzące miniprzestrzeń do rozmów, donice z drzewami, które upiększą np. rynek, elementy związane z jazzem albo porcelaną, sportem, gra wbudowana w przestrzeń rynku, np. klasy, płaska trasa przeszkód, zegar słoneczny, elementy związane z ekologią/recyklingiem, makieta miasta, tablica wymiany myśli/ przedmiotów/co warto zobaczyć w Chodzieży, gra miejska punkty/tablice na mieście/aplikacja
- Zakup mobilnej sceny
- Organizacja wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych:
  - piknik organizacji pozarządowych
  - pchli targ
  - targi porcelany
  - warsztaty ceramiczne i wykłady o produkcji i historii porcelany

	– letnie koncerty i występy na płycie rynku – lokalni artyści i zespoły – kino letnie – wystawy czasowe na płycie rynku – wystawy historyczne, artystyczne • Edukacja historyczna, np. tablice informacyjne dotyczące historii zabudowy i wydarzeń • Utworzenie/pomoc w utworzeniu klubu/centrum aktywności młodzieży w siedzibie Fundacji Centrala Młodych służące różnorodnym działaniom społecznym
Szacowana wartość przedsięwzięcia	20 mln zł
Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki UE Środki podmiotów współpracujących, w tym Powiatu Środki z budżetu Państwa (odpowiednich ministerstw)
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia (lata)	2025-2030
Prognozowane rezultaty (efekty) przedsięwzięcia	• Zapewnienie mieszkańcom i gościom atrakcyjnego miejsca spędzania wolnego czasu • Przywrócenie dawnych funkcji Rynku – rekreacyjnej, zintensyfikowanie funkcji handlowej i usługowej • Poprawa estetyki i stanu technicznego Rynku • Poprawa warunków technicznych i zwiększenie możliwości organizowania wydarzeń • Przyciągnięcie większej liczby użytkowników Rynku, zarówno mieszkańców, jak i turystów • Przyciągnięcie większej liczby najemców lokali, znajdujących się na obszarze rewitalizacji • Upłynnienie ruchu drogowego • Zwiększenie liczby miejsc parkingowych • Poprawa bezpieczeństwa drogowego • Poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców • Zmniejszenie liczby przestępstw • Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej • Poprawa jakości powietrza • Poprawa gospodarki wod-kan oraz kanalizacji deszczowej • Zwiększenie liczby działań społecznych podejmowanych przez Fundację Centrali Młodych i liczby uczestniczących w nich mieszańców • Utworzenie spółdzielni socjalnej • Polepszenie sytuacji społeczno-ekonomicznej członków spółdzielni socjalnej • Polepszenie dostępu do informacji turystycznej

	• Polepszenie dostępu do zakupu lokalnych produktów • Podniesienie kompetencji zawodowych mieszkańców • Zwiększenie zatrudnienia
Wskaźniki produktu	• Zrewitalizowany Rynek – 1 szt. • Zrewitalizowana powierzchnia – ok. 7.000 m^2 • Wyremontowana siedziba Fundacji Centrali Młodych (ul. Rynek 20) – 1 szt.
Wskaźniki rezultatu	• Liczba wydarzeń, odbywających się na Rynku –3-4 rocznie • Liczba powstałych punktów gastronomicznych (do 2030 r.) - 4 • Liczba nowych miejsc pracy - 10 • Zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń – o 40%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 26. Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego2.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 2	
Tytuł przedsięwzięcia	**Organizacja miejsc rekreacji i integracji mieszkańców**
Sfera oddziaływania	Społeczna, Techniczna, Środowiskowa, Gospodarcza, Przestrzenno-funkcjonalna
Komplementarność problemowa	Przedsięwzięcie podstawowe nr 1. Ożywienie społeczno-gospodarcze centrum miasta, Przedsięwzięcie podstawowe nr 3. Chodzieski Dom Kultury - zwiększenie potencjału organizatora imprez i życia społeczno-kulturalnego w mieście, Przedsięwzięcie podstawowe nr 4.Miejska Biblioteka Publiczna jako trzecie miejsce aktywności, Przedsięwzięcie podstawowe nr 5.Organizacja ogólnodostępnej przestrzeni społecznej o charakterze Centrum Integracji Społecznej w budynku przy ul. Rynek 13, Przedsięwzięcie pozostałe nr 1 Rewitalizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 1, Przedsięwzięcie pozostałe nr 2 Termomodernizacja budynku I LO im. Św. Barbary w Chodzieży wraz z wymianą przestarzałej instalacji elektrycznej i opcjonalnym remontem sali sportowej oraz doposażeniem pracowni I LO
Cel rewitalizacji	Cel. 1. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez obniżenie skali ubóstwa i bezrobocia oraz wzrost poziomu integracji społecznej Cel 2. Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-sportowej i kulturalnej Cel 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	Kierunek działań 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców Kierunek działań 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej Kierunek działań 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej Kierunek działań 3.2. Remonty dróg oraz modernizacja infrastruktury okołodrogowej
Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Gmina Miejska w Chodzieży
Podmioty współpracujące/partnerzy	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Szkoła Podstawowa nr 1 Miejska Biblioteka Publiczna
Lokalizacja przedsięwzięcia	Miejsca/place zlokalizowane w następujących miejscach: • obszar ulic dawnego starego miasta i byłej dzielnicy żydowskiej – ul. Garncarska, Górna, Ślusarska, Mała, Gołębia, Zielona • obszar MOSiR – ul. Staszica i Goślińskiego – teren skate parku, teren stanicy OPTY, tereny przyległe
Uzasadnienie przedsięwzięcia - opis	1. Obszar ulic dawnego starego miasta i byłej dzielnicy żydowskiej – ul. Garncarska, Górna, Ślusarska, Mała, Gołębia, Zielona

potrzeb rewitalizacyjnych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji	Potrzeba rewitalizacji wynika z: • Zbyt małej atrakcyjności dla mieszkańców i potencjalnych turystów – obecnie stan funkcjonalno-przestrzenny, jak i estetyczny nie zachęca do dłuższego przebywania na tym obszarze, • Braku miejsc rekreacji w bezpośrednim sąsiedztwie • Mieszkańcy tego obszaru zgłaszają potrzebę zmiany zagospodarowania tzw. Zuckerbergu – górki ze schodami prowadzącymi od ul. Górnej na ul. Garncarską. Obecnie ten zaniedbany element nie pełni żadnej zasadnej funkcji – użytkowej i estetycznej oraz nie zapewnia bezpieczeństwa użytkowników tego terenu • Konieczność zagospodarowania wody deszczowej na tym obszarze (przekształcenie ww. Zuckerbergu w kaskadowy ogród deszczowy) • Nadania charakteru przestrzeni – jako historycznej części miasta (dawne stare miasto i była dzielnica żydowska) – poprzez wprowadzenie elementów przybliżających użytkownikom historię tego miejsca, np. tablic z kluczowymi informacjami o historii oraz starymi fotografiami pokazującymi, jak przestrzeń ta wyglądała w przeszłości. Obszar ten nie był poddawany w ostatnim czasie żadnym przekształceniom technicznym, funkcjonalnym czy estetycznym. 2. Obszar MOSiR – ul. Staszica i Goślińskiego – teren skate parku, teren stanicy OPTY, tereny przyległe Potrzeba rewitalizacji wynika z potrzeby: • Odnowienia istniejącego skate parku (powstałego przy okazji budowy promenady w 2011 roku, wyremontowanego w 2018 roku). Obecnie obiekt ten jest zaniedbany, zniszczony, nie zachęca użytkowników do korzystania na taką skalę, jaka miała miejsce po wybudowaniu oraz późniejszym remoncie. Zauważa się potrzebę wymiany nawierzchni, ramp oraz siedzisk i unowocześnienie całego obiektu, doposażenie go w dodatkowe rampy, skocznie, najazdy na przeszkody i inne urządzenia. • Stworzenia ogólnodostępnych miejsc integracji i aktywizacji mieszkańców - wiat ogniskowych, w której mieszkańcy będą mogli spędzić wspólnie czas wolny. Obecnie nie ma w centrum obiektu tego typu, pozostałe ulokowane są na obrzeżach miasta lub poza jego granicami, co znacznie utrudnia ich dostępność wszystkim grupom zainteresowanych oraz organizację mniejszych wydarzeń i spotkań. • Rozwoju turystyki poprzez utworzenie miejsca campingowego oraz pola dla camperów – zauważa się

	potrzebę zwiększenia liczby miejsc noclegowych w ścisłym centrum miasta. Szczególnie podczas corocznych, kilkudniowych wydarzeń odbywających się w okresie letnim w Chodzieży – m.in. Międzynarodowe Warsztaty Jazzowe, Motorowodne Mistrzostwa Europy, regaty żeglarskie. Brakuje wówczas miejsca noclegowego zarówno dla uczestników danych wydarzeń, jak i dla turystów odwiedzających miasto. Stworzenie miejsca campingowego i pola dla camperów w dogodnej lokalizacji pozwoliłoby potencjalnym użytkownikom zatrzymanie się w mieście oraz korzystania z jego uroków przez dłuższy czas, a to z kolei przyniosłoby wiele korzyści dla lokalnej turystyki. • Stworzenia warunków skomunikowania zachodniego brzegu Jeziora Chodzieskiego z pozostałymi obszarami jeziora, w celu poprawy dostępności na płaszczyznach: ekologicznej, turystycznej, rekreacyjnej, społecznej, zdrowotnej oraz poprawy bezpieczeństwa.
Opis oraz zakres rzeczowy realizowanych zadań w ramach przedsięwzięcia	<u>Zadanie 1 – Prace „techniczne”:</u> • Stworzenie koncepcji architektonicznej dla dzielnicy dawnego starego miasta i byłej dzielnicy żydowskiej – ul. Garncarska, Górna, Ślusarska, Mała, Gołębia, Zielona • Utworzenie nowych, ogólnodostępnych toalet i/lub remont istniejących • Stworzenie miejsc spotkań, gdzie wspólnie można usiąść i np. wypić kawę, pograć w gry • Tablice informacyjne na budynkach o ważnych wydarzeniach/ osobach • Remont skate parku – wymiana nawierzchni i sprzętów, doposażenie w dodatkowe elementy • Utworzenie na stanicy OPTY miejsca campingowego • Utworzenie w sąsiedztwie boiska Polonii pola dla camperów • Ustawienie nowych figurek karzełków, jako uzupełnienie Szlaku Chodzieskich Karzełków Płomienistych • Opracowanie dokumentacji technicznej projektu skomunikowania zachodniego brzegu Jeziora Chodzieskiego z pozostałymi obszarami jeziora wraz z przeprowadzeniem inwestycji wynikającej z dokumentacji technicznej <u>Zadanie 2 – Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury:</u> • Budowa kaskadowego ogrodu deszczowego na tzw. Zuckerbergu – górka ze schodami prowadzącymi od ul. Górnej na ul. Garncarską • Instalacja zdrojów ulicznych przy Rynku oraz na ul. Goślińskiego (Orlik, plac zabaw – duża liczba dzieci i dorosłych przebywających w tych miejscach szczególnie w okresie letnim) • Zastosowanie zielonych dachów wiat śmietnikowych

	i przystankowych, obsadzanie wiat pnączami (system ogród kieszonkowych) • Tworzenie enklaw dla pnączy w miejscach z dużą ilością utwardzonej, nieprzepuszczalnej nawierzchni, obsadzanie pnączami nieestetycznych murów • Tworzenie miejskich łąk kwietnych <u>Zadanie 3 – Poprawa stanu sieci wod-kan</u> Wymiana sieci wodociągowej: • W ulicach Krótka, Sienkiewicza, Rzeźnicka, Mała, Boczna, Gołębia, Zielona, Ślusarska, Bosa, Górna, Rynek, Raczkowskiego - znajduje się tu sieć wodociągowa wykonana z żeliwa o łącznej długości około 1,7 km • W ul. Rynek, Raczkowskiego, Garncarska - znajduje się tu sieć wodociągowa wykonana z azbestocementu o łącznej długości około 400 m. • Ze względu na wieloletni okres użytkowania i zużycie techniczne w/w infrastruktura wodociągowa wymaga wymiany. Dokładny zakres wymiany infrastruktury wodociągowej będzie uzależniony od zakresu przebudowy nawierzchni drogowych i ciągów komunikacyjnych w ulicach objętych rewitalizacją oraz możliwości finansowych spółki. • Przez teren zielony przy MOSIR, przed budynkiem pływalni Delfin przebiega sieć wodociągowa Ø 100 żeliwo. Przebudowa tego odcinka pozwoliłaby na zmianę sposobu zagospodarowania tego terenu <u>Zadanie 4 – poprawa stanu bezpieczeństwa</u> • Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego - Rynek, ul. Kościelna, rejon ulic Harcerska, Staszica, Goślińskiego, teren przy Bibliotece Publicznej i ronda przy al. Kościuszki, rejon skrzyżowania ulic Staszica i Zamkowej • Oświetlenie uliczne – modernizacja istniejącego i montaż nowych punktów oświetlenia drogowego <u>Zadanie 5 – Działania integrujące mieszkańców:</u> • budowa systemu wiat ogniskowych (grillowych), np. przy ul. Goślińskiego lub wyznaczenie stref grillowania – umożliwienie spędzania czasu mieszkańcom, którzy nie mają działki na ROD, itp. • Organizacja pikników sąsiedzkich jako elementu jednoczącego lokalną społeczność <u>Zadanie 6 – Stworzenie strefy StreetArtu (instalacje artystyczne) oraz murali</u>
Szacowana wartość przedsięwzięcia	15,5 mln zł
Planowane źródła finansowania	Budżet Gminy Środki UE

przedsięwzięcia	Środki podmiotów współpracujących Środki z budżetu Państwa (odpowiednich ministerstw)
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia (lata)	2025-2030
Prognozowane rezultaty (efekty) przedsięwzięcia	• Integracja mieszkańców o większym działaniu, ożywienie terenów obecnie mało aktywnych • Zapewnienie mieszkańcom i gościom atrakcyjnego miejsca spędzania wolnego czasu • Stworzenie nowej przestrzeni do rekreacji na terenie dzielnicy dawnego starego miasta oraz na obszarze MOSiR-u – zwiększenie różnorodności miejsc służących wypoczynkowi • Poprawa gospodarki wod-kan oraz kanalizacji deszczowej • Utworzenie nowych obiektów noclegowych – pozytywnie wpływając na dostępność miejsc noclegowych w centralnej części miasta • Rozwój turystyki • Zwiększenie wiedzy historycznej o wybranych obszarach miasta • Zachęcenie mieszkańców do spędzania czasu na świeżym powietrzu i uprawiania sportu poprzez odnowienie i doposażenie skate parku
Wskaźniki produktu	• Wyremontowany skate park – 1 szt. • Nowo utworzone miejsce campingowe - 1 szt. • Nowo utworzone miejsce dla camperów - 1 szt. • Nowo utworzone miejsce w postaci wiaty grillowej – 1 szt. • Nowo utworzony ogród deszczowy – 1 szt.
Wskaźniki rezultatu	• Liczba wydarzeń, odbywających się w zrewitalizowanych miejscach –5 rocznie • Liczba osób, korzystających z nowych lub zmodernizowanych miejsc wypoczynku i integracji – 5.000 osób rocznie

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 27. Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 3.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 3	
Tytuł przedsięwzięcia	**Chodzieski Dom Kultury - zwiększenie potencjału organizatora imprez i życia społeczno-kulturalnego w mieście**
Sfera oddziaływania	Społeczna, Techniczna, Środowiskowa, Gospodarcza, Przestrzenno-funkcjonalna
Komplementarność problemowa	Przedsięwzięcie podstawowe nr 1. Ożywienie społeczno-gospodarcze centrum miasta, Przedsięwzięcie podstawowe nr 2. Organizacja miejsc rekreacji i integracji mieszkańców, Przedsięwzięcie podstawowe nr 4. Miejska Biblioteka Publiczna jako trzecie miejsce aktywności, Przedsięwzięcie podstawowe nr 6. Ul. Kościuszki – wizytówka gospodarczej historii i tradycji miasta, Przedsięwzięcie pozostałe nr 4. Rozbudowa MDK w Chodzieży o salę widowiskową wraz z zapleczem
Cel rewitalizacji	Cel. 1. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez obniżenie skali ubóstwa i bezrobocia oraz wzrost poziomu integracji społecznej Cel 2. Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-sportowej i kulturalnej Cel 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	Kierunek działań 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców Kierunek działań 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej Kierunek działań 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej
Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Chodzieski Dom Kultury
Podmioty współpracujące/partnerzy	Gmina Miejska w Chodzieży
Lokalizacja przedsięwzięcia	Budynek główny Chodzieskiego Domu Kultury, budynek byłego Domu Turysty, amfiteatr miejski, park przy Chodzieskim Domu Kultury, camping przy Chodzieskim Domu Kultury, Park 3 Maja
Uzasadnienie przedsięwzięcia - opis potrzeb rewitalizacyjnych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji	Chodzieski Dom Kultury jest w tej chwili miejscem licznie i chętnie odwiedzanym przez chodzieżan i osoby spoza miasta – zarówno pod kątem imprez kulturalnych na mniejszą i większą skalę, jak i pod kątem zajęć artystycznych w 10 zespołach i 18 sekcjach (w sumie ok. 300 osób każdego tygodnia uczestniczy w zajęciach). Budynki i teren ChDK sukcesywnie są remontowane i dostosowywane do potrzeb tego głównego organizatora życia kulturalnego Chodzieży, jednak nadal wiele jest do zrobienia. Coraz częściej zgłasza się dużo osób chętnych do prowadzenia zajęć, do

	organizacji różnego rodzaju wydarzeń, jednak nie zawsze Dom Kultury może odpowiedzieć na to zapotrzebowanie ze względu na ograniczoną liczbę sal. Zespoły i sekcje pracują w małych salach lub nie w pełni przystosowanych do przeprowadzania danych aktywności. Stan techniczny m.in. zaplecza sali kinowej nie jest w pełni zadowalający – remont budynku byłego Domu Turysty mógłby zaradzić tym problemom poprzez zwiększenie liczby sal do zajęć, a remont obecnie wykorzystywanych sal podniósłby komfort pracy i nauki. Przy ChDK potrzebne są noclegi dla przyjezdnych artystów, np. podczas organizowania Międzynarodowych Warsztatów Jazzowych, przeglądu teatrów, koncertów lub innych kilkudniowych wydarzeń. Zaplecze hotelowe bezpośrednio przy Domu Kultury dałoby możliwość zwiększenia liczby uczestników tych wydarzeń oraz przyciągnęłoby nowych organizatorów wydarzeń. Dlatego remont byłego Domu Turysty oraz rozszerzenie oferty o domki całoroczne na campingu ChDK są wskazane. Park przy ChDK z wysokimi drzewami od wielu lat funkcjonuje jako parking, przez co jego potencjał nie jest w pełni wykorzystywany. Ze względu na liczbę uczestników wydarzeń parking jest oczywiście potrzebną funkcją tego obszaru, jednak powinien zostać przeorganizowany, aby zwiększyć swoją pojemność oraz aby zostało wydzielone miejsce do rekreacji i wypoczynku. Ponadto teren po zburzonej restauracji Zacisze od ponad 10 lat jest niezagospodarowany, co znów nie wykorzystuje w pełni potencjału tego miejsca. Dotychczas została wyremontowana sala widowiskowo-kinowa, mała sala kinowa, galeria oraz hol, które zostały oddane do użytku w 2010 r. - remont został sfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.
Opis oraz zakres rzeczowy realizowanych zadań w ramach przedsięwzięcia	<u>Zadanie 1 – Remont budynku byłego Domu Turysty:</u> • Wymiana instalacji elektrycznej • Wymiana instalacji gazowej • Wymiana instalacji wod-kan • Instalacja fotowoltaiki • Instalacja pompy ciepła • Termomodernizacja i remont elewacji • Wymiana dachu i stolarki okiennej • Remont wnętrz – pokoi hotelowych i sal pod działalność sekcji artystycznych • Zakup wyposażenia <u>Zadanie 2 – Remont budynku głównego ChDK:</u> • Wymiana instalacji elektrycznej • Wymiana instalacji gazowej

	• Wymiana instalacji wod-kan • Instalacja fotowoltaiki • Termomodernizacja i remont elewacji <u>Zadanie 3 – Budowa łącznika między głównym budynkiem ChDK i budynkiem byłego Domu Turysty[15]</u> <u>Zadanie 4 – Remont amfiteatru miejskiego:</u> • Remont ogrodzenia żelbetowego • Remont kulis • Remont sceny i czoła sceny • Wymiana powierzchni utwardzonej przed sceną • Zakup wyposażenia (płotków zaporowych) • Remont nawierzchni i siedzisk widowni <u>Zadanie 5 – Rozszerzenie oferty noclegowej i koncertowo-konferencyjnej[16]:</u> • Budowa 7 całorocznych domków z salami prób dla muzyków na campingu przy ChDK • Budowa wiat koncertowo-konferencyjnych na campingu przy ChDK i w Parku 3 Maja <u>Zadanie 6 – Rewitalizacja parku przy ChDK i amfiteatrze miejskim:</u> • Przeorganizowanie/przeniesienie parkingu • Wydzielenie miejsc do wypoczynku i rekreacji • Ustawienie elementów małej architektury
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ok. 21 mln zł
Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia	Środki własne Budżet Gminy Polski Ład, Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności Program „Kulisy Kultury” Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego Środki UE (ZIT, Feniks)
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia (lata)	2025-2028
Prognozowane rezultaty (efekty) przedsięwzięcia	• Poprawa stanu obiektów ChDK • Zmniejszenie kosztów eksploatacji budynków • Rozszerzenie oferty artystyczno-szkoleniowej dla mieszkańców • Przyciągnięcie organizatorów większych imprez muzycznych i artystycznych ze względu na poszerzoną ofertę noclegową tuż przy głównym budynku ChDK • Utworzenie nowych miejsc rekreacji przy ChDK

[15] Teren lokalizacji zadania przylega do osuwiska na stoku opadającym w kierunku linii kolejowej (nr w rejestrze 30-01-021-Os8)
[16] Obszar lokalizacji zadania położony jest na terenie potencjalnie zagrożonym ruchami masowymi ziem (nr w rejestrze 30-01-011-T5)

Wskaźniki produktu	• Zrewitalizowany teren – 40.000 m^2 • Wyremontowane sale szkoleniowe – 4 szt. • Wyremontowany dawny Dom Turysty jako hotel i hostel • Wybudowany łącznik pomiędzy głównym budynkiem ChDK a budynkiem hotelu • Wyremontowany amfiteatr
Wskaźniki rezultatu	• Liczba nowych wydarzeń – 5 rocznie • Liczba wynajmowanych noclegów – 50 rocznie

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 28. Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 4.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 4	
Tytuł przedsięwzięcia	**Miejska Biblioteka Publiczna jako trzecie miejsce aktywności**
Sfera oddziaływania	Społeczna, Techniczna, Środowiskowa, Gospodarcza, Przestrzenno-funkcjonalna
Komplementarność problemowa	Przedsięwzięcie podstawowe nr 1. Ożywienie społeczno-gospodarcze centrum miasta, Przedsięwzięcie podstawowe nr 2. Organizacja miejsc rekreacji i integracji mieszkańców, Przedsięwzięcie podstawowe nr 3.Chodzieski Dom Kultury - zwiększenie potencjału organizatora imprez i życia społeczno-kulturalnego w mieście Przedsięwzięcie podstawowe nr 5. Organizacja ogólnodostępnej przestrzeni społecznej o charakterze Centrum Integracji Społecznej, w budynku przy ul. Rynek 13
Cel rewitalizacji	Cel. 1. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez obniżenie skali ubóstwa i bezrobocia oraz wzrost poziomu integracji społecznej Cel 2. Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-sportowej i kulturalnej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	Kierunek działań 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców Kierunek działań 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej
Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Biblioteka Miejska Publiczna
Podmioty współpracujące/ partnerzy	Gmina Miejska w Chodzieży
Lokalizacja przedsięwzięcia	Budynek główny Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Kościuszki 32
Uzasadnienie przedsięwzięcia - opis potrzeb rewitalizacyjnych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji	Biblioteka ma ograniczone możliwości działania poza wypożyczaniem książek, przede wszystkim ze względu na ograniczenia architektoniczne. Posiada zbyt małą liczbę funkcjonalnych pomieszczeń, przestrzennych o ciekawej aranżacji, mogących uprzyjemnić pobyt i zatrzymać użytkowników w różnych grupach wiekowych. Podczas przeprowadzonej diagnozy na użytek własny biblioteki, wśród ankietowanej młodzieży pojawiła się potrzeba przyjaznego miejsca pobytu, w ciszy i spokoju odrobienia lekcji, czytania. Biblioteka nie posiada obecnie takiej przestrzeni, aby móc ją do tego przeznaczenia zaaranżować. Jest to ważne, gdyż jest to pomysł pochodzący spoza grup formalnych. Użytkownik biblioteki to osoba najczęściej poszukująca

	indywidualnych bądź w wąskiej grupie przyjaciół – zainteresowań. Brakuje zaplecza socjalno-sanitarnego, szatni, sali do rożnych zajęć grupowych, niezależnej od obecnie istniejącej sali konferencyjnej. Brakuje również powierzchni magazynowej oraz sal wystawienniczych związanych z działalnością muzealną MBP. Działania rewitalizacyjne mogą zmienić bibliotekę w tzw. Trzecie miejsce aktywności – zaraz po domu i pracy (czy szkole w przypadku dzieci i młodzieży).
Opis oraz zakres rzeczowy realizowanych zadań w ramach przedsięwzięcia	<u>Zadanie 1 – Prace „techniczne”:</u> • Rozbudowa biblioteki – zgodnie z zapisami strategii rozwoju miasta na lata 2014-2024 • Wyodrębnienie komfortowej strefy wolnego pobytu, możliwości pracy w warunkach spokoju, wypicia napoju, spotkania towarzyskiego czy zawodowego • Budowa/remont zaplecza socjalno-sanitarnego • Budowa szatni • Wyodrębnienie/budowa nowych sal wystawienniczych dla Działu Historii i Tradycji Miasta Chodzieży <u>Zadanie 2 – Rozszerzenie oferty kulturalnej i dla indywidualnych osób pod:</u> • Spotkania autorskie • Spotkania kulturalno-edukacyjne • Zajęcia edukacyjne • Zajęcia rozrywkowe
Szacowana wartość przedsięwzięcia	13 mln zł
Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki UE Środki z budżetu Państwa (odpowiednich ministerstw)
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia (lata)	2025-2030
Prognozowane rezultaty (efekty) przedsięwzięcia	• Poprawa stanu obiektu Biblioteki • Rozszerzenie oferty kulturalnej, edukacyjnej, rozrywkowej • Zwiększenie liczby osób, korzystających w oferty Biblioteki
Wskaźniki produktu	• Zrewitalizowana powierzchnia - 1000 m^2 • Zbudowana 1 szatnia • Wyremontowane socjalno-sanitarne: 1 kuchnia, 3 toalety • Wybudowana nowa sala wystawiennicza – 1 szt. • Wybudowana nowa przestrzeń wolnego pobytu – 2 sale
Wskaźniki rezultatu	• Liczba nowych wydarzeń –6-8rocznie • Liczba osób korzystających z nowej oferty Biblioteki – 1.000 osób rocznie

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 29. Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 5.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 5	
Tytuł przedsięwzięcia	**Organizacja ogólnodostępnej przestrzeni społecznej o charakterze Centrum Integracji Społecznej, w budynku przy ul. Rynek 13**
Sfera oddziaływania	Społeczna, Techniczna, Środowiskowa, Gospodarcza, Przestrzenno-funkcjonalna
Komplementarność problemowa	Przedsięwzięcie podstawowe nr 2. Organizacja miejsc rekreacji i integracji mieszkańców, Przedsięwzięcie podstawowe nr 4. Miejska Biblioteka Publiczna jako trzecie miejsce aktywności
Cel rewitalizacji	Cel. 1. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez obniżenie skali ubóstwa i bezrobocia oraz wzrost poziomu integracji społecznej Cel 2. Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-sportowej i kulturalnej Cel 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	Kierunek działań 1.1. Wsparcie osób wykluczonych społecznie Kierunek działań 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców Kierunek działań 2.2. Rozwój infrastruktury oraz oferty kulturalnej Kierunek działań 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej
Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Gmina Miejska w Chodzieży
Podmioty współpracujące/partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Rynek 13
Uzasadnienie przedsięwzięcia - opis potrzeb rewitalizacyjnych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji	Większość kamienic zlokalizowanych przy Rynku należy do właścicieli prywatnych, w związku z tym miasto ma ograniczone możliwości wpływu na wygląd nieruchomości. Jednym z nielicznych budynków należących do miasta na tym obszarze jest kamienica usytuowana przy ul. Rynek 13. Budynek ten jest obecnie w bardzo złym stanie technicznym i nie nadaje się do jakiegokolwiek zagospodarowania i użytkowania. Estetyka kamienicy negatywnie wpływa na ogólny odbiór wizualny przestrzeni rynku. Niepodważalny jest natomiast potencjał kamienicy – jej lokalizacja oraz powierzchnia dają duże możliwości zagospodarowania go w sposób różnorodny, z przeznaczeniem na kilka rodzajów działalności. Główną ideą niniejszego przedsięwzięcia jest organizacja ogólnodostępnej przestrzeni społecznej w kamienicy. Ogólnodostępna przestrzeń społeczna o charakterze Centrum

	Integracji Społecznej umożliwia pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym – będącym w trudnej sytuacji życiowej, w tym ekonomicznej (bezrobotnym). Utworzenie ogólnodostępnej przestrzeni społecznej o charakterze CIS w Chodzieży może być odpowiedzią na wiele lokalnych potrzeb i wyzwań, m.in.: • Bezrobocie: mieszkańcy Chodzieży borykają się z dużymi trudnościami ze znalezieniem pracy w swoim mieście. Trudności te przekładają się na spadek liczby mieszkańców, którzy wyprowadzają się z niego w poszukiwaniu zatrudnienia. Miasta z wysokim wskaźnikiem bezrobocia potrzebują rozwiązań, które tworzą nowe miejsca pracy. Ogólnodostępna przestrzeń społeczna o charakterze CIS może wielotorowo (doradczo, szkoleniowo, etc.) wesprzeć osoby długotrwale bezrobotne, z niepełnosprawnościami, młodzież czy seniorów. • Wykluczenie społeczne oraz zatrudnienie dla osób z niepełnosprawnościami: osoby zmagające się z wykluczeniem społecznym mogą znaleźć wsparcie i integrację w strukturach podmiotów działających w ramach ogólnodostępnej przestrzeni społecznej o charakterze CIS takich, jak np. spółdzielnia socjalna. Spółdzielnia może tworzyć również stanowiska pracy dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, oferując im możliwości zatrudnienia i integracji. • Lokalne usługi i gastronomia: miasto nie posiada aktualnie punktu informacji turystycznej. Potencjalny turysta, odwiedzający Chodzież, przebywając na Rynku nie dowie się niczego o mieście bez korzystania z zewnętrznych źródeł informacji. Przystosowanie jednego z wyremontowanych pomieszczeń nowej kamienicy Rynek 13 pozwoliłoby na otwarcie takiego punktu i udostępnienie zainteresowanym przyjezdnym informacji o mieście, o jego historii i tradycji, o ciekawostkach i najważniejszych miejscach. Dodatkowo wyremontowana przestrzeń pozwoliłaby na utworzenie innych miejsc, np. kawiarni, czy punktu sprzedaży lokalnych produktów • Niezaprzeczalna jest potrzeba tworzenia nowych miejsc usługowych, handlowych, gastronomicznych na chodzieskim rynku. Potencjalny użytkownik ma zbyt małą liczbę miejsc, z których może skorzystać, a miejsca, które obecnie działają są w dużej mierze zbyt krótko otwarte. Przez małą liczbę lokali gastronomicznych, sklepów, itd. użytkownik nie ma bodźca do dłuższego zatrzymania się na Rynku. • Ogólnodostępna przestrzeń społeczna o charakterze CIS może stymulować lokalną gospodarkę za pośrednictwem podmiotów ekonomii społecznej (spółdzielnia socjalna).

	Inwestycja w takie podmioty może przyciągnąć fundusze i granty, które wspomagają rozwój lokalnej infrastruktury. • Podmiot ekonomii społecznej funkcjonujący w ramach ogólnodostępnej przestrzeni społecznej o charakterze CIS świadczyłby usługi społeczne dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, co zmniejszyłoby wydatki miasta przeznaczone na ten obszar działania miejskiej jednostki
Opis oraz zakres rzeczowy realizowanych zadań w ramach przedsięwzięcia	<u>Zadanie 1 – Prace „techniczne”:</u> • Przekształcenie budynku przy ul. Rynek 13 poprzez częściową rozbiórkę, przebudowę (wydłużenie budynku w głąb działki) i remont, dostosowanie do użytku przez osoby z niepełnosprawnościami • Utworzenie w nowym budynku przy ul. Rynek 13 lokalu na: sklep z lokalnymi produktami, kawiarenką i centrum informacji turystycznej oraz przestrzeni funkcjonalnej dla podmiotu ekonomii społecznej <u>Zadanie 2 – Pomoc najbardziej potrzebującym grupom mieszkańców:</u> • Utworzenie mieszkań chronionych w nowym budynku przy ul. Rynek 13 • Utworzenie i organizacja przy ul. Rynek 13 wielofunkcyjnej ogólnodostępnej przestrzeni społecznej o charakterze CIS, w której będą się mieściły m.in.: punkt informacji turystycznej, kawiarnia i sklep z lokalnymi produktami czy podmioty ekonomii społecznej • Możliwość przeznaczenia wyremontowanych lokali pod wynajem dla zainteresowanych mieszkańców
Szacowana wartość przedsięwzięcia	7,5 mln zł
Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki UE Środki z budżetu Państwa (odpowiednich ministerstw)
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia (lata)	2025-2030
Prognozowane rezultaty (efekty) przedsięwzięcia	• Poprawa stanu obiektu • Zwiększenie estetyki Rynku • Utworzenie miejsca do sprzedaży lokalnych produktów • Utworzenie miejsca do uzyskiwania informacji przez turystów • Rozszerzenie oferty gastronomicznej • Pomoc najbardziej potrzebującym grupom mieszkańców poprzez utworzenie mieszkań chronionych • Utworzenie miejsc pracy • Zwiększenie liczby lokali pod wynajem

Wskaźniki produktu	• Zrewitalizowany obiekt - 1 szt. • Zrewitalizowana powierzchnia – 400 m^2 • Liczba mieszkań chronionych – 4 szt. • Wyremontowanie i przekształcenie budynku przy ul. Rynek 13 (powstanie, 1 punktu informacji turystycznej, 1 sklepu z lokalnymi produktami, 1 spółdzielni socjalnej)
Wskaźniki rezultatu	• Liczba utworzonych miejsc pracy - 6 • Liczba osób, korzystających z mieszkań chronionych - 10

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 30.Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 6.

PRZEDSIĘWZIĘCIE PODSTAWOWE NR 6	
Tytuł przedsięwzięcia	**Ul. Kościuszki – wizytówka gospodarczej historii i tradycji miasta**
Sfera oddziaływania	Społeczna, Techniczna, Środowiskowa, Gospodarcza, Przestrzenno-funkcjonalna
Komplementarność problemowa	Przedsięwzięcie podstawowe nr 1. Ożywienie społeczno-gospodarcze centrum miasta, Przedsięwzięcie podstawowe nr 2. Organizacja miejsc rekreacji i integracji mieszkańców, Przedsięwzięcie podstawowe nr 3. Chodzieski Dom Kultury - zwiększenie potencjału organizatora imprez i życia społeczno-kulturalnego w mieście Przedsięwzięcie podstawowe nr 4. Miejska Biblioteka Publiczna jako trzecie miejsce aktywności, Przedsięwzięcie pozostałe nr 2. Modernizacja oraz remonty budynków na obszarze rewitalizacji
Cel rewitalizacji	Cel. 1. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez obniżenie skali ubóstwa i bezrobocia oraz wzrost poziomu integracji społecznej Cel 2. Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-sportowej i kulturalnej Cel 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	Kierunek działań 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców Kierunek działań 2.1. Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjnej i sportowej Kierunek działań 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej
Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Gmina Miejska w Chodzieży, Powiat Chodzieski
Podmioty współpracujące/partnerzy	Miejska Biblioteka Publiczna
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Kościuszki
Uzasadnienie przedsięwzięcia - opis potrzeb rewitalizacyjnych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji	Od początku istnienia ul. Kościuszki pełniła ważną rolę w historii Chodzieży. Była zalążkiem powstania Nowego Miasta. Przy tej arterii pobudowane zostały domostwa tkaczy, którzy w XVII i XVIII wieku stanowili znaczną część rzemieślników w Chodzieży (domostwa te zachowane są do dziś), jako jedyna z nielicznych ulic w Chodzieży ma zachowany starobruk w jezdni, co nadaje jej historyczny charakter. Jest jedną z głównych ulic centrum Chodzieży. Łączy Rynek z zachodnią częścią miasta. Jej położenie i szeroki układ

	urbanistyczny pozwala na wykorzystanie ulicy zarówno jako wizytówki miasta, jak i jako miejsca wypoczynku, gdyż centralnie, pomiędzy dwoma kierunkami jazdy znajduje się skwer, zacieniony drzewami. Wykorzystując potencjał ulicy Kościuszki oraz jej historyczne znaczenie zasadnym byłoby wyeksponowanie na niej, w przestrzeni publicznej, historii miasta związanej z porcelaną oraz tkactwem. W ścisłym centrum miasta, jakim jest obszar ulicy Kościuszki, powinno zostać zwiększone bezpieczeństwo.
Opis oraz zakres rzeczowy realizowanych zadań w ramach przedsięwzięcia	<u>Zadanie 1 – Prace „techniczne”:</u> • Przygotowanie koncepcji architektonicznej ul. Kościuszki – zarówno jezdni, chodników, jak i skweru • Zaprojektowanie i zainstalowanie elementów związanych ze szlakiem chodzieskiej porcelany • Zaprojektowanie i zainstalowanie elementów związanych z historią tkactwa w Chodzieży • Instalacja monitoringu <u>Zadanie 2 - Utworzenie żywej galerii ceramiki – pod produkt turystyczny:</u> • Wykorzystanie potencjału miejsca w szeregu historycznych domów tkaczy - dom przy ul. Kościuszki 28 (własność komunalna, zrekonstruowany, w przeszłości przeznaczony na siedzibę muzeum regionalnego) – obiekt wymagający wykończenia i oddania do użytku, • W podziemiu budynku ul. Kościuszki 28 utworzenie pracowni ceramicznej; na parterze budynku ul. Kościuszki 28: miejsce spotkań, sala wystaw czasowych połączonych z organizacją innych wydarzeń, sprzedaż pamiątek i wyrobów lokalnych, punkt informacji turystycznej, w podwórzu dobudowanie skrzydła, pierwotnie zaplanowanego na galerię ceramiki (pokazanie całej kolekcji gromadzonej w Dziale Historii i Tradycji Miasta), możliwość utworzenia sezonowego ogródka kawiarnianego. <u>Zadanie 3 – Poprawa stanu sieci wod-kan:</u> • W związku z planowaną przez Starostwo Powiatowe w Chodzieży przebudową nawierzchni drogowej w ul. Kościelnej (na odcinku między ul. Krótką i ul. Kościuszki) w Chodzieży spółka wykona na tym odcinku wymianę sieci wodociągowej wraz z przyłączami. <u>Zadanie 4 – poprawa stanu bezpieczeństwa:</u> • Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego - Rynek, ul. Kościelna, rejon ulic Harcerska, Staszica, Goślińskiego, teren przy Bibliotece Publicznej na ul. Kościuszki 32 i ronda przy ul. Kościuszki, rejon skrzyżowania ulic Staszica i Zamkowej • Oświetlenie uliczne – modernizacja istniejącego i montaż nowych punktów oświetlenia drogowego

Szacowana wartość przedsięwzięcia	13 mln
Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia	Budżet Gminy Budżet Powiatu Środki UE Środki z budżetu Państwa (odpowiednich ministerstw)
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia (lata)	2026-2030
Prognozowane rezultaty (efekty) przedsięwzięcia	• Utworzenie historycznej wizytówki miasta • Polepszenie jakości wypoczynku na skwerze na ul. Kościuszki – przyciągnięcie większej liczby osób wypoczywających w centrum miasta • Nowe miejsce turystyczne w mieście – związane ze szlakiem chodzieskiej porcelany (elementy skweru i żywe muzeum ceramiki) – przyciągnięcie turystów • Zwiększenie bezpieczeństwa poprzez instalację kamer systemu monitoringu miejskiego. Wykroczenia i drobne przestępstwa stałyby się szybciej i łatwiej wykrywalne.
Wskaźniki produktu	• Zrewitalizowana powierzchnia – ok. 5 800 m^2 • Wyremontowany budynek ul. Kościuszki 28, służący jako izba muzealna i punkt informacji turystycznej
Wskaźniki rezultatu	• Zmniejszenie liczby wykroczeń i przestępstw w obrębie ul. Kościuszki o 40% rocznie • Zorganizowane wydarzenia miejskie na ul. Kościuszki – 3-4 rocznie

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie wyżej opisane przedsięwzięcia i wchodzące w ich skład zadania będą zrealizowane w sposób, zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

8. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆREWITALIZACYJNYCH

W programie rewitalizacji ujęto także **pozostałe, dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne**[17, 18, 19]**,** charakteryzujące się mniejszą skalą oddziaływania, ale, podobnie jak przedsięwzięcia podstawowe, realizujące w wysokim stopniu cele programu.

Do pozostałych, dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych należą:

1. Rewitalizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 1
2. Modernizacja oraz remonty budynków na obszarze rewitalizacji
3. Termomodernizacja budynku ILO im. Św. Barbary w Chodzieży wraz z wymianą przestarzałej instalacji elektrycznej i opcjonalnym remontem sali sportowej oraz doposażeniem pracowni ILO
4. Rozbudowa MDK w Chodzieży o salę widowiskową wraz z zapleczem.

[17] Wszelkie projekty realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024 - 2030 w zakresie prowadzenia prac przy zabytkach indywidualnie wpisanych do rejestru oraz na obszarze historycznego układu urbanistycznego miasta Chodzież wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A-98 decyzją z dnia 17.03.1956 r. wymagają uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. Na prace przy obiektach ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz mających opracowaną kartę adresowa gminnej ewidencji zabytków należy wystąpić do wojewódzkiego konserwatora zabytków o zalecenia konserwatorskie. Ponadto, na etapie sporządzania dokumentacji projektowej należy uwzględnić fakt, że prace przewidziane przy obiektach zabytkowych nie mogą umniejszać ich wartości zabytkowych, historycznych, architektonicznych i estetycznych oraz należy dążyć do maksymalnego zachowania oryginalnej substancji oraz wyglądu zabytkowego obiektu i jego cech charakterystycznych. Wszelkie projekty realizowane w ramach przedmiotowego programu w zakresie robót budowlano-ziemnych należy uzgodnić z wojewódzkim konserwatorem zabytków na etapie sporządzania projektów budowlanych w kontekście ochrony terenu z uwagi na obszar historycznego układu urbanistycznego miasta Chodzież wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A-98 decyzją z dnia 17.03.1956 r. oraz zewidencjonowane stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków.

[18] Zakres planowanych pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, szczegółowo opisany w tabelach pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, spójny jest z następującymi kluczowymi kierunkami działań dla Pilskiego Obszaru Funkcjonalnego, tj.: rewitalizacja obszarów zdegradowanych (w tym powojskowych, cennych układów ruralistycznych), wspieranie organizacji społecznych realizujących działania integrujące społeczność POF oraz zwiększenie efektywności energetycznej sektora publicznego i mieszkaniowego, wdrażanie nowych technologii energetycznych (w tym OZE).

[19] Zakres planowanych pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, szczegółowo opisany w tabelach pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, spójny jest z następującymi kluczowymi kierunkami działań dla miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze, tj.: nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym, prowadzenie polityki służącej sukcesywnej rewitalizacji obszarów zmarginalizowanych, przeciwdziałanie niekorzystnej strukturze demograficznej oraz ujemnemu saldu migracji, m.in. przez poprawę jakości oraz dostępu do podstawowych usług publicznych, zdrowotnych i opieki senioralnej, przeciwdziałanie deprywacji infrastruktury publicznej oraz jej uzupełnianie, a także zwiększenie atrakcyjności osiedleńcze, wsparcie rozwoju potencjału turystycznego.

Poniżej, w formie tabelarycznej, przedstawiono **charakterystykę pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**.

Tabela 31. Tabela pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 1.

PRZEDSIĘWZIĘCIE POZOSTAŁE NR 1	
Tytuł przedsięwzięcia	**Rewitalizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 1**
Sfera oddziaływania	Społeczna, Techniczna, Środowiskowa, Gospodarcza, Przestrzenno-funkcjonalna
Cel rewitalizacji	Cel 1. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez obniżenie skali ubóstwa i bezrobocia oraz wzrost poziomu integracji społecznej Cel 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	Kierunek działań 1.2. Zwiększenie poziomu integracji i aktywności mieszkańców Kierunek działań 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej
Lokalizacja przedsięwzięcia	Ul. Staszica 19, Chodzież
Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Gmina Miejska w Chodzieży
Podmioty współpracujące	Szkoła Podstawowa nr 1
Szacowana wartość przedsięwzięcia	3 mln zł
Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia	Budżet Gminy Środki UE Środki z budżetu Państwa (odpowiednich ministerstw)
Charakterystyka przedsięwzięcia oraz prognozowane rezultaty	Zadania: • Odświeżenie/wypiaskowanie zabytkowej elewacji budynku • Ocieplenie dachu • Zagospodarowanie poddasza • Organizacja izby pamięci szkoły Prognozowane rezultaty: • Utworzenie nowego miejsca pamięci w Szkole służącego uczniom, jak i mieszkańcom i turystom • Polepszenie estetyki budynku • Zabezpieczenie budynku od strony dachu przed utratą ciepła i przeciekaniem

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 32. Tabela pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 2.

PRZEDSIĘWZIĘCIE POZOSTAŁE NR 2	
Tytuł przedsięwzięcia	**Modernizacja oraz remonty budynków na obszarze rewitalizacji**
Sfera oddziaływania	Społeczna, Techniczna, Środowiskowa, Gospodarcza, Przestrzenno-funkcjonalna
Cel rewitalizacji	Cel 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	Kierunek działań 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej
Lokalizacja przedsięwzięcia	Cały obszar rewitalizacji
Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Gmina Miejska w Chodzieży, prywatni inwestorzy
Podmioty współpracujące	Chodzieskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Miejski Zasób Gminy Miejskiej w Chodzieży, Chodzieski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejskie Wodociągi i Kanalizacja
Szacowana wartość przedsięwzięcia	5 mln zł
Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia	Budżet gminy Środki prywatnych inwestorów Środki unijne Środki z budżetu Państwa
Charakterystyka przedsięwzięcia oraz prognozowane rezultaty	Zadania: • Modernizacje i remonty elewacji • Remonty i modernizacje dachów • Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej • Remonty i modernizacje instalacji wewnętrznych, w tym systemów centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody Prognozowane rezultaty: • Poprawa warunków mieszkaniowych • Zwiększenie wartości nieruchomości • Zmniejszenie kosztów utrzymania nieruchomości • Poprawa jakości powietrza

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 33. Tabela pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 3.

PRZEDSIĘWZIĘCIE POZOSTAŁE NR 3	
Tytuł przedsięwzięcia	**Termomodernizacja budynku ILO im. Św. Barbary w Chodzieży wraz z wymianą przestarzałej instalacji elektrycznej i opcjonalnym remontem sali sportowej oraz doposażeniem pracowni ILO**
Sfera oddziaływania	Społeczna, Techniczna, Środowiskowa, Gospodarcza, Przestrzenno-funkcjonalna
Cel rewitalizacji	Cel 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	Kierunek działań 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Żeromskiego 11, 64-800 Chodzież
Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Powiat Chodzieski, I Liceum Ogólnokształcące im. Św. Barbary w Chodzieży
Podmioty współpracujące	Gmina Miejska Chodzież, Powiat Chodzieski, I Liceum Ogólnokształcące im. Św. Barbary w Chodzieży
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Około 6 mln zł – wersja podstawowa + 1,6 mln zł z dodatkową opcją
Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia	Budżet Powiatu Środki UE Środki z budżetu Państwa
Charakterystyka przedsięwzięcia oraz prognozowane rezultaty	Zmniejszenie emisyjności i zwiększenie efektywności energetycznej budynku znajdującego się w centrum miasta da niższy negatywny wpływ na środowisko naturalne, przez co zwiększy się komfort życia mieszkańców. ILO jest ostatnim budynkiem oświatowym prowadzonym przez Powiat Chodzieski, który nie przeszedł dotychczas termomodernizacji. Termomodernizacja podniesie też walory estetyczne budynku, przy którym nie były prowadzone dotychczas zewnętrzne prace na budynku od ostatniej modernizacji. Opcjonalny remont sali gimnastycznej wraz z zapleczem oraz doposażenie pracowni ILO stanowi ważny element rewitalizacyjny – zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności szkoły na rynku edukacyjnym poprzez zapewnienie uczniom dostępu do profesjonalnej infrastruktury szkolnej. Zapewni to nowoczesną edukację dla uczniów z Chodzieży i zwiększy ich konkurencyjność na kolejnym etapie edukacji i na rynku pracy. Kompleksowa termomodernizacja budynku ILO polegająca na ociepleniu budynku, wymianie niezbędnej stolarki okiennej/drzwi, montażu paneli fotowoltaicznych, wymianie instalacji grzewczej

	oraz wymiana przestarzałej instalacji elektrycznej w budynku szkoły + remont pomieszczeń po pracach związanych z termomodernizacją i wymianą instalacji. Opcjonalnie przewidywany jest remont sali gimnastycznej wraz z zapleczem (w tym wymiana nawierzchni sali, instalacji sportowych) oraz doposażenie pracowni ILO w sprzęt i nowoczesne pomoce dydaktyczne. Zadania: • Termomodernizacja budynku I LO wraz z zapleczem • Remont sali gimnastycznej • Doposażenie pracowni w sprzęt i nowoczesne pomoce dydaktyczne Prognozowane rezultaty: • Zmniejszenie emisyjności spowoduje niższy negatywny wpływ na środowisko naturalne, przez co zapewni mieszkańcom większy komfort życia. • Zapewnienie uczniom dostępu do profesjonalnej infrastruktury szkolnej • Obniżenie zużycia energii cieplnej o 5-10%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 34. Tabela pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 4.

PRZEDSIĘWZIĘCIE POZOSTAŁE NR 4	
Tytuł przedsięwzięcia	**Rozbudowa MDK w Chodzieży o salę widowiskową wraz z zapleczem**
Sfera oddziaływania	Społeczna, Techniczna, Środowiskowa, Gospodarcza, Przestrzenno-funkcjonalna
Cel rewitalizacji	Cel 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej
Kierunek działań rewitalizacyjnych	Kierunek działań 3.1. Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Staszica 17a, 64-800 Chodzież
Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Powiat Chodzieski, Młodzieżowy Dom Kultury w Chodzieży
Podmioty współpracujące	Gmina Miejska Chodzież, Powiat Chodzieski, Młodzieżowy Dom Kultury w Chodzieży
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Około 8-10 mln zł
Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia	Budżet Powiatu Środki UE Środki z budżetu Państwa
Charakterystyka przedsięwzięcia oraz prognozowane rezultaty	Na terenie miasta Chodzieży aktualnie brak jest średniej wielkości sali widowiskowej – na ok. 150 osób. Zadania kulturalne i aktywizacyjne realizowane są w ChDK w Chodzieży, która dysponuje dużą salą widowiskowo-kinową na około 300 osób. Rozbudowa MDK, który znajduje się w ścisłym centrum miasta (nieduża odległość do pozostałych obiektów użyteczności publicznej i szkół) o średnią salę widowiskową stwarza możliwość udostępnienia na potrzeby lokalnej społeczności profesjonalnej bazy, przez co zaktywizowane zostaną różne grupy społeczne – młodzież, emeryci (teatry amatorskie, zespoły amatorskie, grupy taneczne, UTW). Budowa średniej wielkości sali widowiskowej w tym miejscu doskonale uzupełniałoby funkcjonalnie potrzeby MOSIR i SP nr 1 w Chodzieży i pozostałych szkół. Sala widowiskowa mogłaby wspomóc organizację inicjatyw i wydarzeń organizowanych przez MOSIR na wolnym powietrzu jako zaplecze do oficjalnych części tych wydarzeń. Ponadto wszystkie szkoły zarówno miejskie, jak i powiatowe, mogłyby z niej korzystać na potrzeby organizowanych wydarzeń szkolnych, jak i otwartych na potrzeby lokalnej społeczności. Sala stanowiłaby miejsce, gdzie swój finał i podsumowanie miałyby lokalne inicjatywy kulturalne i

	aktywizacyjne oraz mogłaby służyć na bieżąco na potrzeby warsztatowe dla różnych grup społecznych. Zadania: • Rozbudowa MDK, polegająca na dobudowie na nieruchomości MDK budynku, w którym mieściłaby się sala widowiskowa dla około 150 osób, wraz z zapleczem do tej sali, zapleczem socjalno-sanitarnym, ciągami komunikacyjnymi, winda oraz budowa łącznika z budynkiem głównym MDK Prognozowane rezultaty: • Zapewnienie mieszkańcom i gościom infrastruktury kulturalno-widowiskowej w centrum miasta • Umożliwienie dostępu mieszkańcom do średniej wielkości sali widowiskowej – na 150 miejsc (na cele kulturalne i aktywizacyjne) – brak tego typu sali w mieście • Rozbudowany budynek - 1 szt. • Powiększenie bazy kulturalnej o 150 miejsc widowiskowych – 1 szt. • Powiększenie bazy kulturalnej o scenę – 1 szt. • Liczba osób, korzystających z przestrzeni – 3.500 rocznie • Liczba wydarzeń, odbywających się w sali - 35 rocznie

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie wyżej opisane przedsięwzięcia i wchodzące w ich skład zadania będą zrealizowane w sposób, zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

9.MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ, O KTÓRYCH MOWA W PKT7, ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Komplementarność to kluczowa cecha programów rewitalizacji. Rewitalizacja jest procesem przemiany wyznaczonego obszaru gminy, który charakteryzuje się szczególną koncentracją problemów, w tym przede wszystkim społecznych. W programie rewitalizacji należy zatem zastosować mechanizmy zapewnienia komplementarności pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz źródeł finansowania.

Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych na potrzeby opracowania programu rewitalizacji należy rozumieć jako **wzajemne dopełnianie się interwencji, prowadzące do osiągnięcia wcześniej wyznaczonych celów rewitalizacji.** W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030 zapewniono komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych we wszystkich wymaganych wymiarach.

9.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji. **Zapewnienie komplementarności przestrzennej przedsięwzięć rewitalizacyjnych** ma służyć temu, by **program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały obszar rewitalizacji** (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach), poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii.

Ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030**przedsięwzięcia rewitalizacyjne oddziaływać będą na cały obszar rewitalizacji** dzięki ich równomiernemu, przestrzennemu rozłożeniu oraz wzajemnemu przestrzennemu „dopełnianiu się". **Zachowanie komplementarności przestrzennej wykazano** w Rozdziałach: 7. i 8., w tabelach przedstawiających szczegółowe informacje o przedsięwzięciach, **w wierszu „Lokalizacja przedsięwzięcia" wskazując konkretne miejsce realizacji przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji**. Tym samym dowodzi się, że przedsięwzięcia te nie są skupione w jednym punkcie obszaru rewitalizacji, lecz zlokalizowane na całym jego terytorium. Ponadto, graficznie zostało to przedstawione w Rozdziale 19., na mapach obrazujących podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji. Tym samym dowodzi się, że przedsięwzięcia te nie są skupione w jednym punkcie obszaru rewitalizacji, lecz zlokalizowane na całym jego terytorium.

9.2. Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji takich przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą się **wzajemnie dopełniały tematycznie** sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we **wszystkich niezbędnych aspektach** (społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym). Zapewnienie komplementarności problemowej ma **przeciwdziałać fragmentacji działań** (np. tzw. „rewitalizacji technicznej", czy „rewitalizacji społecznej" – określeń często błędnie stosowanych), koncentrując uwagę na **całościowym spojrzeniu** na przyczyny kryzysu obszaru rewitalizacji.

Poszczególne **przedsięwzięcia rewitalizacyjne,** ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030,**uzupełniają się tematycznie oraz oddziałują na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych sferach**, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. **Zachowanie komplementarności problemowej wykazano** w Rozdziałach: 7. i 8., w tabelach przedstawiających szczegółowe informacje o przedsięwzięciach podstawowych, **w wierszu „Komplementarność problemowa", wskazując na bezpośrednie powiązania** opisywanych **przedsięwzięć** z **innymi przedsięwzięciami** ujętymi w programie rewitalizacji.

9.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Dla zapewnienia **komplementarności proceduralno-instytucjonalnej** niezbędne jest **osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle**. Zachowanie komplementarności proceduralno-instytucjonalnej wykazano i opisano w Rozdziałach: 11 Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu oraz 12. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji.

9.4. Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa sprowadza się do **zachowania ciągłości programowej** polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności UE w latach 2014-2021. Ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią kontynuację lub rozwinięcie projektów zrealizowanych w ramach polityki spójności UE w latach 2014-2021.

Poniżej wykazano, które **przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią kontynuację** lub **rozwinięcie** projektów zrealizowanych **w ramach polityki spójności w latach 2014-2021:**

- Przedsięwzięcie podstawowe nr 1: Ożywienie społeczno-gospodarcze centrum miasta (rewitalizacja Rynku i okolic) powiązane jest z wcześniej zrealizowanymi następującymi projektami:
  - Wsparcie strategii niskoemisyjnej na terenie miasta Chodzieży, poprzez inwestycje w obszarze transportu zbiorowego celem zmiany świadomości i przyzwyczajeń mieszkańców. Realizacja projektu pozwoliła na ograniczenie szkodliwej emisji CO2 i poprawę stanu środowiska, jak również zwiększyła atrakcyjność podróżowania środkami komunikacji publicznej poprzez poprawę dostępności transportowej. Projekt przyniósł także zwiększenie spójności i intermodalności systemu transportowego, poprawę komfortu i bezpieczeństwa podróżnych, lepsze zarządzanie energią. W ramach działania z obszarów objętych rewitalizacyjnym przedsięwzięciem podstawowym nr 1 przebudowano przystanek przy pl. Rynek oraz przy ul. Piekary wraz ze zmianą organizacji ruchu na tym obszarze. W ramach przedsięwzięcia zakupione zostały nowoczesne autobusy spalinowe, przebudowane zostały linie komunikacji miejskiej. Przebudowano również drogi dla rowerów wraz ze zintegrowanymi parkingami Bike&Ride ze stanowiskami postojowymi oraz wprowadzenie systemu rowerów miejskich.
  - „Chodzież Od Nowa – rewitalizacja fizyczna, gospodarcza, społeczna i kulturalna śródmieścia", realizowanego w ramach Osi priorytetowej 9 „Infrastruktura dla kapitału ludzkiego", Działanie 9.2 – Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, poprzemysłowych i powojskowych", Poddziałanie 9.2.1 „Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, poprzemysłowych i powojskowych", w Ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. W projekcie „Chodzież Od Nowa" utworzono obiekt ekonomii społecznej tj. Centrum Aktywnej Integracji i Rehabilitacji" na obszarze ul. Żeromskiego, realizujący działania społeczne, aktywizujące mieszkańców oraz działania rehabilitacyjne. Miejsce to jest komplementarne z zakładanym w przedsięwzięciu nr 1 działaniem – wyremontowaną siedzibą Fundacji Centrala Młodych zlokalizowanej przy Rynku, która realizowałaby różnorodne działania społeczne dostępne dla wszystkich mieszkańców miasta.
  - Operacja Gminy Miejskiej w Chodzieży pn. „Szlakiem Karzełków Chodzieskich", mająca na celu zapewnienie bogatej w walory artystyczne małej architektury, która uatrakcyjni przestrzeń miasta Chodzieży. Podjęte w ramach operacji działania miały na celu wzbogacenie miejsc na terenie 11 działek oraz upowszechnianie i promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia połączone z edukacją o historii miasta oraz poprawie walorów estetycznych i turystycznych miasta Chodzieży.

- Przedsięwzięcie podstawowe nr 2: Organizacja miejsc rekreacji i integracji mieszkańców powiązane jest z wcześniej zrealizowanymi następującymi projektami:
  - Wsparcie strategii niskoemisyjnej na terenie miasta Chodzieży, poprzez inwestycje w obszarze transportu zbiorowego, w celu zmiany świadomości i przyzwyczajeń mieszkańców. Realizacja projektu pozwoliła na ograniczenie szkodliwej emisjiCO_2 i poprawę stanu środowiska, jak również zwiększyła atrakcyjność podróżowania środkami komunikacji publicznej poprzez poprawę dostępności transportowej. Projekt przyniósł także zwiększenie spójności i intermodalności systemu transportowego, poprawę komfortu i bezpieczeństwa podróżnych, lepsze zarządzanie energią. W ramach działania z obszarów objętych rewitalizacyjnym przedsięwzięciem podstawowym nr 2 przebudowano m.in. parkingi „Park&Ride i Bike&Ride oraz ścieżkę pieszo rowerową przy ul. Staszica.
  - Operacja pn. „Montaż urządzeń StreetWorkout na terenie MOSiR w Chodzieży", której celem jest rozszerzenie zrównoważonej działalności społecznej ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki i ochrony zasobów. Projekt realizowany przez Gminę Miejską w Chodzieży ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER" objętego Programem w zakresie: Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej. W efekcie montażu urządzeń StreetWorkout, powstał pierwszy tego typu plac w powiecie chodzieskim, zachęcający młodych ludzi do aktywności fizycznej - nowy obiekt infrastruktury rekreacyjnej.
  - Urządzenie siłowni zewnętrznej na terenie MOSIR w Chodzieży, działka nr 2617/5, której celem jest rozszerzenie zrównoważonej działalności społecznej ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki i ochrony zasobów, realizowany przez Gminę Miejską w Chodzieży ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER" objętego Programem w zakresie: Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej. Lokalizacja siłowni na działce przy Jeziorze Miejskim miała na celu umożliwienie ćwiczącym wykorzystanie walorów naturalnych otoczenia. Stanowi uzupełnienie już wykorzystywanej przez mieszkańców Chodzieży infrastruktury rekreacyjnej. Realizacja tej operacji przyczyniła się do powstania spójnego pod względem przeznaczenia miejsca do uprawiania różnych form aktywności fizycznej, a tym samym wpływa na podnoszenie poziomu sprawności oraz integracji lokalnej społeczności.
- Przedsięwzięcie podstawowe nr 3**:** Chodzieski Dom Kultury - zwiększenie potencjału

organizatora imprez i życia społeczno-kulturalnego w mieście:

- Stanowi kontynuację projektu pn. „Chodzież Od Nowa – rewitalizacja fizyczna, gospodarcza, społeczna i kulturalna śródmieścia", realizowanego w ramach Osi priorytetowej 9 „Infrastruktura dla kapitału ludzkiego", Działanie 9.2 – „Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, poprzemysłowych i powojskowych", Poddziałanie 9.2.1 „Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, poprzemysłowych i powojskowych", w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. W projekcie „Chodzież Od Nowa" realizacją objęty był m.in. obszar obejmujący rewitalizację ulicy Strzeleckiej i utworzenie „Alei Gwiazd Jazzu".

- Ponadto na obszarze objętym Przedsięwzięciem podstawowym nr 2, w ramach projektu Gminy Miejskiej w Chodzieży pn. „Wsparcie strategii niskoemisyjnej na terenie miasta Chodzieży – etap II" (potocznie „mobilność miejska 2.0", konkurs nr RPWP.03.03.01-IZ.00-30-001/20) Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020), realizowano przebudowę ścieżek pieszo-rowerowych w rejonie ul. Strzeleckiej stanowiącej odcinek z Chodzieskiego Domu Kultury do ul. Leśnej, co koreluje ze zwiększeniem dostępności komunikacyjnej do budynku CHDK.

- Przedsięwzięcie podstawowe nr 4 Miejska Biblioteka Publiczna jako trzecie miejsce aktywności:
  - Stanowi kontynuację projektu pn. „Chodzież Od Nowa – rewitalizacja fizyczna, gospodarcza, społeczna i kulturalna śródmieścia", realizowanego w ramach Osi priorytetowej 9 „Infrastruktura dla kapitału ludzkiego", Działanie 9.2 – Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, poprzemysłowych i powojskowych", Poddziałanie 9.2.1 „Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, poprzemysłowych i powojskowych", w Ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. W projekcie „Chodzież Od Nowa" realizacją objęty był m.in. obszar powiązany z Biblioteką Publiczną - rewitalizacja parku przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Chodzieży pn. „Park odpoczywaj z kulturą".

- Przedsięwzięcie podstawowe nr 6: ul. Kościuszki – wizytówka gospodarczej historii i tradycji miasta:
  - Przebudowa sieci dróg gminnych i powiatowych na terenie miasta Chodzieży – w celu aktywizacji obszarów miejskich i zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Przedmiotem projektu była przebudowa i remont sieci dróg gminnych i powiatowych w Chodzieży, m.in. ul. Kościuszki (reorganizacja ruchu na skrzyżowaniu, remont dróg, przebudowa chodników i oświetlenia drogowego, zagospodarowanie poboczy)

- „Chodzież Od Nowa – rewitalizacja fizyczna, gospodarcza, społeczna i kulturalna śródmieścia", realizowanego w ramach Osi priorytetowej 9 „Infrastruktura dla kapitału ludzkiego", Działanie 9.2 – Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, poprzemysłowych i powojskowych", Poddziałanie 9.2.1 „Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, poprzemysłowych i powojskowych", w Ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. W projekcie „Chodzież Od Nowa" jednym z celów było utworzenie Alei Gwiazd Jazzu jako wizytówki miasta nawiązującej do tradycji Warsztatów Jazzowych.

9.5. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania w kontekście polityki spójności w latach 2021-2027 oznacza, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji, opierają się na **konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia** ze środków EFRR, EFS+ i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Komplementarność źródeł finansowania oznacza także **zdolność łączenia prywatnych** i **publicznych źródeł finansowania** przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Planowane główne źródła finansowania podstawowych i pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży przedstawiają się następująco:

a. **Środki unijne:** Przedsięwzięcie podstawowe nr 1., Przedsięwzięcie podstawowe nr 2., Przedsięwzięcie podstawowe nr 3., Przedsięwzięcie podstawowe nr 4., Przedsięwzięcie podstawowe nr 5., Przedsięwzięcie podstawowe nr 6., Przedsięwzięcie pozostałe nr 1., Przedsięwzięcie pozostałe nr 2., Przedsięwzięcie pozostałe nr 3.Przedsięwzięcie pozostałe nr 4.

b. **Środki własne gminy:** Przedsięwzięcie podstawowe nr 1., Przedsięwzięcie podstawowe nr 2., Przedsięwzięcie podstawowe nr 3., Przedsięwzięcie podstawowe nr 4., Przedsięwzięcie podstawowe nr 5., Przedsięwzięcie podstawowe nr 6., Przedsięwzięcie pozostałe nr 1., Przedsięwzięcie pozostałe nr 2.,

c. **Środki własne powiatu:** Przedsięwzięcie podstawowe nr 1., Przedsięwzięcie podstawowe nr 6., Przedsięwzięcie pozostałe nr 3., Przedsięwzięcie pozostałe nr 4.

d. **Środki własne województwa**: Przedsięwzięcie podstawowe nr 3.,

e. **Środki krajowe:** Przedsięwzięcie podstawowe nr 1., Przedsięwzięcie podstawowe nr 2., Przedsięwzięcie podstawowe nr 3., Przedsięwzięcie pozostałe nr 4., Przedsięwzięcie pozostałe nr 5., Przedsięwzięcie podstawowe nr 6., Przedsięwzięcie pozostałe nr 1., Przedsięwzięcie pozostałe nr 2., Przedsięwzięcie pozostałe nr 3., Przedsięwzięcie pozostałe nr 4.

f. **Środki podmiotów współpracujących:** Przedsięwzięcie podstawowe nr 1., Przedsięwzięcie podstawowe nr 2.,

g. **Środki prywatne:** Przedsięwzięcie pozostałe nr 2.

10. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI WRAZ Z SZACUNKOWYM WSKAZANIEM ŚRODKÓW FINANSOWYCH ZE ŹRÓDEŁ PUBLICZNYCH I PRYWATNYCH

Ramy finansowe powinny wskazywać potencjalne źródła finansowania, z których mogą być pozyskane środki na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł. Podstawą do określenia ram finansowych są: zakres przedmiotowy i podmiotowy poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, horyzont czasowy obowiązywania programu oraz identyfikacja dostępnych źródeł finansowania występujących na szczeblach lokalnym, regionalnym oraz krajowym.

Indykatywne ramy finansowe projektów rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030 przedstawia Tabela 34.

Tabela 35. Indykatywne ramy finansowe projektów rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-20230

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Zakres czasowy	Szacunkowy koszt			Planowane źródło finansowania
				Środki publiczne	Środki prywatne	Razem	
1.	Przedsięwzięcie podstawowe nr 1. Ożywienie społeczno-gospodarcze centrum miasta	Gmina Miejska w Chodzieży	2025-2030	20mln zł	Nie dotyczy	20 mln zł	Budżet Gminy Środki unijne, w tym FEW Środki podmiotów współpracujących Budżet Powiatu Budżet Państwa
2.	Przedsięwzięcie podstawowe nr 2. Organizacja miejsc rekreacji i integracji mieszkańców	Gmina Miejska w Chodzieży	2025-2030	15,5mln zł	Nie dotyczy	15,5 mln zł	Budżet Gminy Środki unijne, w tym FEW Środki podmiotów współpracujących Budżet Państwa
3.	Przedsięwzięcie podstawowe nr 3. Chodzieski Dom Kultury - zwiększenie potencjału organizatora imprez i życia społeczno-kulturalnego w mieście	Chodzieski Dom Kultury	2025-2028	21mln zł	Nie dotyczy	21mln zł	Budżet CHDK Budżet Gminy Środki unijne, w tym FEW Budżet Województwa Budżet Państwa
4.	Przedsięwzięcie podstawowe nr 4. Miejska Biblioteka Publiczna jako trzecie miejsce aktywności	Biblioteka Miejska Publiczna	2025-2030	13 mln zł	Nie dotyczy	13 mln zł	Budżet Gminy Środki unijne, w tym FEW Budżet Państwa

5.	Przedsięwzięcie podstawowe nr 5. Organizacja ogólnodostępnej przestrzeni społecznej o charakterze Centrum Integracji Społecznej w budynku przy ul. Rynek 13	Gmina Miejska w Chodzieży	2025-2030	7,5 mln zł	Nie dotyczy	7,5 mln zł	Budżet Gminy Środki unijne, w tym FEW Budżet Państwa
	Przedsięwzięcie podstawowe nr 6. Ul. Kościuszki – wizytówka gospodarczej historii i tradycji miasta	Gmina Miejska w Chodzieży, Powiat Chodzieski	2026-2030	13 mln zł	Nie dotyczy	13 mln zł	Budżet Gminy Budżet Powiatu Środki unijne, w tym FEW Budżet Państwa
7.	Przedsięwzięcie pozostałe nr 1. Rewitalizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 1	Gmina Miejska w Chodzieży	Okres obowiązy-wania GPR	3 mln zł	Nie dotyczy	3 mln zł	Budżet Gminy Środki unijne, w tym FEW Budżet Państwa
8.	Przedsięwzięcie pozostałe nr 2. Modernizacja oraz remonty budynków na obszarze rewitalizacji	Gmina Miejska w Chodzieży, prywatni inwestorzy	Okres obowiązy-wania GPR	4 mln zł	1 mln zł	5 mln zł	Budżet gminy Środki unijne, w tym FEW Budżet Państwa Środki prywatne
9.	Przedsięwzięcie pozostałe nr 3. Termomodernizacja budynku ILO im. Św. Barbary w Chodzieży wraz z wymianą przestarzałej instalacji elektrycznej i opcjonalnym remontem sali sportowej oraz	Powiat Chodzieski, I Liceum Ogólnokształcące im. Św. Barbary w Chodzieży	Okres obowiązy-wania GPR	7,6 mln zł	Nie dotyczy	7,6 mln zł	Budżet Powiatu Środki unijne, w tym FEW Budżet Państwa

	doposażeniem pracowni ILO						
10.	Przedsięwzięcie pozostałe nr 4. Rozbudowa MDK w Chodzieży o salę widowiskową wraz z zapleczem	Powiat Chodzieski, Młodzieżowy Dom Kultury w Chodzieży	Okres obowiązy-wania GPR	10 mln zł	Nie dotyczy	10 mln zł	Budżet Powiatu Środki unijne, w tym FEW Budżet Państwa
ŁĄCZNIE				**114,6 mln zł**	**1 mln zł**	**115,6 mln zł**	

Źródło: Opracowanie własne

11. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI, WSKAZANIE KOSZTÓW TEGO ZARZĄDZANIA WRAZ Z RAMOWYM HARMONOGRAMEM REALIZACJI PROGRAMU

Wieloaspektowość procesu rewitalizacji wymaga osadzenia rewitalizacji w ogólnym systemie zarządzania rozwojem gminy oraz określenia kluczowych elementów, jakimi są: system wdrażania, monitorowania i modyfikacji programu rewitalizacji. Umożliwia to z jednej strony skuteczną i efektywną realizację programu, z drugiej strony natomiast pozwala na optymalne wykorzystanie środków finansowych w celu zmaksymalizowania spodziewanych efektów. Ponadto, kompleksowy monitoring zapewnia również odpowiednią ocenę aktualności dokumentu oraz stopnia jego realizacji.

Program rewitalizacji powinien być dokumentem „żywym", podstawowym planem działania, wyznaczającym kluczowe kierunki rewitalizacji i wskazującym sposoby osiągania założonych celów. Aby zaakceptowane przez radę gminy zapisy programu były realizowane, niezbędny jest organ odpowiedzialny za kompleksowy proces zarządzania procesem rewitalizacji. Ze względu na istotność programu rewitalizacji dla rozwoju gminy, podobnie jak ma to miejsce w przypadku Strategii rozwoju Miasta Chodzieży na lata 2014-2024, **organem tym jest Burmistrz Chodzieży,** który realizował będzie powyższe zadania za pośrednictwem **Zespołu ds. realizacji programu rewitalizacji**, który zostanie powołany w celu **zarządzania całym procesem rewitalizacji w gminie**, tj. **wdrażania**, **monitorowania** oraz **przygotowania niezbędnych modyfikacji** dokumentu. Członkowie Zespołu, w tym partnerzy społeczno-gospodarczy, reprezentować będą różne dziedziny aktywności zawodowej i społecznej oraz posiadać będą odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie (pracownicy Urzędu Miejskiego, radni, szefowie jednostek gminnych, przedstawiciele organizacji pozarządowych), co gwarantuje sprawne i kompleksowe zarządzanie procesem rewitalizacji w gminie, w szczególności **wdrażanie programu rewitalizacji**. Całość prac zespołu koordynować będzie Koordynator ds. Rewitalizacji, będący jednocześnie przewodniczącym zespołu. Koszty zarządzania programem rewitalizacji sprowadzą się m.in. do przyznania ewentualnych dodatków specjalnych do podstawowych wynagrodzeń pracowniczych i pokryte zostaną w ramach wydatków na administrację Urzędu Miejskiego w Chodzieży.

Ponadto, ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji wskazuje, że jednym z kluczowych narzędzi realizacji programu rewitalizacji, zapewniających m.in. jego uspołecznienie, jest **Komitet rewitalizacji**[20]. Powołany Komitet rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Chodzieży. Osoby zasiadające w Komitecie rewitalizacji sprawują tę funkcję społecznie, nie

[20] ZARZĄDZENIE NR 0050.171.2023 BURMISTRZA MIASTA CHODZIEŻY z dnia 12 października 2023 r. w sprawie: powołania członków Komitetu Rewitalizacji w Gminie Miejskiej w Chodzieży

otrzymując za swoją pracę wynagrodzenia, a obsługę administracyjną zapewnia Urząd Miejski w Chodzieży.

Obecnie w Komitecie zasiada 12 osób, w tym 1 pracownik Urzędu Miejskiego w Chodzieży, 1 przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 3 radnych, 3 reprezentantów organizacji pozarządowych, 3 przedsiębiorców oraz 1 indywidualny mieszkaniec – łącznie 5 kobiet i 7 mężczyzn. Z powyższego wynika, że skład Komitetu jest w pełni reprezentatywny.

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 18.09.2023 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży (uchwała nr LXVI/493/2023), **stanowi on forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy** w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024–2030 (GPR) oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta Chodzieży w zakresie rewitalizacji. Komitet reprezentuje interesariuszy rewitalizacji, tj. przedstawicieli mieszkańców gminy (w tym obszaru rewitalizacji), organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, przedsiębiorców, jednostek organizacyjnych gminy oraz innych grup społecznych. **Komitet uprawniony jest do opiniowania GPR na etapie opracowania, a następnie jego wdrażania, monitorowania i ewaluacji oraz podejmowania inicjatyw związanych z rewitalizacją w Gminie Miejskiej w Chodzieży.** Komitet uczestniczy w sporządzaniu i opiniowaniu projektów uchwał Rady Miejskiej w Chodzieży oraz zarządzeń Burmistrza Miasta Chodzieży związanych z rewitalizacją. Zgodnie z uchwałą, posiedzenia Komitetu odbywają się w razie potrzeby, nie rzadziej niż raz na rok. Komitet zajmuje stanowisko w sprawach w formie opinii, która jest formułowana w drodze uzgodnienia stanowisk.

Ramowy harmonogram realizacji programu rewitalizacji w odniesieniu do przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawia Tabela 35.

Tabela 36. Ramowy harmonogram realizacji programu rewitalizacji w odniesieniu do przedsięwzięć rewitalizacyjnych

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Uwaga: kolorem żółtym zaznaczono okres realizacji części inwestycyjnej przedsięwzięcia, a kolorem niebieskim części realizacyjnej (społecznej)								
I. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne								
1.	Ożywienie społeczno-gospodarcze centrum miasta							
2.	Organizacja miejsc rekreacji i integracji mieszkańców							
3.	Chodzieski Dom Kultury - zwiększenie potencjału organizatora imprez i życia społeczno-kulturalnego w mieście							
4.	Przedsięwzięcie podstawowe nr 4. Miejska Biblioteka Publiczna jako trzecie miejsce aktywności							
5.	Organizacja ogólnodostępnej przestrzeni społecznej o charakterze Centrum Integracji Społecznej w budynku przy ul. Rynek 13							
6.	Ul. Kościuszki – wizytówka gospodarczej historii i tradycji miasta							
II. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne								
1.	Rewitalizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 1							
2.	Modernizacja oraz remonty budynków na obszarze rewitalizacji							
3.	Termomodernizacja budynku ILO im. Św. Barbary w Chodzieży wraz z wymianą przestarzałej instalacji							

	elektrycznej i opcjonalnym remontem sali sportowej oraz doposażeniem pracowni ILO							
4.	Rozbudowa MDK w Chodzieży o salę widowiskową wraz z zapleczem							

Źródło: Opracowanie własne

12. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Kluczowym elementem kompleksowego zarządzania procesem rewitalizacji w gminie jest **system monitorowania** rewitalizacji. Należy zatem monitorować realizację uchwalonego programu rewitalizacji. System monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030 przedstawia się następująco i dotyczy następujących płaszczyzn:

a) Monitorowania podstawowych parametrów programu na etapie przyjęcia oraz późniejszych jego aktualizacji (m.in. ludność, powierzchnia oraz przestrzenny obraz obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisanych w programie wraz z podaniem szacowanych kosztów oraz przewidywanych rezultatów, ramy finansowe programu wraz z prognozowanym montażem finansowym)

b) Monitorowania stopnia realizacji celów określonych w programie (co najmniej raz na dwa lata)

Gminny program rewitalizacji powinien definiować oczekiwane efekty planowanych przedsięwzięć oraz wskaźniki ich osiągnięcia. Monitorowanie stopnia realizacji celów w trakcie wdrażania programu podlegać będzie osiągnięciu założonych wartości docelowych wskaźników rezultatu i produktu. Przyjęta wartość bazowa poszczególnych wskaźników dotyczy stopnia zaawansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach programu, a nie bezwzględnego poziomu ich obecnej wartości.

CEL 1. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez obniżenie skali ubóstwa i bezrobocia oraz wzrost poziomu integracji społecznej

- Wskaźnik produktu:

  Liczba zmodernizowanych/wyremontowanych/przebudowanych obiektów i budowli służących aktywizacji i integracji mieszkańców (sztuki)

  - Wartość bazowa w 2024 r.: 0 sztuk
  - Wartość docelowa w 2030 r.: 23 sztuki

- Wskaźnik rezultatu:

  Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury społecznej (osoby/rok)

  - Wartość bazowa w 2023 r.: 0 osób
  - Wartość docelowa w 2030 r.: 8 570 osób/rok

  Liczba nowych wydarzeń kulturalnych/aktywizujących/integrujących (sztuki/rok)

  - Wartość bazowa w 2024 r.: 0 sztuk/rok

- Wartość docelowa w 2030 r.: 57sztuki/rok

CEL 2. Wzrost atrakcyjności rekreacyjno-sportowej i kulturalnej

- Wskaźnik produktu:

  Liczba zmodernizowanych/wyremontowanych/przebudowanych obiektów i budowli zwiększających atrakcyjność turystyczną i rozwój lokalnej przedsiębiorczości (sztuki)

  - Wartość bazowa w 2024 r.: 0 sztuk
  - Wartość docelowa w 2030 r.: 11 sztuk

- Wskaźnik rezultatu:

  Liczba nowych wydarzeń zwiększających atrakcyjność turystyczną i rozwój lokalnej przedsiębiorczości (sztuki/rok)

  - Wartość bazowa w 2024 r.: 0 sztuk/rok
  - Wartość docelowa w 2030 r.: 17 sztuk/rok

CEL 3. Budowa i modernizacja infrastruktury społecznej i komunalnej:

- Wskaźnik produktu:

  Zmodernizowana infrastruktura społeczna i komunalna (sztuki)

  - Wartość bazowa w 2024 r.: 0 sztuk
  - Wartość docelowa w 2030 r.: 30 sztuk

- Wskaźnik rezultatu:

  Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury społecznej i komunalnej (osoby/rok)

  - Wartość bazowa w 2024 r.: 0 osób/rok
  - Wartość docelowa w 2030 r.: 8 620osób/rok

c) Monitorowania skutków realizacji programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji – wskaźniki stanu kryzysowego (co najmniej raz na dwa lata od momentu przyjęcia dokumentu do końca okresu obowiązywania).

Tabela 37. Wskaźniki wykorzystywane na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji (OR)

L.p.	Wskaźnik przyjęty do analizy	Wartość bazowa wskaźnika dla OR	Szacowana wartość wskaźnika w 2030 roku[21]
SFERA SPOŁECZNA			
1.	Odsetek osób bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy	2,64%	2,10%
2.	Odsetek mieszkańców gminy pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa)	1,60%	1,00%
3.	Odsetek mieszkańców gminy pobierających zasiłek osłonowy	17,92%	12,80%
4.	Odsetek osób pobierających zasiłek rodzinny	2,89%	1,88%
5.	Odsetek przestępstw stwierdzonych	2,11%	1,76%
6.	Odsetek „Niebieskich Kart”	0,25%	0,22%
7.	Frekwencja w wyborach samorządowych (2018 r.)	51,97%	54,38%
8.	Odsetek czytelników bibliotek	9,52%	9,52%
9.	Liczba uczniów szkół podstawowych bez promocji do klasy wyższej, w tym nieukończenie szkoły	0	0
10.	Spadek liczby mieszkańców gminy	-7,73%	-5,91%
11.	Odsetek mieszkańców gminy w wieku poprodukcyjnym	23,31%	23,31%
SFERA GOSPODARCZA			
12.	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze CEiDG na 100 mieszkańców	7,30 (tylko JA8-ZOM)	8,70
SFERA ŚRODOWISKOWA			
13.	Odsetek gospodarstw domowych z nierozwiązanym docelowo problemem odprowadzania ścieków bytowych	0,09%	0%
14.	Odsetek gospodarstw domowych wykorzystujących jako źródło ciepła tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji	54% (tylko JA9-ZOM)	34%
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA			

[21] Co do zasady, szacowana wartość wskaźnika w 2030 roku ustalona została na poziomie bieżącej wartości referencyjnej dla całej gminy. W pozostałych przypadkach, przyjęto założenie, że nie nastąpi pogorszenie wartości wskaźnika dla OR.

15.	Dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania	TAK	TAK
16.	Dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania	TAK	TAK
17.	Dostępność obiektów kultury i innych miejsc integracji społecznej (dom kultury, biblioteka, kino lub świetlica itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania	TAK	TAK
18.	Dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 1 km od miejsca zamieszkania	TAK	TAK
SFERA TECHNICZNA			
19.	Odsetek obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym	5,24%	1,24%

Źródło: opracowanie własne

d) Bieżącego monitorowania poziomu wdrażania programu – na bieżąco będzie aktualizowana lista przyjętych w programie przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających ze statusem: „zakładane do realizacji", „w trakcie realizacji" lub „zrealizowane", w zależności od aktualnego postępu rzeczowego, wraz z podaniem poniesionych kosztów, montażu finansowego, a także ewentualnych rezultatów ich wdrożenia – efekty rzeczowe.

Monitorowanie ww. płaszczyzn, prowadzone przez **Zespół ds. realizacji programu rewitalizacji**, sprowadzać się będzie m.in. do przygotowania w cyklach minimum dwuletnich sprawozdań/raportów z realizacji programu, służących ocenie jego aktualności, stopnia skuteczności i efektywności przyjętych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Sprawozdania/raporty, zawierające m.in. informacje w zakresie wskaźników stanu kryzysowego, postępu rzeczowego i finansowego projektów rewitalizacyjnych oraz stopnia realizacji celów określonych w programie, będą przekazywane do Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego (UMWW) w Poznaniu, co dwa lata, począwszy od 2024 roku. Podstawą opracowania sprawozdań/raportów z realizacji programu będzie „Formularz monitorowania efektów programów rewitalizacji", przygotowany przez UMWW w Poznaniu.

W wyniku kompleksowego monitorowania rewitalizacji, zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych oraz zgłaszanych potrzeb, może zaistnieć potrzeba modyfikacji zapisów programu rewitalizacji, w szczególności dotyczących przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Za przygotowanie niezbędnych **modyfikacji programu** odpowiedzialny jest organ wykonawczy gminy – **Burmistrz Chodzieży,** który przy udziale **Zespołu ds. realizacji programu rewitalizacji** oceni zasadność oraz możliwość wprowadzenia korekt. W przypadku uznania korekt za zasadne, Zespół zastosuje procedurę wprowadzania zmian, tożsamą z procedurą przy

tworzeniu programu, w szczególności uwzględniającą dojrzałe formy partycypacji społecznej oraz strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

13. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN WUCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO GMINY IZASAD WYNAJMOWANIA LOKALI WTYM ZASOBIE

Ustalenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030nie wpływają na konieczność zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego gminy i zasad wynajmowania lokali w tym zasobie.

14. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN WUCHWALE WSPRAWIE ZASAD WYZNACZANIA SKŁADU ORAZ ZASAD DZIAŁANIA KOMITETU REWITALIZACJI

Ustalenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030 nie wpływają na konieczność zmian w uchwale nr LXVI/493/2023 Rady Miejskiej w Chodzieży z dnia 18 września 2023 roku w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży.

15. WSKAZANIE, CZY NA OBSZARZE REWITALIZACJI MA ZOSTAĆ USTANOWIONA SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI WRAZ ZE WSKAZANIEM OKRESU JEJ OBOWIĄZYWANIA

Miasto Chodzież nie planuje ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

16. WSKAZANIE SPOSOBU REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMUREWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA IZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

16.1. Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Ustalenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030 nie naruszają ustaleń obowiązujących w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i są z nim spójne, co szczegółowo wykazano w Rozdziale 4.

16.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

Ustalenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030nie naruszają ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i nie wymagają uchwalenia nowych planów.

16.3. W przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu

Miasto Chodzież nie planuje uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji.

17.STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (SOOŚ)

Obowiązek przeprowadzenia SOOŚ nakłada Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Określa ona rodzaje dokumentów, dla których wymagane jest przeprowadzanie oceny oraz zasady jej przeprowadzania lub odstąpienia od niej.

W opinii organu przygotowującego projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030, nie stanowi on dokumentu wymagającego przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ponieważ realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Biorąc pod uwagę powyższe stanowisko, na podstawie art. 57 ust. 1 pkt. 2 zwrócono się z prośbą do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o uzgodnienie braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży. Zgodnie z art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przedstawiono stosowne uzasadnienie w tym zakresie. W przedmiotowym przypadku **odstąpienie to zostało uzgodnione** ze wskazanym wyżej organem (pismo nr WOO-III.410.666.2024.AM.1 z dnia 27 listopada 2024 roku Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu).

18. USPOŁECZNIENIE PROGRAMU REWITALIZACJI

Obowiązek uspołecznienia programu rewitalizacji wynika z Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, a także z Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–20271 (tzw. ustawy wdrożeniowej). Partycypacja społeczna musi zatem zostać uwzględniona na każdym etapie prac nad programem, tj.: podczas diagnozowania, programowania, wdrażania oraz monitorowania. W proces ten włączyć należy partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji.

18.1. Diagnozowanie

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych w Chodzieży miała na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego (OZ) oraz obszaru rewitalizacji (OR). W ramach partycypacji społecznej na tym etapie prac, mieszkańcy gminy wzięli udział w badaniu ankietowym, mającym na celu poznanie ich opinii na temat aktualnych potrzeb w zakresie rewitalizacji społeczno-funkcjonalnej przestrzeni gminy oraz oczekiwanych działań. Opinie zbierano za pośrednictwem kwestionariusza ankietowego w formie elektronicznej, udostępnionego na stronie internetowej miasta. Badanie było prowadzone w lutym 2023 roku. Łącznie wzięło w nim udział 466 osób. Kwestionariusz składał się z 3 rozbudowanych pytań tematycznych oraz metryczki, w której respondenci wskazywali na wiek, płeć, wykształcenie, status zawodowy oraz miejsce zamieszkania. Badani ocenili warunki życia, wymienili zjawiska uciążliwe społecznie, wskazali grupę społeczną, która wymaga największego wsparcia.

Po przeprowadzeniu diagnozy i wyznaczeniu obszaru rewitalizacji (OR) przeprowadzone zostały konsultacje społeczne dokumentu. Burmistrz Chodzieży, działając na podstawie art. 6 oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 485.), zawiadomił o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Miejskiej w Chodzieży w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej w Chodzieży. Konsultacje miały na celu zebranie od interesariuszy rewitalizacji uwag do wyżej wymienionego projektu uchwały. Konsultacje przeprowadzone zostały w dniach **od 21 lipca 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r**. w postaci:

- Zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag. Formularz dostępny był: na stronie internetowej www.samorzad.gov.pl/web/miasto-chodziez, na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej: www.bip.chodziez.pl/ oraz w formie papierowej w Urzędzie Miejskim w Chodzieży, ul. Ignacego Jana Paderewskiego 2, 64-800 Chodzież.

- Zbierania uwag ustnych do protokołu w budynku Urzędu Miejskiego w Chodzieży ul. Ignacego Jana Paderewskiego 2, 64-800 Chodzież (pokój nr 406) w godzinach pracy Urzędu.
- Spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji, umożliwiającego omówienie propozycji wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także przedstawienie uwag, opinii i propozycji. Spotkanie odbyło się 31 sierpnia 2023 roku w godz. 10:00-11:00 w formie konsultacji on-line.

Równolegle z konsultacjami społecznymi projektu Uchwały Rady Miejskiej w Chodzieży w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy miejskiej w Chodzieży, przeprowadzono konsultacje społeczne Uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży.

Po przeprowadzonych konsultacjach przygotowany został Raport z konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej w Chodzieży oraz konsultacji społecznych uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży. Z zapisów raportu wynika, że w **związku z brakiem odnotowanych uwag, opinii, propozycji dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji** tj. przedstawionych szczegółowo granic wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy miejskiej w Chodzieży oraz wyznaczania składu i zasad działania Komitetu Rewitalizacji (Regulamin Komitetu Rewitalizacji), przedmiotowe dokumenty zostały skierowane w formie wniosku Burmistrza Miasta Chodzieży do Rady Miejskiej w Chodzieży celem podjęcia stosownych uchwał.

Wykonanie uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży, powierzone Burmistrzowi Chodzieży, skutkowało Zarządzeniem Burmistrza w sprawie: ogłoszenia naboru Kandydatów na członków Komitetu Rewitalizacji w Gminie Miejskiej w Chodzieży o naborze na Kandydatów na członków Komitetu Rewitalizacji w Gminie Miejskiej w Chodzieży (Zarządzenie nr 0050.53.2023) w terminie od 22 września do 6 października 2023 roku. Interesariuszom rewitalizacji zapewniono możliwość wyłaniania ich przedstawicieli w Komitecie Rewitalizacji poprzez udostępnienie Formularza Zgłoszeniowego:

- w wersji papierowej w Urzędzie Miejskim w Chodzieży, ul. Ignacego Jana Paderewskiego 2, 64-800 Chodzież.
- w wersji elektronicznej: w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Chodzieży pod adresem: bip.chodziez.pl oraz na stronie internetowej: samorzad.gov.pl/web/miasto-chodziez.

W wyniku naboru, Zarządzeniem nr 0050.171.2023 Burmistrza Miasta Chodzieży z dnia 12 października 2023 r., powołany został Komitet Rewitalizacji. Więcej informacji na temat umocowania prawnego, składu oraz kompetencji Zespołu oraz Komitetu przedstawiono w Rozdziałach 11 i 12. W trakcie prac nad przygotowaniem Diagnozy, a następnie samego Gminnego Programu Rewitalizacji, Komitet spotkał się 3-krotnie, opiniując poszczególne elementy opracowań na etapie ich sporządzania.

W wyniku powyższych działań związanych z diagnozowaniem czynników i zjawisk kryzysowych w Chodzieży, wyznaczono na terenie Gminy obszar rewitalizacji, dla którego sporządzony został Gminny program rewitalizacji z zaplanowanymi przedsięwzięciami, których realizacja powinna doprowadzić do poprawy sytuacji (w pierwszej kolejności społecznej) na tym obszarze.

Aby sformułować adekwatną listę przedsięwzięć, należy najpierw zidentyfikować przyczyny sytuacji kryzysowej na obszarze rewitalizacji oraz miejscowe potencjały, których wykorzystanie powinno pomóc w poprawie tej sytuacji. Kluczową kwestią jest także analiza wzajemnych powiązań analizowanych sfer, tj.: społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej oraz technicznej. Służyła temu **szczegółowa, pogłębiona diagnoza OR,** obowiązek przeprowadzenia której wynika bezpośrednio z zapisów Ustawy o rewitalizacji. Obowiązek bezpośredniego uczestnictwa przedstawicieli lokalnej społeczności i biznesu nakłada wprost Ustawa o rewitalizacji (art. 5 ust. 1.) w następującym zapisie: „partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy". Ponadto, z Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (tzw. ustawy wdrożeniowej) wynika, że w proces ten włączyć należy także partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji.

W przypadku przeprowadzonej pogłębionej diagnozy OR w Gminie Miejskiej w Chodzieży wykorzystano **następujące formy partycypacji:**

- Wywiady standaryzowane z interesariuszami – osobno każda grupa - pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chodzieży (kierownictwo i pracownicy socjalni, działający na OR), przedstawiciele Policji (w tym dzielnicowi), dyrektorzy placówek oświatowych, dyrekcja Powiatowego Urzędu Pracy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciele instytucji kultury, przedsiębiorcy, pracownicy Urzędu Miejskiego (zajmujący się sprawami gospodarki przestrzennej, ochrony środowiska, gospodarki komunalnej i rozwoju lokalnego), członkowie Komitetu Rewitalizacji. Wywiady odbyły się 6 grudnia 2023 roku w salach Urzędu Miejskiego w Chodzieży.

- Badanie ankietowe organizacji pozarządowych, działających na OR, w tym partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji.

Dla potrzeb pogłębionej diagnozy, w celu precyzyjnego zidentyfikowania przyczyn sytuacji kryzysowej, do udziału w badaniu ankietowym zaproszono przedstawicieli organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji– stowarzyszeń, fundacji, grup nieformalnych, wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni, stowarzyszeń ogrodowych, rad osiedli/dzielnic. Badanie przeprowadzono pomiędzy końcem stycznia a początkiem marca 2024 roku i wzięło w nim udział 10 reprezentantów/reprezentantek m.in. stowarzyszeń (70% ankietowanych), fundacji, placówek oświatowych, instytucji kultury (po 10%). Respondenci w pytaniach wielokrotnego wyboru dokonali wskazań grup społecznych najbardziej zagrożonych ubóstwem oraz korelacji poszczególnych dysfunkcji z powstawaniem ubóstwa. Ankietowani określali czynniki utrwalające biedę oraz zjawiska stanowiące najważniejszy problem na obszarze rewitalizacji. Inne kwestie podjęte w badaniu to: najważniejsze przyczyny przestępczości, przyczyny bezrobocia w otoczeniu respondentów.

W części ankiety dotyczącej przyczyn sytuacji kryzysowej w sferze środowiskowej poproszono uczestników badania o ocenę: ogólnej estetyki przestrzeni (czystość, ład przestrzenny, obecność terenów lub obiektów zaniedbanych), ocenę stanu technicznego i wyposażenia obiektów użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola, urząd, świetlice, boiska, place zabaw, itp.), ocenę czystości środowiska naturalnego (jakość powietrza, wody, terenów zielonych) i ocenę efektywności zagospodarowania przestrzeni (czy tereny i obiekty są wykorzystywane optymalnie). Ostanie pytanie dotyczyło określenia lokalnych potencjałów.

Z załączonej do badania metryczki wynika, że ankietowani reprezentowali następujące obszary działalności: Edukacja – 40%; Zdrowie – 20%, Rekreacja i sport – 20%, Kultura i rozrywka – 10%; Inne – 10%.

- Badanie ankietowe lokalnych przedsiębiorców

Drugą, po przedstawicielach organizacji społecznych, reprezentacją poproszoną o aktywność opiniodawczo-doradczą na etapie opracowywania pogłębionej diagnozy, byli przedsiębiorcy działający na obszarze rewitalizacji. Badanie ankietowe dla tej grupy odbyło się pomiędzy końcem stycznia a początkiem marca 2024 roku, uzyskując 26 wypełnień. Ponad połowę (57,69%) respondentów stanowili przedstawiciele jednoosobowej działalności gospodarczej, 34,62% podmioty gospodarcze zatrudniające do 10 pracowników, 7,69% tj. 1 podmiot z za trudnieniem 11-49 pracowników. 42,31%

respondentów reprezentowało branżę usługową, 15,38% handel, 11,54% branżę medyczną, a po jednym reprezentancie: budownictwo, przemysł, transport, rzemiosło, edukacja, branże mieszane (handel, przemysł, transport).

Najwięcej ankietowanych rozpoczęła działalność gospodarczą w latach 1991-2004 oraz 2021 i później (po 26,92%).

Ankietowani w pytaniach wielokrotnego wyboru wskazali na najważniejsze problemy gospodarcze na obszarze rewitalizacji i najważniejsze utrudnienia w prowadzeniu działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. Udzielili odpowiedzi przeczącej lub twierdzącej, dotyczącej działań podejmowanych przez gminę w celu wspierania rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz tego, czy gmina pomaga w promocji firm. Pozostałe pytania ankietowe dotyczyły takich kwestii, jak:

- Koncentracja niezbyt korzystnych rodzajów działalności gospodarczych, np. punktów sprzedaży alkoholu oraz punktów związanych z grami losowymi, hazardem
- Skłonność mieszkańców do robienia zakupów przez Internet i poza Chodzieżą
- Skłonność mieszkańców do zakładania własnej działalności gospodarczej
- Ustalenie lokalnych potencjałów – do zaznaczenia maksymalnie 5 najważniejszych spośród wskazanych.

Obie ankiety – ta skierowana do organizacji pozarządowych, i ta dedykowana przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji – dostępne były zarówno w formie online (poprzez link do platformy Webankieta), jak i drukowanej. Informację o ankietach przekazano za pośrednictwem strony internetowej, mediów społecznościowych, zawieszono na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Chodzieży.

- Spacer studyjny po wyznaczonym OR (podczas spaceru odwiedzono kilkanaście punktów handlowych, gastronomicznych, usługowych i rzemieślniczych, przeprowadzając rozmowy z ich właścicielami lub pracownikami). Spacer studyjny odbył się w dniu 18 kwietnia 2024 roku.

18.2. Programowanie

Ważnym elementem opracowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030 było aktywne uczestnictwo społeczności lokalnej.

- Ankiety z pomysłami na przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Mieszkańcy gminy, partnerzy społeczno-gospodarczy oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równości płci i niedyskryminacji,

zostali również zaproszeni do udziału w procesie tworzenia listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych o charakterze inwestycyjnym lub nieinwestycyjnym, poprzez zamieszczenie własnych propozycji w dedykowanej ankiecie zawierającej kwestionariusz. Propozycje można było zamieszczać w odniesieniu do następujących kierunków działań: Wsparcie najbardziej potrzebujących grup mieszkańców; Aktywizacja i integracja mieszkańców, Rozwój infrastruktury oraz oferty rekreacyjno- sportowej i kulturalnej; Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości; Modernizacja obiektów i miejsc użyteczności publicznej; Remonty dróg oraz modernizacja infrastruktury okołodrogowej. Dodatkowo można było zamieszczać propozycje do innej inwestycji lub działania/wydarzenia o charakterze kulturalnym lub turystycznym na obszarze całej gminy.

Pomiędzy kwietniem a czerwcem 2024 roku za pośrednictwem kwestionariuszy online (informacja dostępna na stronie https://samorzad.gov.pl/web/miasto-chodziez/zachecamy-do-zglaszania-swoich-pomyslow oraz na profilu FB Gminy Miejskiej w Chodzieży) zebrano 32 propozycje.

Z załączonej do kwestionariuszy metryczki wynika, że ponad połowa (59,38%) autorów propozycji przedsięwzięć to mieszkańcy gminy z obszaru rewitalizacji, 40,63% mieszka w pozostałej części Chodzieży, a 3 (tj. 9,38%) osoby to reprezentanci grup nieformalnych.

Tematycznie w ramach kierunków działań najwięcej propozycji wpłynęło dla Rozwoju infrastruktury oraz oferty rekreacyjno- sportowej i kulturalnej (9 propozycji), 4 propozycje dla Modernizacji obiektów i miejsc użyteczności publicznej, 3 na Remonty dróg oraz modernizacja infrastruktury okołodrogowej i 1 propozycja na Wsparcie najbardziej potrzebujących grup mieszkańców.

Oprócz tego 15 respondentów nadesłało Propozycje innych inwestycji lub działań/wydarzeń o charakterze kulturalnym lub turystycznym na obszarze całej gminy.

Osoby wypełniające kwestionariusz miały do wpisania następujące informacje: nazwa proponowanego przedsięwzięcia, lokalizacja, do kogo skierowane jest to przedsięwzięcie, wykonawca przedsięwzięcia, krótki opis i uzasadnienie. W kwestionariuszu zawarto adnotację o możliwości obszerniejszej prezentacji proponowanego przedsięwzięcia poprzez kontakt e-mail z Urzędem Miejskim.

- Spotkanie konsultacyjne w Urzędzie Miejskim w dniu 18 kwietnia 2024 roku.

  Zostało przeprowadzone osobne spotkanie z udziałem przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Chodzieży i jednostek gminnych, które było poświęcone omówieniu propozycji, zgłoszonych między innymi podczas wyżej opisanego, ankietowego zbierania pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz zebraniu propozycji uczestników spotkania – władz wykonawczych gminy, pracowników Urzędu Miejskiego

oraz przedstawicieli wszystkich jednostek gminnych, szczególnie tych, które działają z sferze społecznej (pomoc społeczna, oświata, kultura, sport).

- Konsultacje projektu zgodnie z ustawą o rewitalizacji.

Projekt programu poddany został konsultacjom społecznym w oparciu o Zarządzenie Nr 185.2024 Burmistrza Chodzieży, wydane na podstawie art. 6 Ustawy o rewitalizacji.

18.3. Wdrażanie oraz monitorowanie programu rewitalizacji

Partycypacja społeczna uwzględniona została również w planowanym procesie wdrażania oraz monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030. Powołany zostanie **Zespół ds. realizacji programu rewitalizacji**, składający się z szerokiego grona osób reprezentujących różne dziedziny aktywności zawodowej i społecznej, którego zadaniem będzie zarządzanie całym procesem rewitalizacji w gminie, w tym wdrażanie oraz monitorowanie programu. Ponadto, Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji wskazuje, że jednym z kluczowych narzędzi realizacji programu rewitalizacji, zapewniających m.in. jego uspołecznienie, jest **Komitet rewitalizacji**. Więcej informacji na temat umocowania prawnego, składu oraz kompetencji Zespołu oraz Komitetu przedstawiono w Rozdziałach 11 i 12.

19. ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY PRZEDSTAWIAJĄCY PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI SPORZĄDZONY NA MAPIE W SKALI CO NAJMNIEJ 1:5000 OPRACOWANEJ Z WYKORZYSTANIEM TREŚCI MAPY ZASADNICZEJ, A W PRZYPADKU JEJ BRAKU – Z WYKORZYSTANIEM TREŚCI MAPY EWIDENCYJNEJ W ROZUMIENIU USTAWY Z DNIA 17 MAJA 1989 R. – PRAWO GEODEZYJNE I KARTOGRAFICZNE

Mapy przedstawiające podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji stanowią załączniki do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-2030.

19.1. Załącznik 1. - Podział na arkusze

19.2. Załącznik 2. – Arkusz nr 1

19.3. Załącznik 3 – Arkusz nr 2

Spis tabel

Tabela 1. Szczegółowe dane dotyczące jednostek analitycznych wchodzących w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji ... 7
Tabela 2. Szczegółowe dane dotyczące wyznaczonych jednostek analitycznych (JA) ... 9
Tabela 3. Dane dotyczące wybranych wskaźników do analizy oraz źródła danych ... 12
Tabela 4. Szczegółowe dane dotyczące występowania negatywnych zjawisk w analizowanych sferach ... 19
Tabela 5. Zmiana liczby ludności na obszarze rewitalizacji w latach 2017-2021 ... 23
Tabela 6. Odsetek mieszkańców obszaru rewitalizacji w wieku poprodukcyjnym w 2022 r. ... 24
Tabela 7. Drzewo problemów dla problemu „Depopulacja i starzenie się mieszkańców obszaru rewitalizacji” ... 24
Tabela 8. Skala bezrobocia na obszarze rewitalizacji ... 25
Tabela 9. Drzewo problemów dla problemu „Bezrobocie” ... 26
Tabela 10. Skala ubóstwa na obszarze rewitalizacji ... 27
Tabela 11. Drzewo problemów dla problemu „Ubóstwo” ... 28
Tabela 12. Skala przestępczości na obszarze rewitalizacji ... 30
Tabela 13. Drzewo problemów dla problemu „Przestępczość” ... 31
Tabela 14. Skala przemocy w rodzinie na obszarze rewitalizacji ... 32
Tabela 15. Drzewo problemów dla problemu „Przemoc w rodzinie” ... 33
Tabela 16. Skala aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji ... 34
Tabela 17. Drzewo problemów dla problemu „Niska aktywność społeczna” ... 34
Tabela 18. Drzewo problemów dla problemu „Niski poziom przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji” ... 36
Tabela 19. Drzewo problemów dla problemu „Zdegradowane technicznie budowle” ... 38
Tabela 20. Zgodność kierunków działań rewitalizacyjnych z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta Chodzieży na lata 2014-2024 ... 45
Tabela 21. Zgodność kierunków działań rewitalizacyjnych z celami strategicznymi Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Chodzieży ... 47
Tabela 22. Zgodność kierunków działań rewitalizacyjnych z celami strategicznymi Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku ... 48
Tabela 23. Tabela integracji celów rewitalizacji ... 57
Tabela 24. Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 1. ... 60
Tabela 25. Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 2. ... 66
Tabela 26. Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 3. ... 71
Tabela 27. Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 4. ... 75
Tabela 28. Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 5. ... 77
Tabela 29. Tabela Przedsięwzięcia rewitalizacyjnego 6. ... 81
Tabela 30. Tabela pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 1. ... 86
Tabela 31. Tabela pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 2. ... 87
Tabela 32. Tabela pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 3. ... 88
Tabela 33. Tabela pozostałego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr 4. ... 90
Tabela 34. Indykatywne ramy finansowe projektów rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miejskiej w Chodzieży na lata 2024-20230 ... 100
Tabela 35. Ramowy harmonogram realizacji programu rewitalizacji w odniesieniu do przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 105
Tabela 36. Wskaźniki wykorzystywane na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji (OR) ... 109

Spis rysunków

Rysunek 1. Podział gminy na jednostki analityczne (JA)..... 11
Rysunek 2. Wyznaczony obszar zdegradowany (OZ)..... 14